

JAAARREKENING 2024

Gezond zijn gunnen wij iedereen

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

J.H. 18-3-2025

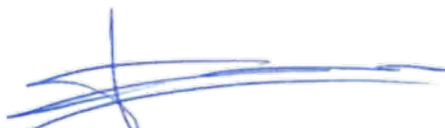
Brabant-Zuidoost

Datum	
Auteur:	PL/RdK/EV
Functie:	Ambtelijk Bestuurssecretaris/ Manager Financien en Control
Aantal pagina's:	
Status:	Concept
Versie:	1.0

Jaarrekening 2024 - GGD Brabant-Zuidoost

Aldus opgemaakt en overlegd aan het Dagelijks Bestuur,

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van GGD Brabant-Zuidoost
in zijn openbare vergadering van 19 maart 2025

Voorzitter: V. Zeeman

Secretaris: S. Toub

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	5
Samenvatting.....	6
1. Inleiding.....	9
1.1. Opzet jaarstukken.....	9
1.2. Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden.....	9
1.3. Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.....	10
1.4. Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	10
2. Programmaverantwoording.....	11
2.1. Publieke Gezondheid.....	11
2.1a Publieke Gezondheid - Regulier.....	11
2.1b Publieke Gezondheid – Covid-19:.....	30
2.2. Ambulancezorg.....	32
2.3. Gemeentelijke bijdrage.....	33
2.4. Overzicht gerealiseerde baten en lasten.....	34
3. Financiële paragrafen.....	35
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	35
3.2. Onderhoud kapitaalgoederen.....	40
3.3. Financiering.....	41
3.4. Bestuur, organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering.....	45
3.5. Verbonden partijen.....	57
3.6. Wet open overheid.....	58
4. Programmarekening over begrotingsjaar.....	60
4.1. Grondslagen voor resultaatbepaling.....	60
4.2. Algemene waarderingsgrondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording.....	60
4.3. Grondslagen voor waardering.....	61
5. Balans en de toelichting.....	63
5.1. Balans 31-12-2024 (in Euro's).....	63
5.2. Toelichting op de balans.....	65
6. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting.....	83

6.1.	Exploitatierkening totaal.....	83
6.2.	Rechtmatigheid begrotingsafwijking per programma	84
6.3.	Baten en lasten Publieke Gezondheid	86
6.4.	Baten en lasten Ambulancezorg	91
6.5.	Overzicht en analyse incidentele baten en lasten	92
6.6.	Toelichting en specifieke directe kosten en overhead	93
6.7.	Rechtmatigheidsverantwoording 2024	94
7.	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	96
7.1.	Bezoldiging topfunctionarissen	96
7.1a	Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functie invulling.....	96
7.1b	Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12	97
7.1c	Toezichthoudende topfunctionarissen.....	97
7.1d	Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder	98
7.1e	Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100.....	99
7.1f	Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.....	99
7.1g	Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.....	99
7.2.	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen	99
7.3.	Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.....	99
	Verantwoording Sisa 2024.....	100
Bijlage 1	Gemeentelijke bijdrage en bijzondere bijdrage per gemeente	102
Bijlage 2	Staat van baten en lasten per taakveld	103

Voorwoord

Het jaar 2024 is een bewogen jaar geweest. De impact van Covid-19 was in 2024 veel kleiner dan in de vier jaren ervoor maar dat neemt niet weg dat de GGD ook in 2024 een substantiële inspanning heeft verricht om de effecten van Covid-19 te minimaliseren door de Covid-19 vaccinatiecampagne uit te voeren en de pandemische paraatheid van de GGD te versterken voor toekomstige grote uitbraken van infectieziekten.

Bij de meeste reguliere diensten van de GGD is de productiviteit weer op het niveau gekomen van de periode voor Covid-19. Het volume contracttaken is gestegen t.o.v. voorgaande jaren onder andere door de inspanningen die de GGD verricht in het kader van IZA & GALA en de start van STORM.

De komende jaren heeft de GGD meer ruimte voor procesverbeteringen en vernieuwingen.

Het opgebouwde wendbaarheidsbudget zal de komende jaren met name ingezet worden voor de noodzakelijke vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg.

Anne-Marijn de Wit

Directeur Publieke Gezondheid en Ambulancezorg

Samenvatting

Publieke Gezondheid

De reguliere GGD-taken hebben net als in 2023 in vergelijking tot de jaren daarvoor relatief weinig hinder ondervonden van de effecten van Covid-19. In hoofdstuk 3 doen wij verslag van de activiteiten en resultaten op de terreinen van de Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma, Infectieziektebestrijding, Tuberculosebestrijding, Seksuele Gezondheid, Epidemiologisch onderzoek, Gezondheidsbevordering, Medisch-milieukundige zorg, Forensische Geneeskunde, Bijzondere Zorg, Toezicht op Kinderopvang, Ondersteuning van Mantelzorgers, de Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers en vluchtelingen en de GGD-crisistaken.

In grote lijnen kan gesteld worden dat de beoogde resultaten bij de meeste reguliere GGD-diensten gehaald zijn en soms overtroffen. Voor meer informatie zie paragraaf 2.1a.

De GGD heeft daarnaast in het kader van IZA en GALA een rol gespeeld bij het ontwikkelen en implementeren van de ketenaanpakken, het ontwikkelen van een kennisinfrastructuur en bij het monitoren van de effecten van de interventies. Voor meer informatie over de rol van de GGD bij IZA & GALA: zie paragraaf 2.1.

Het programma STORM is in 2024 opgestart en loopt twee jaren (2024/2025). STORM staat voor Strong Teens and Resilient Minds. STORM is een samenwerking waarbij scholen, GGD, GGZ en gemeenten signalen van somberheid bij jongeren snel op kunnen pikken en aanpakken. De STORM-aanpak is een gezamenlijk (preventie)programma dat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht onder jongeren stimuleert. Voor meer informatie zie paragraaf 2.1a.

Ambulancezorg

In 2024 zijn in totaal 56.648 ritten uitgevoerd (dat is 6,7 % meer dan in 2023), waarvan 29.121 ritten een hoog spoedeisend (A0/A1) karakter hadden en 10.169 ritten besteld vervoer waren van deze ritten waren 2.882 ritten psychiatrisch spoedvervoer (A0/A1/A2) en 344 psychiatrisch besteld vervoer (B). Een ambulance heeft in het geval van een hoog spoedeisend karakter (A0 inzet) gemiddeld een 8:15 minuten nodig om bij het slachtoffer te komen. Gemiddeld 93,9 % van de A1-inzetten is binnen de rijtjdnorm van 15 minuten uitgevoerd (inclusief aanname en uitgifte door de meldkamer). Het percentage A2-inzetten dat binnen de rijtjdnorm van 30 minuten heeft plaatsgevonden bedroeg 98,6 % (norm is 95%). In 2024 is de kunstmatige intelligentie tool bij de Meldkamer voor de uitgifte van de ritten volledig geïmplementeerd. Deze tool helpt de centralisten van de meldkamer bij een betere spreiding en inzet van de ambulances binnen onze regio.

De nieuwe ambulancepost in Helmond is gerealiseerd (volledig duurzaam gebouwd) en in gebruik genomen en er zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe post in Hapert. Vanuit de ambulancezorg is meegedacht over de toekomstige zorg coördinatie die in het kader van het Integrale Zorgakkoord (IZA) in onze regio wordt geïmplementeerd.

Covid-19 bestrijding

Voor de opzet van de vaccinatiecampagne Covid-19 (van 16 september t/m 6 december) is er een nieuwe werkwijze gevolgd. Deze werkwijze berust op 2 belangrijke pijlers die tot doel hadden om de corona vaccinatie laagdrempelig en gemakkelijk toegankelijk te maken voor de in aanmerking komende doelgroepen:

- Locatielandschap met de focus op een evenredige spreiding van vaccinatielocaties (in totaal 13 locaties voor de regio Zuidoost Brabant)
- Proactief uitnodigen; met een uitnodiging op tijd/datum/locatie. Personen uit de doelgroep 60+ die geen proactieve uitnodiging ontvingen kregen een uitnodiging met de mogelijkheid om digitaal of telefonisch een afspraak bij een locatie (dichtbij) te maken

De griepgroep 60- en de zorgmedewerkers werden door respectievelijk de landelijke media opgeroepen een afspraak te maken.

Instellingen zonder medische dienst werden door een mobiel team van de GGD bezocht voor een coronavaccinatie van bewoners. De instellingen werden daarvoor actief benaderd of konden zichzelf melden. In totaal zijn ca. 70 instellingen in onze regio bezocht voor het vaccineren van bewoners en, indien gewenst, zorgmedewerkers.

De 4 ziekenhuizen in regio BZO zijn door de GGD benaderd voor covidvaccinaties van zorgpersoneel op de ziekenhuislocatie. Alle 4 ziekenhuizen hebben hiervan gebruik gemaakt en zijn bezocht door een mobiel team van de GGD.

Niet mobiele thuiswonende personen die tot de doelgroep behoren, konden zich melden voor een vaccinatie aan huis. Deze vaccinaties werden verzorgd door een mobiel team van de GGD. In totaal zijn ca. 2100 vaccinaties bij niet mobiele thuiswonenden toegediend.

Door GGD Brabant-Zuidoost werden tijdens de campagne in totaal 129.492 Covidvaccinaties toegediend.

De vaccinatiegraad percentages lopen op van 29% bij de 60-65 jarigen tot 66% bij de 80-85 jarigen. Evenals het vorig jaar is de vaccinatiegraad in onze regio een kleine 4% boven het landelijk gemiddelde.

In geheel 2024 was er ook de mogelijkheid om medische reden met een verwijzing van een behandelend arts, een covidvaccinatie te ontvangen. Dit was de zogenaamde basiscapaciteit, buiten de najaarscampagne. Voor meer informatie over Covid-19 bestrijding zie paragraaf 2.1b.

Bedrijfsvoering

De ondersteunende teams van de GGD hebben in 2024 zowel de reguliere GGD-processen als de extra processen (Covid-19 en projecten als pandemische paraatheid, IZA/GALA, STORM, enz.) ondersteund.

In paragraaf 3.4 gaan we uitgebreid in op de ontwikkelingen bij en de resultaten van de ondersteunende processen. Een greep uit de vele resultaten:

- Personeel: gemiddeld waren er bij de GGD 864 medewerkers in loondienst (824 in 2023), verdeeld over 683 fte (644 fte in 2023)

Het ziekteverzuim was in 2024 overall 6,3% (exclusief zwangerschap). Dit is een significante daling t.o.v. van het jaar 2023, mede door de intensivering van het verzuimbeleid. De grootste daling is bij Publieke Gezondheid van 7,3 % naar 6,3%. Bij de Ambulancezorg is een stijging te zien van 5,7% in 2023 naar (eveneens) 6,3% in 2024. Het vooronderzoek naar strategische personeelsplanning is afgerond

- Klantcontactcentrum (KCC): over het hele jaar zijn er bij KCC 105.326 telefoongesprekken binnengekomen, zijn 5.188 contacten met klanten via sociale media verlopen en hebben 5.173 gesprekken plaatsgevonden via de chatbot. Er zijn verbeteringen doorgevoerd in de processen met name in de koppeling/samenwerking tussen KCC en de teams JGZ en IZB
- Informatisering & Automatisering: het werken in de Cloud en het datagedreven werken is verder doorgezet en het beveiligingsniveau van onze systemen is verder opgevoerd
- Facilitair, huisvesting en inkoop: de implementatie van een nieuw systeem voor fysieke toegangscontrole tot GGD-gebouwen is afgerond. Een achttal JGZ-locaties is omgebouwd naar de nieuwe huisstijl. Het nieuwe inkoopbeleid is vastgesteld en geïmplementeerd. Er zijn 24 inkooptrajecten afgerond
- Communicatie: het merkbeleid van de GGD, het huisstijlhandboek, het nieuwe intranet JIP en een nieuw narrowcasting-systeem zijn geïmplementeerd. Het crisisplan communicatie is herzien en communicatie met kwetsbare doelgroepen is opgestart. We zijn gaan werken met preferred suppliers (o.a. voor video, fotografie). Daarnaast zijn er sjablonen ontwikkeld voor medewerkers waarmee medewerkers zelf flyers en posters kunnen ontwikkelen. Tot slot hebben we de werkwijze van team communicatie aangepast
- Kwaliteitszorg: de externe kwaliteitsaudits zijn met goed gevolg afgelegd zodat de hele GGD kwaliteitscertificaten heeft behaald (ISO 9001 en NEN7510)
- Duurzaamheid en planetary health: samen met de twee andere Brabantse GGD'en is een visie en een roadmap op dit thema ontwikkeld. Daarbij is een interne (onze voetafdruk) en een externe lijn onderscheiden (onze bijdrage vanuit gezondheidspreventie aan planetaire gezondheid, onze handafdruk). De komende jaren worden de plannen geconcretiseerd in de jaarplannen van de teams. De nieuwe ambulancepost die in Helmond is gerealiseerd is volledig houtbouw en zonder gasaansluiting

Financieel resultaat 2024

De exploitatie over 2024 laat bij het programma Publieke Gezondheid (PG) een positief resultaat zien van circa € 1.207.000 en bij het programma Ambulancezorg (AZ) een positief resultaat van circa € 257.000.

1. Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost (GGD).

In deze jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en beheer in 2024. De jaarstukken worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GGD. Om de controlerende taak te kunnen vervullen, heeft het Algemeen Bestuur een externe accountant benoemd. De accountantscontrole heeft plaatsgevonden volgens het controleprotocol dat door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

1.1. Opzet jaarstukken

Met het oog op toepassing van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is de opzet van de jaarstukken 2024 een afspiegeling van de begroting 2024.

De jaarstukken zijn als volgt opgebouwd:

- Programmaverantwoording
- Financiële paragrafen
- Jaarrekening:
  - Programmarekening
  - Balans

In de programmaverantwoording (hoofdstuk 2) vindt u de inhoudelijke verantwoording van de volgende GGD-programma's:

- Publieke Gezondheid (2.1)
- Ambulancezorg (2.2)

Hoofdstuk 3 bevat de financiële paragrafen die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de GGD.

In dit hoofdstuk zijn ook de activiteiten en resultaten van de ondersteunende afdelingen opgenomen.

De grondslagen van de programmarekening worden in hoofdstuk 4 toegelicht.

In hoofdstuk 5 wordt een uitgebreide toelichting op posities van de balansposten gegeven.

Hoofdstuk 6 geeft dieper inzicht in de baten en lasten van het boekjaar 2024.

We sluiten af met inzicht in de bezoldiging van topfunctionarissen (hoofdstuk 7).

1.2. Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden

Ten behoeve van de oordeelsvorming hanteert de accountant de bepalingen die zijn opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Dit besluit houdt in dat de controlerende accountant bij de jaarstukken een controleverklaring afgeeft over de getrouwheid van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording die met ingang van 2023 door het Dagelijks Bestuur dient te worden opgesteld en afgelegd.

Voor de uitvoering van het onderzoek naar de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties is een toetsbaar normenkader noodzakelijk.

Door middel van het normenkader geeft het Algemeen Bestuur enerzijds aan wat de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden is en welke verordeningen en regelingen van de GGD zelf van toepassing zijn. Daarnaast is de in het normenkader opgenomen regelgeving het uitgangspunt voor de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording die door het bestuur wordt afgelegd. Eind 2024 heeft het Algemeen Bestuur het normenkader voor het begrotingsjaar 2024 vastgesteld.

1.3. Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

De gemeentewet schrijft voor dat decentrale overheden jaarlijks een begroting en jaarstukken moeten opstellen. De uitwerking van die bepaling is geregeld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken zijn opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van het BBV.

1.4. Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde topfunctionarissen. Topfunctionarissen zijn diegenen die leidinggeven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. Conform de WNT wordt in hoofdstuk 7 van de jaarrekening de beloning van de topfunctionarissen binnen de GGD openbaar gemaakt.

2. Programmaverantwoording

Missie en visie GGD

De GGD Brabant-Zuidoost heeft tot doel om bij te dragen aan een positieve ontwikkeling van de gezondheidssituatie van de inwoners van het samenwerkingsgebied door uitvoering van de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. We beschermen, bewaken en bevorderen de gezondheid van alle inwoners in onze regio en zijn daarbij de regionale en lokale verbinder in preventie.

Bij de uitvoering van onze taken stellen we de eigen kracht en de eigen verantwoordelijkheid van burgers centraal. We willen vanuit een brede sociaal medische deskundigheid een betrouwbare vraagbaak zijn en onafhankelijk advies op maat leveren.

We zien gezondheid als het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren in het licht van de lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (Machteld Huber, 2013). Gezondheid is een belangrijke waarde op zich, maar wij zien gezondheid ook als voorwaarde voor actieve deelname van burgers aan de samenleving en een voorwaarde voor zelfredzaamheid.

Samenwerken is voor ons een belangrijk middel voor het behalen van gezondheidsdoelstellingen.

We willen onze kennis van publieke gezondheid actief verbinden aan partijen in het sociale en het ruimtelijke domein en de domeinen veiligheid en openbaar bestuur.

2.1. Publieke Gezondheid

2.1a Publieke Gezondheid - Regulier

Jeugdgezondheidszorg voor 0-18-jarigen

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is een preventieve basisvoorziening die aan alle kinderen en hun opvoeders wordt aangeboden. Haar primaire taak is preventie, vroeg signaleren en doorverwijzen.

JGZ kijkt naar wat kinderen nodig hebben om gezond op te groeien, zich aan te passen, zelfredzaam te zijn en deel te nemen aan de maatschappij en naar wat ouders nodig hebben om hun kind goed te verzorgen en gezond op te voeden. De behoefte en de eigen kracht en mogelijkheden van kinderen en ouders en hun omgeving zijn hierbij het uitgangspunt.

De JGZ werkt hierbij samen met onderwijs (deelname aan zorg adviesteams), lokale (wijk)teams, huisartsen en medisch specialisten. In 2024 waren er in onze regio 330 scholen (246 BO/52 VO/32 SO). Aan elke school is een JGZ-professional gekoppeld (deelname aan het zorg adviesteam).

Onderstaande cijfers geven een beeld van de realisaties van het Basispakket JGZ en hebben betrekking op het kalenderjaar 2024 m.u.v. de cijfers periodieke geneeskundige onderzoeken (PGO), de gezondheidschecks in het VO en de onderzoeken op indicatie 4-18-jarigen, deze hebben betrekking op schooljaar 2023/2024.

Prenatale huisbezoeken	231 Contactmomenten 175 Cliënten	Alleen 'Prenataal huisbezoek' (excl. Stevig ouderschap huisbezoek en PGA)
Neonatale eerste gehoorscreeningen	6.679 Contactmomenten 6.676 Cliënten	Alleen 'Hielprik en gehoorscreening' (excl. herhaling gehoorscreening')
VVE verwijzingen	2.076 Cliënten	# VVE Indicaties nieuw (aantal kinderen met een indicatie in 2024)
Contactmomenten 0-4 - jarigen	Uitgevoerde Contactmomenten : 108.089 (waarvan 11.280 telefonisch contact met ouder van client)	Er zijn 4.799 verwijzingen voor 3.700 cliënten naar ketenpartners gedaan. (Dit is zonder de verwijzingen voor VVE)
PGO groep 2 Basisonderwijs	Uitgevoerde contactmomenten 6.812	Aantal afgehandelde contactmomenten is 7.122 van 7.253 cliënten die in aanmerking kwamen (98%). Verschil tussen afgehandeld en uitgevoerd zit onder andere in op eigen verzoek annuleren, niet verschijnen etc.
PGO groep 7 Basisonderwijs	Uitgevoerde contactmomenten 5.691	Aantal afgehandelde contactmomenten is 7.421 van de 7.245 cliënten dat in aanmerking kwam. Verschil tussen afgehandeld en uitgevoerd zit onder andere in op eigen verzoek annuleren, niet verschijnen etc.
Gezondheidschecks/afnames Voortgezet Onderwijs	Ingevulde vragenlijsten 13.143	Vragenlijsten ingevuld: #klassikaal = 12.211 en #vangnet = 932 Er zijn 15.811 vragenlijsten aangeboden. Respons 83%
Contactmomenten PGO Speciaal Onderwijs	Uitgevoerde contactmomenten 1.105	Aantal afgehandelde contactmomenten is 1.530 van de 1.897 cliënten die in aanmerking kwamen= 81%. Verschil tussen afgehandeld en uitgevoerd zit onder andere in op eigen verzoek annuleren, niet verschijnen etc.
Onderzoeken op indicatie 4-18 jarigen	21.077 onderzoeken bij 15.820 cliënten	

Daarnaast is veel arbeid verzet in de contracttaken JGZ voor een groot deel van de 21 gemeenten in onze regio. De realisaties in deze contracttaken worden apart verantwoord op gemeenteniveau. Het gaat om activiteiten zoals STORM, M@zI, extra contactmomenten op maat in vorm van extra huisbezoeken en/of extra contactmomenten op locatie, Stevig Ouderschap, Video Home Training, groepsvoorlichting, VVE op maat. De realisaties bij deze contracttaken worden bilateraal naar gemeenten verantwoord.

In 2023 is het vernieuwingsprogramma JGZ, onder de naam Generatie Gezond, gestart. Ook in 2024 is dit programma voortgezet en zijn er stappen gezet richting risicogericht uitnodigen, het aanwenden van een taxatie instrument, evaluatie van het basiscontactenschema, een verkenning op ouders zelf te laten plannen en een oriëntatie op zorgdifferentiatie en op taakdifferentiatie. De voortgang van en realisatie binnen het programma stemmen de programmaleiders af met de betrokken ambtenaren uit de gemeenten. Het vernieuwingsprogramma loopt tot en met 2026.

In 2024 hebben de 3 Brabantse GGD's de onderlinge samenwerking verder verkend op het gebied van het basisaanbod preventie, data gedreven werken, benutting expertise professionals, toekomstige ontwikkelingen RVP en Kansrijke Start binnen JGZ. In 2025 krijgt dit verder vorm.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is een collectief preventieprogramma van de overheid met als doel het voorkomen van ziekte en sterfte door middel van vaccinaties. Vanaf 1 januari 2019 valt de uitvoering ervan onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten. In de regio Zuidoost-Brabant wordt het RVP binnen de GGD uitgevoerd door de Jeugdgezondheidszorg in samenwerking met het Vaccinatie Expertise Centrum van onze GGD.

Volgens het RIVM (publicatie 2024, gegevens over 2023) lijkt de landelijke vaccinatiegraad bij zuigelingen en kleuters hetzelfde of zelfs iets hoger (BMR en MenACWY) dan in voorgaande jaren. Bij de oudere leeftijdsgroepen (vanaf 9 jaar) lijkt de landelijke vaccinatiegraad voor de meeste vaccinaties te zijn gedaald. In de regio Zuidoost-Brabant lijkt de vaccinatiegraad bij alle leeftijdsgroepen licht gedaald en bij DKTP kleuters en MenACWY adolescenten sterker gedaald. De 22 wekenprik lijkt gelijk gebleven, landelijk ongeveer 64% van alle zwangere vrouwen en regionaal ongeveer 70% (geschatte deelname).

Sinds 2022 ontvangt het RIVM een deel van de vaccinaties anoniem. Hierdoor weet het RIVM niet meer precies hoe hoog de vaccinatiegraad is. Anonieme vaccinaties kunnen namelijk niet meegeteld worden. De geregistreerde vaccinatiegraad is daarom lager dan de werkelijke vaccinatiegraad. Nieuw is dat de Jeugdgezondheidszorg vanaf griepseizoen 2023/2024 ook de griepvaccinatie voor zwangeren zonder medische indicatie uitvoert. Verder kregen de nog niet (volledig) gevaccineerde jongeren tot en met 26 jaar de kans om zich nog tegen HPV te laten vaccineren.

Onderstaand de infographics over de vaccinatiegraad met daarin de gegevens landelijk, regionaal en de gemeente Eindhoven. Deze gegevens en meer zijn voor iedere gemeente beschikbaar via onze website: [Vaccinatiegraad per gemeente - GGD Brabant-Zuidoost](#)

Volledige vaccinatie volgens RVP

Zuigelingen, DKTP en BMR, % volledig gevaccineerd, geboren in 2020 en 2021 (met informed consent = exclusief anonieme vaccinaties)

Zuigelingen, trend DKTP en BMR, % volledig gevaccineerd (basis immuun mét leeftijdsgrens*), geboren in 2011-2019 (informed consent nog niet van toepassing)

Kleuters, DKTP, % volledig gevaccineerd, exclusief anonieme vaccinaties, geboren in 2018

Eindhoven

77,0*
77,9**

Regio ZOB

83,6*
84,0**

82,0*
82,4**

Nederland

Schoolkinderen, DTP en BMR % volledig gevaccineerd, exclusief anonieme vaccinaties, geboren in 2013

Eindhoven

DTP 76,9*
78,3**

Regio

84,4*
85,6**

NL

78,2*
81,1**

Eindhoven

BMR 78,1*
79,4**

Regio

84,9*
86,0**

NL

78,5*
81,2**

Adolescenten, HPV en MenACWY % volledig gevaccineerd, exclusief anonieme vaccinaties, geboren in 2012 en 2008

Eindhoven

HPV Meisjes 52,2*
61,0**

Regio

65,1*
71,9**

NL

51,8*
60,1**

HPV Jongens 49,2*
57,5**

Regio

59,4*
67,2**

NL

45,5*
54,1**

Men ACWY 64,3*
65,0**

Regio

71,8*
72,5**

NL

66,1*
68,6**

Bron: RIVM, 2024

* Basis immuun mét leeftijdsgrens: de vaccinatiegraad is exclusief vaccinaties die later zijn gegeven (zuigelingen na 2, kleuters na 5, schoolkinderen na 10 en adolescenten na de leeftijd van 11 of 15 jaar).

** Basis immuun zonder leeftijdsgrens: de vaccinatiegraad is inclusief vaccinaties die later zijn gegeven (zuigelingen na 2, kleuters na 5, schoolkinderen na 10 en adolescenten na de leeftijd van 11 of 15 jaar).

Onderstaande infographics geven een goede indruk van de uitvoering van en de deelname aan het RVP (reguliere campagnes) voor 4-18 jarigen in 2024.

TERUGBLIK OP HET RVP

Infographic groepsvaccinatie RVP voorjaarscampagne 2024

Spaaractie
 32.351
doppen verzameld voor KNGF

Tijdens de campagne spaarden collega's doppen van naalden voor het KNGF om mensen met een beperking te ondersteunen met professioneel getrainde hulphonden. Een prachtige bijdrage aan het opleiden van deze hulphonden! Meer info vind je op geleidehond.nl

**Vooruitblik
najaar 2024**

23
september t/m
16
oktober

Houd deze data dus alvast vrij in je agenda: we kunnen ook dan alle hulp weer gebruiken!

BMR/DTP - De bof, de mazelen en rodehond/Difterie, tetanus en polio vaccinatie |
Meningokokken ACWY - Meningokokkenziekte vaccinatie tegen type A, C, W, en Y |
HPV - Humaan papillomavirus vaccinatie

TERUGBLIK OP HET RVP

Infographic groepsvaccinatie RVP najaarscampagne 2024

BMR/DTP - De bof, de mazelen en rodehond/Difterie, tetanus en polio vaccinatie |
Meningokokken ACWY - Meningokokkenziekte vaccinatie tegen type A, C, W, en Y |
HPV - Humaan papillomavirus vaccinatie

Kansrijke Start

Het actieprogramma Kansrijke Start richt zich op de eerste 1000 dagen van een kind (van -10 maanden tot 2 jaar).

De omgeving waarin een kind wordt geboren, opgroeit en zich ontwikkelt in die eerste 1000 dagen, bepaalt in grote mate de gezondheid en de kansen voor later. Vanuit de overtuiging dat ieder kind de beste start van zijn of haar leven verdient, wordt sinds 2018 vanuit het programma Kansrijke Start volop ingezet op de totstandkoming van lokale coalities waarin we samenwerken voor een goede, kansrijke start voor elk kind. Zo bouwen we aan een gezonde generatie in de maatschappij van morgen. In de regio van GGD Brabant-Zuidoost zijn alle gemeenten actief aan de slag met Kansrijke Start. In een aantal gemeenten vervult de GGD de rol van projectleider of neemt deel aan het projectteam. In zoveel mogelijk gemeenten neemt de jeugdgezondheidszorg deel aan de lokale coalitie.

In de coalities zijn al mooie stappen gezet. De samenwerking tussen het medisch en sociaal domein wordt versterkt en in verschillende gemeentes worden (nieuwe) interventies ingezet of uitgebreid, zoals Nu Niet Zwanger, Centering Zwangerschap (verloskundige zorg in groepsverband) en het opzetten van inloopochtenden voor ouders van baby's en peuters.

Ook is in 2024 actief gewerkt om de ketenaanpak als onderdeel van het Regioplan Eindhoven - De Kempen regionaal verder uit te bouwen; er is een lerend netwerk gestart met ambtenaren en lokale projectleiders en een regionale coalitie met regionale stakeholders. Er is gestart met het systematisch verzamelen van Kennis en Informatie (KI) en er is een werknota voor '25-'26 in ontwikkeling.

Nu Niet Zwanger

Een zwangerschap moet voor iedereen een bewuste keuze kunnen zijn, niet iets wat je overvalt en waar je maar mee moet zien om te gaan. Vooral niet als je toch al in een kwetsbare positie zit. Nu Niet Zwanger biedt hulpverleners concrete middelen om hun cliënten (vrouw én man) in een open en eerlijk gesprek te laten nadenken over hun kinderwens, seksualiteit en anticonceptie.

In 2024 hebben we voor 20 gemeenten in de regio uitvoering gegeven aan Nu Niet Zwanger. Dit zijn de gemeenten Helmond, Eindhoven, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden, Bergeijk, Waalre, Oirschot, Best, Veldhoven, Nuenen, Geldrop-Mierlo, Son en Breugel, Valkenswaard, Cranendonck, Deurne, Asten, Someren, Laarbeek en Gemert-Bakel. Er zijn 62 partnerorganisaties aangesloten waar 118 aandachtfunctionarissen actief zijn. De basis e-learning over Nu Niet Zwanger is door 246 professionals gevolgd, de fysieke basistraining voor aandachtfunctionarissen is 5 keer gegeven (44 deelnemers) en er is 30 keer intervisie gegeven.

In totaal zijn er 75 opgeschaalde casussen opgepakt door de Inhoudelijk Coördinatoren, 57 keer is anticonceptie door Nu Niet Zwanger vergoed en de Inhoudelijk Coördinatoren hebben 33 adviesgesprekken met professionals gevoerd. Daarnaast hebben de Projectleiders zich ingezet om Nu Niet Zwanger verder te borgen in de regio.

In 2025 zal een evaluatieonderzoek naar Nu Niet Zwanger worden opgeleverd en zal het verder verstevigen en (financieel) borgen van het programma in de regio centraal staan.

STORM

STORM staat voor Strong Teens and Resilient Minds. STORM is een samenwerking waarbij scholen, GGD, GGZ en gemeenten signalen van somberheid bij jongeren snel op kunnen pikken en aanpakken. De STORM-aanpak is een gezamenlijk (preventie)programma dat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht onder jongeren stimuleert.

De STORM-aanpak bestaat uit de volgende interventies:

1. Mental Health lessen

Ruim 4.900 leerlingen in het 1e leerjaar van het voortgezet onderwijs krijgen op school 2 lessen over psychische/mentale gezondheid. Zij leren wat mentale gezondheid is, wat ze zelf kunnen doen om lekker in hun vel te zitten en wat te doen als het even iets minder gaat.

2. Gatekeepers op scholen

Ruim 200 mentoren en docenten op scholen worden getraind tot gatekeepers. Hierdoor kunnen zij goed herkennen wanneer het iets minder goed gaat met een jongere en weten zij hoe in gesprek te gaan.

3. Vroeg-signalering door de GGD

Ruim 4.900 leerlingen in het 1e leerjaar van het voortgezet onderwijs worden door de GGD gescreend op mentale gezondheidsklachten, waaronder somberheid en suïcidale gedachten.

4. Op Volle Kracht-training

Jongeren die veel piekeren, veel stress ervaren en lichte somberheidsklachten hebben, krijgen de vaardigheidstraining Op Volle Kracht aangeboden. Deze training stimuleert zelfvertrouwen, weerbaarheid en veerkracht.

In september 2024 is de STORM-aanpak gestart binnen 25 scholen in 13 gemeenten. Dit zijn nagenoeg alle scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeenten Eindhoven, Best, Oirschot, Veldhoven, Waalre, Reusel, Bladel, Bergeijk, Eersel, Valkenswaard, Son en Breugel, Heeze-Leende en Nuenen. De interventies vinden plaats gedurende schooljaar 2024-2025. Kwantitatieve resultaten zullen opgeleverd worden na afsluiting van schooljaar 2024-2025.

In regio Helmond/de Peel wordt de STORM-aanpak sinds enkele jaren aangeboden in gemeenten Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren. De programmaleiding van deze regio ligt bij GGZ Oost Brabant. Als GGD voeren wij de vroegsignalering uit.

Steunpunt Mantelzorg Verlicht

Het Steunpunt Mantelzorg Verlicht werkt op contractbasis voor de gemeenten Eindhoven en Valkenswaard en houdt zich bezig met het ontwikkelen van deskundigheid over mantelzorgondersteuning en het inzetten van deze deskundigheid t.b.v. mantelzorgers, hulpverleners, hulpvragers en belangstellenden. De ondersteuning bestaat uit directe ondersteuning van mantelzorgers en indirecte ondersteuning door het informeren en toerusten van beroepskrachten en vrijwilligers.

Het steunpunt werkt met een aantal aandachtsgebieden gericht op extra kwetsbare groepen zoals mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie of met een niet aangeboren hersenletsel (NAH), mantelzorgers met een niet-westerse migratieachtergrond, werkende mantelzorgers, jonge mantelzorgers (tot 25 jaar), respijtzorg (vervangende mantelzorg) en ex-mantelzorgers. Het steunpunt biedt zowel individuele als collectieve ondersteuning aan mantelzorgers met als uitgangspunt de ondersteuningsvraag van een mantelzorgers.

Mantelzorgers nemen rechtstreeks contact op met het steunpunt voor informatie, advies en begeleiding.

De ondersteuning is gratis, er is geen indicatie nodig en er zijn geen wachtlijsten.

De groepsondersteuning wordt aangeboden n.a.v. vragen vanuit meerdere mantelzorgers. Zo zijn de themabijeenkomsten voor mantelzorgers met een migratieachtergrond ontstaan vanuit onze contacten met stichting Ik Wil en de spreekuren die in de Fatih moskee werden gehouden.

In totaal zijn 6.450 mantelzorgers bij het Steunpunt Mantelzorg Verlicht ingeschreven (Eindhoven en Valkenswaard). Door deze mantelzorgers gericht te informeren worden zij op de hoogte gebracht van actuele informatie en mogelijkheden op het gebied van mantelzorg en mantelzorgondersteuning. M-nieuws, de nieuwsbrief voor mantelzorgers is in 2024 drie keer uitgebracht en naar alle mantelzorgers en ruim 350 organisaties gestuurd.

In 2024 hebben ruim 5.460 contacten met mantelzorgers plaatsgevonden via telefoon, mail of bezoek. Dit waren bijna 1.000 contacten meer dan in 2023. Bijna 1.100 contacten waren specifiek gericht op emotionele, praktische of informatieve steun. Ruim 160 mantelzorgers hebben individuele begeleiding gekregen via een bezoek thuis of bij de GGD. De inzet in deze gesprekken is het voorkomen dan wel uitstellen van overbelasting. Mantelzorgers die zich competent voelen hebben minder kans op overbelasting (SCP, 2017). In groepsverband wordt educatieve en emotionele steun geboden. In 2024 zijn 80 groepsbijeenkomsten georganiseerd. Alle activiteiten hadden tot doel om mantelzorgers zo optimaal mogelijk hun mantelzorgtaken te laten uitvoeren, waardoor er minder of later gebruik wordt gemaakt van tweedelijns zorg.

Toezicht Kinderopvang

Aantal aangemelde en geregistreerde voorzieningen op 29-01-2025:

GOB	BSO	KDV	Totaal
18	378	362	758

Actuele risicoprofielen uitgesplitst:

Risicoprofielen	Aantal
Groen	352
Geel	278
Oranje	49
Rood	13
Geen	66
Totaal	758

Resultaten 2024:

Aantal onderzoeken en beoordeelde voorwaarden

Aantal voorzieningen met een onderzoek:	725
Aantal voorzieningen met minstens 1 onderzoek met een tekortkoming	336 (46%)
Aantal beoordeelde voorwaarden	28.174
Aantal met "nee" beoordeelde voorwaarden	1.163 (4%)

Onderzoeken uitgesplitst

Onderzoek voor registratie	74
Onderzoek na registratie	38
Jaarlijks onderzoek	677
Nader onderzoek	98
Incidenteel onderzoek	73
Totaal aantal onderzoeken	960

Inzet herstelaanbod

Zonder herstelaanbod	470
Hersteld na herstelaanbod	664
Niet hersteld na herstelaanbod	29

Gezondheidsmonitors en onderzoek

De resultaten van de jongerenmonitor zijn gerapporteerd en besproken met de gemeenten. Dit onderzoek vond plaats in de tweede en vierde klas van het voortgezet onderwijs. Daarnaast vond de dataverzameling plaats voor de jongvolwassenenmonitor en de volwassenen- en ouderenmonitor. De resultaten hiervan worden in 2025 gerapporteerd.

Het team Onderzoek heeft diverse (digitale) panelonderzoeken uitgevoerd in 2024, bijvoorbeeld over klimaatverandering en -adaptatie, zoönosen en houtstook. Team Onderzoek heeft een onderzoeksplan uitgewerkt voor het monitoren van de regionale doelstellingen van IZA in de regio Eindhoven de Kempen en startte met de uitvoering daarvan. Daarnaast werkte team Onderzoek en Beleid en Preventie samen met de 2 andere Brabantse GGD-en aan de ontwikkeling van een Brabantse Kennisinfrastructuur (KIS) . Begin 2024 kwamen de resultaten van de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) beschikbaar en organiseerden we in dit kader een webinar met als thema expats en arbeidsmigranten. Ook werkten we binnen het werkgebied van JGZ aan verschillende pilots op het gebied van data-science, bijvoorbeeld het voorkomen van no show en risicogericht werken in groep 7 van het basisonderwijs. Binnen het werkgebied IZB werkten we aan het versterken van de pandemische paraatheid door o.a. het uitvoeren van de monitoring en surveillance taak, diverse wetenschappelijke onderzoeken en het uitvoeren van data-science projecten.

In het kader van de maatwerkonderzoeken zijn ruim 50 vragen van 21 gemeenten beantwoord. Dit zijn kleinere onderzoeken. Een voorbeeld is de evaluatie naar GezondBest samen fit en onderzoek t.b.v. het jeugdbeleid in de gemeente Nuenen. Grotere onderzoeken waar in 2024 aan gewerkt is zijn het belevingsonderzoek Eindhoven Airport, de regionale drugsmonitor en het onderzoek dat plaatsvond in het kader van De Stap naar Gezonder (Slimmer Leven). Dit laatste is halverwege het jaar overgegaan in de aanpak van de IZA monitoring in Eindhoven de Kempen.

Gezondheidsbevordering en ondersteuning bij lokaal gezondheidsbeleid

In samenwerking met de 21 gemeenten binnen onze regio ondersteunt het team Beleid & Preventie bij het vormgeven en uitvoeren van het lokaal gezondheidsbeleid. Dit doen we met als doel de gezondheid van inwoners te bevorderen en te beschermen. De taken zijn vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid en vertalen landelijke doelstellingen naar lokaal beleid. We werken nauw samen met diverse interne en externe partners om lokaal maatwerk te leveren. Binnen dit proces vervullen we een adviserende en signalerende rol richting gemeenten en ketenpartners. We ondersteunen bij de opstelling van beleidsplannen, fungeren als eerste aanspreekpunt en nemen deel aan relevante overlegvormen. Daarnaast zetten we ons in om draagvlak te creëren voor gezondheidsthema's op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Het opstellen en uitvoeren van maatwerk uitvoeringsplannen, afgestemd op de lokale situatie, is een essentieel onderdeel van ons werk. Hierbij werken we in multidisciplinaire teams en participeren we in verschillende project- en werkgroepen.

In 2024 resulteerde onze inzet in onder andere:

- Ondersteuning van 21 gemeenten bij lokaal gezondheidsbeleid
- Opstellen en uitvoeren van 21 maatwerkplannen gericht op gezondheidsbevordering
- Deelname aan meer dan 150 overlegvormen
- Beantwoording van ruim 3000 vragen van gemeenten en samenwerkingspartners

We werken intensief samen met diverse partijen zoals gemeenten, welzijnsinstellingen, onderwijs- en kinderopvangorganisaties, verslavingsinstellingen, jongerenwerk, (sport)verenigingen, GGZ en de eerstelijnszorg. Deze samenwerking is cruciaal voor een integrale aanpak van gezondheidsvraagstukken en een effectieve implementatie van lokaal beleid.

Voor de toekomst voorzien we enkele belangrijke ontwikkelingen, waaronder landelijke bezuinigingen op preventieprogramma's, een toenemende regionale samenwerking tussen gemeenten en een grotere diversiteit aan gezondheidsthema's en doelgroepen. Daarnaast vormt de sterk toenemende vergrijzing en de druk op de woningmarkt een uitdaging voor lokaal gezondheidsbeleid.

Met deze ontwikkelingen in het vooruitzicht blijven we ons inzetten voor de verdere versterking van lokaal gezondheidsbeleid, in nauwe samenwerking met onze partners en gemeenten.

Ondersteuning bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA)

In het jaar 2024 is door de GGD en onze gemeenten verder gewerkt aan de landelijke akkoorden Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA). Het IZA heeft als hoger doel het verlagen van de zorgkosten en het passend maken van de zorgvraag bij het zorgaanbod (breed gericht op zorg domein en sociaal domein; met (sub)regionale focus). Het onderliggende GALA heeft als doel bevordering van de gezondheid (meer preventief gericht; met meer lokale focus). GALA en IZA zijn sterk met elkaar verbonden.

De GGD heeft in het kader van GALA de volgende activiteiten uitgevoerd:

- De lokale teams ondersteunen de gemeenten nu (individueel) om de GALA plannen te concretiseren en te realiseren: dit gaat van lokaal projectleiderschap voor Kansrijke Start tot het deelnemen of coördineren van een lokale werkgroep voor 1 van de GALA thema's of het geven van een webinar voor ouders over mentale gezondheid

- Samen met de andere twee Brabantse GGD'en zijn we erin geslaagd om een gezamenlijke Brabant-brede Kennisinfrastructuur op te zetten. Dit heeft bijv. Een toolbox opgeleverd voor monitoring van de ketenaanpakken en er is bijv. gewerkt aan het gezamenlijke thema arbeidsmigranten en gezondheid

De GGD heeft in kader van IZA de volgende activiteiten uitgevoerd.

Eerder is het IZA-regiobeeld en zijn de twee IZA-regioplannen gemaakt in de regio Brabant-Zuidoost: Eindhoven - De Kempen (15 gemeenten) en Helmond - De Peel (6 gemeenten). In 2024 is verder gewerkt aan de invulling en uitvoering hiervan op thema's waar de GGD aan de lat stond.

Voor Eindhoven - De Kempen is dit een trekkende rol bij het programma Gezond Opgroeien en Leven voor iedereen met de onderdelen:

- Opzetten 5 ketenaanpakken
- Mentaal welbevinden jeugd collectief
- Gezonde leefomgeving

We hebben in 2024 met name gefocust op het onderdeel 5 ketenaanpakken. Een regionaal kader voor de 5 ketenaanpakken is gemaakt samen met regionale partners voor elke ketenaanpak (klantproces, benodigde partijen, activiteiten en interventies, onderlinge afspraken etc.). Dit is de basis voor gemeenten zodat zij gemakkelijker lokaal op basis van het kader kunnen implementeren in hun lokale context (gelijkgericht voor alle gemeenten in de regio). Het Programmateam voor de 5 ketenaanpakken is een samenwerking tussen de GGD en huisartsenorganisatie STROOMZ.

De GGD heeft verder de opdracht gekregen om de monitoring van het IZA regioplan op te zetten.

Voor Helmond-De Peel heeft dit geresulteerd in een rol voor de GGD bij Thema Gezonde Leefomgeving en regionale opdrachten voor 2 Ketenaanpakken (Kind naar Gezonder Gewicht en Kansrijke Start).

In beide subregio's participeert de GGD bestuurlijk in het overkoepelende IZA regioplan overleg (De Stap resp. Peel Duurzaam Gezond).

De samenwerking tussen de gemeenten onderling en met de GGD samen heeft door de GALA- en IZA-inspanningen een boost gekregen. Er is meer gevoel voor gezamenlijk optrekken ontstaan dan voorheen.

Gezonde leefomgeving

De GGD participeert in de Regionale Samenwerking Omgevingswet waarin we met onze 21 gemeenten, de Veiligheidsregio Zuidoost Brabant, de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant en de waterschappen afstemmen en samenwerken in het kader van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 is ingegaan. Binnen deze regionale samenwerking organiseren de partners ook de regionale Omgevingstafel waar we complexe vergunningen integraal bespreken. De GGD is als adviseur vanuit gezondheidsperspectief hierbij betrokken. Voor de eenvoudige inrichtingsvraagstukken hebben de 3 GGD'en in Brabant in 2023 een online tool [Omgevingsadvies](#) ontwikkeld.

Deze tool helpt gemeenten inzicht te geven wanneer advies (op maat) van de GGD gewenst is vanwege de impact van een initiatief op de publieke gezondheid. Onze ambitie is gezondheidsaspecten te borgen in elk ruimtelijk initiatief, zowel het beschermen van de gezondheid als het bevorderen van een gezonde leefomgeving.

De collega's van het team Beleid en Preventie nemen samen met de collega's van het team Gezondheid, Milieu en Veiligheid al deel aan overleggen over de Omgevingsvisie bij diverse gemeenten.

Op die manier verbinden we de uitdagingen in het sociale domein met kansen in de leefomgeving met als doel gezond gedrag te stimuleren.

We maken daarbij gebruik van onze kennis en cijfers over de beleving van onze inwoners van de leefomgeving, zoals te zien is in onze [Brabantse Omgevings Scan](#).

In 2024 zijn de volgende extra opdrachten afgerond:

- In het kader van onze Volksgezondheid Toekomst Verkenning hebben we in kaart gebracht welke maatschappelijke ontwikkelingen onze regio karakteriseren; [Maatschappelijke ontwikkelingen - GGD Brabant-Zuidoost](#). Wat betreft de leefomgeving zien we dat de ruimte voor gezondheid (letterlijk) in de knel komt door klimaatverandering, woningbouwopgaven en economische groei. Daarnaast zien we een zorgelijke cumulatie van blootstellingen in de regio zoals het risico op zoönosen, gezondheidsrisico's ten gevolge van de luchtkwaliteit en geurbelasting, en hinder ten gevolge van vliegveld Eindhoven.
- Binnen IZA Peel Duurzaam Gezond heeft de GGD een bestuurlijke trekkersrol van het thema Gezonde Leefomgeving. In deze coalitie is een plan van aanpak gemaakt dat inmiddels in de startblokken staat.
- In oktober hebben we in samenwerking met de GGD Hart voor Brabant en West Brabant [een online inspiratie sessie](#) gegeven in de Week van de Gezonde Leefomgeving. In deze sessie zijn de thema's Schone Lucht Akkoord, Gezonde Voedselomgeving en Hitteplannen besproken. Deze sessie had een bereik van meer dan 200 deelnemers, zowel vanuit het sociaal domein als het fysieke domein.
- De GGD heeft een onderzoek '[Beleving van de leefomgeving rond luchthaven Eindhoven – meting 2023](#)' uitgevoerd waarin de vergelijking is gemaakt met de eerdere onderzoeken uit 2018, 2014 en 2012. Uit dit onderzoek blijkt dat 14% van onze inwoners ernstige geluidhinder ervaren. Het percentage inwoners dat geluidhinder ervaart is niet verder toegenomen, maar in de aanvliegroutes ervaart 22-55% van de inwoners hinder.
- In samenwerking met GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant hebben we goede voorbeelden op het gebied van omgevingsvisies, hitteplannen en andere relevante adviezen op het gebied van het (GALA) thema Gezonde Leefomgeving met elkaar gedeeld. Op deze manier werken de 3 GGD'en al samen met het uitwisselen van kennis.

Medische Milieukundige Zorg

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV) beantwoordt vragen van bewoners, bedrijven en instellingen op het grensvlak milieu en gezondheid. In 2024 zijn 246 vragen van bewoners, bedrijven en instellingen beantwoord over zeer uiteenlopende onderwerpen.

De vragen betreffen zowel het binnenmilieu (in woningen en scholen) als het buitenmilieu (asbest, bodem, chemische stoffen, fijn stof, geluid, houtrook, lucht, geur, bestrijdingsmiddelen).

Daarnaast adviseert Team GMV gevraagd en ongevraagd aan gemeenten en levert het een bijdrage aan voorlichtingsbijeenkomsten in onze regio. Er zijn 10 voorlichtingsactiviteiten voor de regio/gemeenten uitgevoerd over onderwerpen als, houtstook, inspiratiesessies gezonde leefomgeving, Brabantse Omgevingscan en het belevingsonderzoek Eindhoven Airport.

Daarnaast zijn 41 (proactieve) beleidsadviezen aan gemeenten in onze regio gegeven. Het gaat hierbij om gezondheidsrisico's of -effecten bij bodemsanering, vermeende kankerclusters, bestemmingsplannen, hoogspanningslijnen, geurhinder en luchtverontreiniging. Het betroffen ook adviezen over omgevingsvisies en -plannen en complexe vergunningaanvragen.

Team GMV nam deel aan 34 lokale of regionale werkgroepen/projecten zoals het Regionaal meetnet Lucht en Geluid, meetnet veehouderij, coalitie LEO Vliegveld Eindhoven en werkgroep geurhinder (Deurne).

Er zijn 3 acute incidenten geweest met betrekking tot kwik, zwemwater en PFAS.

Bij 21 milieu-incidenten heeft de geneeskundige adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) advies gegeven. Deze incidenten betroffen blootstellingen van bewoners (inademing, onwel worden) als gevolg van blootstelling aan gevaarlijke stoffen als rook (bij brand) en chemische stoffen (bij lekkages of mengen van stoffen) zoals chloor en zwavelzuur.

Infectieziektebestrijding en hygiënezorg

In 2024 was er geen meldplicht meer voor Covid-19. Het aantal meldingen van andere infectieziekten nam t.o.v. 2023 (zonder meetellen Covid-19) fors toe. In 2024 1.387 meldingen, waarvan 909 meldingsplichtig. In 2023 betrof het 945 meldingen (waarvan 488 meldingsplichtig). Verklaring hiervoor is met name de toename van het aantal kinkhoestmeldingen (van 99 naar 525). Tijdens de coronapandemie daalde het aantal kinkhoestmeldingen naar bijna nul. In 2024 was sprake van een "rebound effect" en lijkt het aantal kinkhoestmeldingen weer het cyclische patroon met pieken en dalen te volgen. In 2024 was er daarnaast een grote mazelen uitbraak met in totaal 63 meldingen, in andere jaren gaat het om een enkele melding.

Instellingen meldden in totaal 346 uitbraken (2023: 214), waarvan 196 vanuit kinderdagverblijven.

Het team Infectieziektebestrijding beantwoorde 1.041 vragen van burgers, instellingen en professionals (2023: 627).

In het kader van hygiënezorg zijn 34 (risico)locaties bezocht in opdracht van de gemeenten, waarvan 1 school, 16 seksbedrijven, 3 culturele centra, 2 gemeenschapshuizen, 1 sauna en 11 woningvervuilingen. Verder zijn er 43 evenementadviezen gegeven.

We bezochten 11 opvangcentra voor asielzoekers en 6 crisisondopvang locaties voor asielzoekers en voerden we indien nodig herhaalbezoeken uit. Ook auditeerden we 5 noodopvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen.

In het kader van de Warenwetbesluit tatoeëren en piercen inspecteerden en verleenden we aan 95 ondernemers nieuwe of verlengde vergunningen en werden 11 vrijstellingen verleend.

Daarnaast zijn we middels samenwerkingsovereenkomsten betrokken bij het kwaliteits- en veiligheidsbeleid van 8 instellingen voor langdurige zorg binnen onze regio. Ook beantwoordden we 64 aan hygiëne gerelateerde vragen van burgers, organisaties en gemeenten.

Versterking van de infectieziektebestrijding en de pandemische paraatheid

Vanaf januari 2023 vindt een meerjarig (landelijk) programma plaats om de infectieziektebestrijding te versterken en beter pandemisch paraat te staan. Dit programma wordt gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en gecoördineerd door GGD GHOR Nederland en bestaat uit meerdere pijlers. Een van de pijlers is bedoeld om extra personeel in te zetten bij de GGD'en. Het beschikbare budget is ingezet en ongeveer 10,5 fte is aangetrokken en ingezet bij GGD Brabant-Zuidoost in verschillende posities. Posities in onder andere functioneel beheer, epidemiologie, data- science, communicatie, onderzoek, beleid, opleiden en ontwikkelen zijn ingevuld om het IZB-plein te versterken. Thema's in dit programma richten zich op het wegnemen van kwetsbaarheden voor pandemische paraatheid, het versterken van (boven)regionale surveillance, het versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur, bovenregionale samenwerking en slim en versneld opleiden. Naast het tweejarige programma voor de versterking van infectieziektebestrijding is er ook budget vrijgekomen voor de operationalisering en implementatie van het LFI (Landelijke Functionaliteit Opschaling Infectieziektebestrijding), onderdeel van het RIVM. In drie jaar tijd (2024, 2025 en 2026) worden de taken van het LFI verder uitgewerkt in samenwerking met de GGD'en.

Vervolgens dienen processen geïmplementeerd te worden binnen de GGD'en om aan te sluiten op het LFI. Het budget dat beschikbaar is gesteld dient om medewerkers beschikbaar te stellen voor de uitwerking van de taken en de implementatie binnen de GGD. In 2024 was er nog weinig vraag vanuit het LFI en is het budget deels ingezet voor procesoptimalisatie ten behoeve van pandemische paraatheid binnen de gehele GGD. Er is hierdoor onder andere een opschalingsdraaiboek opgesteld die de processen weergeeft bij een beginnende infectieziekte uitbraak.

TBC-bestrijding

In het kader van Tuberculosebestrijding zijn door de GGD 7.593 röntgenfoto's gemaakt, 1.442 Mantoux testen en 355 IGRA testen uitgevoerd en 519 BCG vaccinaties gezet. Bij 149 is een tuberculose infectie vastgesteld en bij 48 personen tuberculose ziekte vastgesteld. De personen bij wie TBC of TBI is aangetroffen zijn door GGD-artsen en -verpleegkundigen behandeld en begeleid. Door artsen, verpleegkundigen en medisch assistenten zijn in totaal 703 consulten gegeven. De hiervoor genoemde aantallen zijn hoger dan in andere regio's en hoger dan in 2023.

Dit komt door de aanwezigheid van COA Cranendonck, de grote aantallen internationale studenten aan de TU/e en Fontys, de vele expats bij de Tech bedrijven en de vele Oost-Europese arbeidsmigranten die werkzaam zijn in onze regio. De toename van consulten en TBI en TBC patiënten t.o.v. 2023 heeft voornamelijk te maken met het landelijk gewijzigde screeningsbeleid voor immigranten en asielzoekers dat in 2024 is geïmplementeerd.

De complexiteit van de zorg voor TBC patiënten is toegenomen mede vanwege de stijging van MDR en XDR problematiek. In 2024 behandelden/begeleiden we 6 MDR/XDR patiënten, t.o.v. 3 MDR/XDR patiënten in 2023.

Seksuele Gezondheid

In 2024 zijn er 5.170 SOA consulten verricht, waarvan ca 1.100 zelftesten voor jongeren tot 25 jaar. Eind 2024 waren er 307 cliënten bij de GGD in PrEP zorg (PrEP is een medicijn dat beschermt tegen HIV). Er staan ca 100 personen met indicatie voor PrEP (hoog risico op HIV) op de wachtlijst.

Doordat de PrEP regeling veranderd is en we een doorstroom van PrEP zorg naar huisartsen bevorderen hebben we in 2024 aan 92 nieuwe personen met risico op HIV PrEP zorg kunnen bieden. Het SOA-vindpercentage in 2024 is 24,4%. Dit is iets hoger dan in 2023 (23,4%). We zagen vooral een toename van het aantal gonorrhoe infecties onder hoogopgeleide jongeren en met name bij vrouwen onder de 25 jaar. Daarnaast hebben 212 jongeren onder de 25 jaar met een hulpvraag op het gebied van seksualiteit en relaties een sense gesprek gehad. De app die we voor sekswerkers ontwikkeld hebben in 9 verschillende talen en waarin informatie gegeven wordt over veilig werken, bescherming met vaccinaties tegen hepatitis B en informatie over de GGD en de SOA testen, is in 2024 gepromoot en is nu zowel in de Google play store als in de Apple store te downloaden.

Reizigerszorg/Beroepsvaccinatie/Vaccinatie Op Maat

Het team Reizigerszorg draagt binnen onze GGD zorg voor Reizigersadvies en -vaccinaties, Beroepsgroepenvaccinaties en Vaccinaties Op Maat.

De vraag naar Reisvaccinaties- en advies was in 2024 groter dan het aanbod. Het team is in 2024 met een aantal personen uitgebreid.

Wekelijks worden er spreekuren gehouden op de GGD-locaties in Eindhoven en Helmond. In totaal zijn er 7.640 reisconsulten, 944 consulten voor beroepsgroepen, en 932 consulten Vaccinaties op Maat uitgevoerd.

Er wordt continu een Klanttevredenheidsonderzoek gehouden. De klanten van Reizigerszorg beoordelen hun ervaring gemiddeld met een 9,0.

Bijzondere Zorg

Meldpunt voor zorgwekkend gedrag

De gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Oirschot, Nuenen, Reusel-de Mierden, Son en Breugel en Waalre hebben de uitvoerende taken in het kader van de Wet verplichte GGZ bij de GGD belegd. De meldfunctie voor de Wvggz is doorontwikkeld tot een meld- en adviespunt voor zorgwekkend gedrag. Dit meldpunt hangt tevens onder het landelijk meldnummer 0800-1205 voor zorgwekkend en onbegrepen gedrag. Hier kunnen zowel professionals als inwoners hun zorgen uiten over anderen in situaties die niet acuut zijn. Het gaat dan om mensen die (tijdelijk) de grip op hun leven (dreigen te) verliezen. Dit meldpunt vormt een laagdrempelig loket. De melder kan advies krijgen wat diegene zelf kan doen of de melding wordt door het meldpunt opgepakt en indien nodig toegeleid naar de juiste zorg en ondersteuning.

Intern is er in 2024 aandacht geweest voor het optekenen van processen en het afronden van het kwaliteitshandboek. Er is een overstap gemaakt naar een nieuwe versie van het EPD met meer uitgebreide functionaliteiten en mogelijkheden ten aanzien van data gedreven werken. Hierop volgend is een dashboard ontwikkeld waarop alle data van afdeling Bijzondere Zorg inzichtelijk is voor zowel rapportagedoeleinden als interne sturing. Ten aanzien van de ontwikkeling van de medewerkers is geïnvesteerd in diverse trainingen op het gebied van rapporteren, suïcide preventie, effectief vergaderen en effectieve en verbindende communicatie.

Daarnaast is aandacht besteed aan het bestendigen van de lijnen tussen Bijzondere Zorg en andere organisatieonderdelen van de GGD, zoals Ambulancezorg en Forensische Geneeskunde. Er liggen nu werkafspraken zodat de collega's van Ambulancezorg eveneens kunnen melden bij Bijzondere Zorg indien zij te maken krijgen met onbegrepen en/of zorgwekkend gedrag. Dit komt ten goede aan de vroegsignalering.

Wvggz

In 2024 zijn er in totaal 19 procedures Verkennend Onderzoek opgestart waarvan er 16 daadwerkelijk hebben geresulteerd in het indienen van een aanvraag bij de Officier van Justitie. 1 procedure is voortijdig beëindigd.

8 aanvragen hebben geleid tot het voorbereiden van een verzoekschrift voor indiening bij de rechter.

Het aantal Verkennende Onderzoeken blijft relatief stabiel. In tegenstelling tot een aantal jaren terug toen de wet Verplichte GGZ net in werking trad leiden veel meldingen niet direct tot een Verkennend Onderzoek. Met de inzet van onder andere de Wijk-GGD'ers en in nauwe afstemming met het netwerk worden mogelijkheden in het vrijwillig kader verder verkend en betrokkene gemotiveerd/verleid tot zorg en kunnen we het toepassen van dwang veelal voorkomen. Bijzondere Zorg heeft tevens een belangrijke signaal-en brugfunctie in situaties waarbij verschillende partijen uit het zorg- en veiligheidsdomein, met elk hun eigen belangen, culturen en werkwijzen met elkaar verbonden dienen te worden om zo tot maatwerkoplossingen te komen.

Wijk GGD'ers

In 2023 is de pilot wijk-GGD in Best en Oirschot van start gegaan en deze is na een succesvolle evaluatie gecontinueerd in 2024 waarin de verdere doorontwikkeling van het concept wijk-GGD en de aansluiting op de bestaande infrastructuur in beide gemeenten centraal stond. Daarnaast is een nieuwe pilot wijk-GGD in Son en Breugel en Nuenen van start gegaan. De eerste bevindingen waren positief en hierop is opnieuw subsidie aangevraagd en toegekend om de pilot met zeker 2 jaar te verlengen waarbij eveneens de verdere doorontwikkeling en inbedding in de infrastructuur een belangrijk doel is.

Daarnaast zijn enkele lopende contracten verlengd en is de kracht van het concept wijk-GGD opnieuw bewezen. Anno 2025 is de wijk-GGD in 8 gemeenten actief. Dit betreffen de gemeenten Eindhoven, Veldhoven, Waalre, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel, Best en Oirschot.

Als rode draad liep in 2024 het optimaliseren van processen rondom gegevensuitwisseling met ketenpartners; een complex proces wat vele uitdagingen kent. In 2023 werd de wet WAMS controversieel verklaard, deze wet haakt in op de problematiek rondom gegevensuitwisseling. Ondanks dat de wet is uitgesteld hebben we geïnvesteerd in het voorsorteren op mogelijke consequenties.

Sinds mei 2023 komen alle zorgmeldingen vanuit politie ten aanzien van de inzet omtrent personen met verward gedrag voor de bij het meldpunt aangesloten gemeentes bij de GGD binnen. Dit is een waardevolle stap in de verdere samenwerking met de politie. In 2024 is geïnvesteerd in de samenwerking met politie om dit proces verder onder de aandacht te brengen bij de verschillende politie-teams en verder te stroomlijnen en tot passende doorverwijzingen te komen. De samenwerking met de politie komt verder tot uiting in de zeer actieve deelname aan de projectgroep 'Versterking zorg en politie op straat', in samenwerking met Ambulancezorg, gemeente en GGzE. In 2024 is hier verder een vervolg aan gegeven, is subsidie toegekend door ZonMW voor het project 'straattriage' en zijn alle voorbereidingen getroffen om in januari 2025 van start te kunnen gaan. Bij straattriage wordt een duo, gevormd door een politieagent en een zorgprofessional van oftewel de GGD oftewel de crisisdienst van de GGzE, aan een melding gekoppeld. Samen beoordelen zij de situatie en bepalen welke interventie nodig is. Door veiligheid en zorg aan de voorkant te combineren beogen we een snelle(re) inschatting te maken of en zo ja welke (vervolg)hulp nodig is. We streven ernaar hiermee een sneller en beter passend vervolg te geven aan de meldingen die bij de politie binnenkomen en hiermee de politie ook te ontlasten. Naast tijdige signalering en toeleiding naar passende hulp beogen we ook tekorten en hiaten in het zorglandschap te kunnen identificeren en adresseren.

Stijging aantal meldingen

Er zijn ruim 1.700 meldingen binnengekomen en opgepakt door het meld- en adviespunt Zorgwekkend Gedrag en de Wijk-GGD'ers in 2024. Het aantal meldingen ten opzichte van voorgaande jaren laat wederom een duidelijke stijging zien.

Daarnaast zien we dat inwoners en ketenpartners de GGD goed weten te vinden voor consultatie en advies. Het afgelopen jaar heeft Bijzondere Zorg zo'n 600 consultatievragen beantwoord. Er wordt zodoende een belangrijk appèl gedaan op het team door verschillende ketenpartners om mee te denken in casuïstiek. Het gaat dan om complexe problematiek al dan niet in combinatie met overlast, zorgverlamming of hiaten in het aanbod.

De grootste aanmelder is de politie met gemiddeld zo'n 90 meldingen per maand.

Publieke Gezondheidszorg voor Asielzoekers

In 2024 verbleven asielzoekers in veertien opvanglocaties van het COA in onze regio. Deze opvanglocaties bevonden zich in Budel, Deurne, Eindhoven (3x), Geldrop (2x), Helmond (2x), Nuenen, Oirschot, Son & Breugel, Veldhoven en Waalre. De GGD heeft voor deze asielzoekers in opdracht van het COA de volgende zorg verleend:

- In het kader van de JGZ voor 0 tot 18-jarigen zijn er 1.790 contactmomenten geweest waarbij 622 kinderen gezien zijn
- In het COL (aanmeldcentrum) in Budel zijn screenings op TBC uitgevoerd bij de nieuwe instroom van asielzoekers

- In het kader van infectieziektebestrijding zijn drie uitbraken gemeld bij de GGD en zijn op advies van de GGD door het COA passende maatregelen genomen
- Er zijn 13 individuele SOA-consulten gegeven
- Bij de opvanglocaties hebben 15 hygiëne inspecties plaatsgevonden
- Er zijn 53 groepsvoorlichtingen gehouden waaraan 428 asielzoekers deelnamen. De voorlichting in verschillende talen betrof de thema's stress en spanning, gezondheidszorg in Nederland, zelfzorg, opvoeding, seksuele gezondheid, leefstijl/middelengebruiken hygiëne

Forensische Geneeskunde

Vanaf 1 januari 2024 werkt het team forensische geneeskunde conform het centrummodel waarbij de GGD Brabant-Zuidoost de regievoerende GGD is. De samenwerking heeft als primair doel te kunnen voorzien in de behoefte aan dekking van forensisch geneeskunde binnen het gehele verzorgingsgebied. De samenwerking heeft verder ten doel de uitvoering van taken op het gebied van forensisch geneeskunde op het vereiste kwalitatieve niveau en op een zo efficiënt en effectief mogelijk wijze uit te voeren onder andere met het oog op passende besteding van overheidsmiddelen. De samenwerking heeft voorts ten doel een voor de forensisch geneeskundige beroepsgroep aantrekkelijk werkgebied (kwantitatief en kwalitatief) te organiseren;

Het team forensische geneeskunde bestaat uit:

- Forensisch artsen
- Basisartsen
- Artsen in opleiding tot forensisch arts
- (forensisch) Verpleegkundigen

Forensische Geneeskunde omvat:

- Forensisch Medische expertise (FME)
- Lijkschouw
- Medische Arrestanten Zorg

Forensisch Medische Expertise:

Binnen de Forensisch Medische Expertise voert een forensisch arts verschillende werkzaamheden uit. Zo verzamelt de forensisch arts sporen en bewijsmateriaal in verschillende situaties. Bijvoorbeeld DNA bij slachtoffers en verdachten van zedendelicten. En bij alcoholverkeerscontroles kan de arts of verpleegkundige bloed afnemen. In sommige gevallen heeft het slachtoffer of de verdachte lichamelijk letsel (bijvoorbeeld een wond of blauwe plek). Een forensisch arts is getraind dit letsel vast te leggen (zowel schriftelijk als fotografisch), te typeren en te duiden en hierover een letselrapportage op te stellen. Deze rapportage kan dan bijvoorbeeld gebruikt worden in een rechtszaak. Forensisch medisch expertise bij kinderen (FMEK) vraagt om specifieke kennis en vaardigheden, en is daarmee een verbijzondering van de forensisch medische expertise. Forensisch medisch expertise wordt ingezet in opdracht van politie en Justitie.

Lijkschouw:

Soms bestaat er twijfel over de aard van een overlijden: is het overlijden natuurlijk of niet? In dat geval wordt de forensisch arts, die is benoemd tot gemeentelijk lijkschouwer, gevraagd om het lichaam te schouwen en vast te stellen of er sprake is van natuurlijke of niet-natuurlijke dood. Een niet-natuurlijke dood is bijvoorbeeld dood door een ongeval, misdrijf, zelfmoord of medisch foutieve behandeling. Euthanasie (levensbeëindiging op verzoek door een behandelend arts) is ook een vorm van niet-natuurlijk overlijden. Hierbij controleert de forensisch arts of de euthanasieprocedure juist is doorlopen. Uitvoering van de lijkschouw vindt plaats in opdracht van gemeenten, waarbij de lijkschouw een verantwoordelijkheid is en blijft voor de gemeenten.

Medische Arrestanten Zorg:

Medische zorg voor arrestanten is de acute medische basiszorg voor een verdachte die is aangehouden en op het politiebureau of arrestantencomplex is ingesloten. Wanneer arrestanten ziek zijn of onder invloed van drank of drugs, schakelt de politie de forensisch arts in. Die levert medische zorg: bijvoorbeeld het voortzetten van medische zorg die al was ingezet vóór de arrestatie. Ook kan de forensisch arts advies geven aan politie of het verantwoord is de arrestant te verhoren of op te sluiten. Uitvoering van de medische arrestantenzorg vindt plaats in opdracht van politie. In de politieregio zijn totaal 11.922 verrichtingen uitgevoerd door het team forensische geneeskunde. Hiervan hebben 1.328 verrichtingen betrekking op het Centrum Seksueel Geweld Brabant Oost waarin wij een actieve rol hebben met een coördinator, casemanagers, forensisch verpleegkundige, forensisch artsen, ondersteuning en stuurgroep voorzitter.

De cijfers die hieronder getoond worden hebben uitsluitend nog betrekking op het gebied van GGD Brabant-Zuidoost.

- Lijkschouw, bekostigd vanuit de gemeentelijke bijdrage:
  - Lijkschouwing (exclusief euthanasie): 564 keer uitgevoerd. De afgelopen jaren neemt de groei in lijkschouwen toe. Voor heel de regio zitten we op gemiddeld 20 lijkschouwen per week bij overledene van gemiddeld 71 jaar. Dit is de afgelopen jaren iets gegroeid. Er zijn voor Brabant Oost gemiddeld 3 suicides per week.
  - Euthanasie toetsing: 431 keer Voor heel de regio zitten we op gemiddeld 15 euthanasien per week bij overledenen van gemiddeld 71 jaar. Dit is de afgelopen jaren iets gegroeid, de leeftijd waarop een euthanasie wordt uitgevoerd is ook toegenomen.
  - Melding dood minderjarige: 36 keer.
  - Collegiaal overleg overlijden: 437 keer. Voor heel de regio zitten we op gemiddeld 14 per week, waarbij de leeftijdsgroep 80+ een substantieel aandeel is van de cliënten.
  - Lijkenpas/uitstel begraven 326 keer
- Forensisch medische Expertise: is 1.698 keer uitgevoerd, waarvan 1.571 bloedproeven. Dit zijn er weer meer dan de jaren ervoor. Voor heel de regio zitten we gemiddeld op 44 bloedafnames per week, deze worden voornamelijk door de verpleegkundige uitgevoerd. Forensische Medische Expertise is een verzamelbegrip voor alles waar uitsluitend het forensisch team bevoegdheden heeft. Denk hierbij ook aan zedendelict onderzoek, letselbeschrijvingen, enz.

Medische Arrestantenzorg (inclusief telefonisch overleg): 2.085 consulten, deze blijven redelijk stabiel.

Samenwerking voor de FMEKK (forensische medische expertise kinderen en kwetsbare personen) neemt ook toe. Deze samenwerking is tussen het team Forensische Geneeskunde, Veilig Thuis, Catharina ziekenhuis en indien noodzakelijk districtsrecherche.

Crisisplan en crisisorganisatie GGD

Het Integrale Crisisplan van de GGD is in 2023 geactualiseerd en per 1 januari 2024 door het Directieteam vastgesteld. Ook de bijlagen bij het integrale Crisisplan zijn geactualiseerd, waaronder de agenda van het crisisteam en de taakkaarten voor de sleutelfunctionarissen. Continuïteit van crisistaken is steeds meer geborgd in het reguliere integrale riskmanagement van de GGD. Samen met de GHOR is het project 'zorgisicoprofiel' in de regio afgerond, de GGD heeft hierin een bijdrage geleverd. De GGD heeft evenals voorgaande jaren piketfuncties geleverd t.b.v. de GHOR (O-DPG, ACG, OVD, HIN). Binnen de GGD-crisisorganisatie is in 2024 extra nadruk gelegd op het beoefenen van het toepassen van het crisismanagementmodel door de voorzitter van de operationele crisisteams IZB en PSH. Binnen het IZB-traject van Pandemische Paraatheid is afgestemd en samengewerkt met de adviseur Crisisbeheersing. Daarnaast zijn de inhoudelijke crisisprocessen beoefend.

Psychosociale hulpverlening (PSH) bij rampen en incidenten

In 2024 zijn 33 meldingen bij het PSH-piketteam van de GGD binnengekomen. Het ging om suicides (9), zedenzaken (3), noodlottig ongeval en onverwacht overlijden (9), moord (3) en overige (9). PSH heeft bij de helft van deze meldingen de psychosociale hulpverlening gecoördineerd, bij de andere meldingen advies gegeven.

2.1b Publieke Gezondheid – Covid-19:

Voor de opzet van de najaarscampagne Covid-19 vaccinatie (van 16 september t/m 6 december) is er een nieuwe strategie gevolgd. Deze strategie berust op 2 belangrijke pijlers die tot doel hadden om de corona vaccinatie laagdrempelig en gemakkelijk toegankelijk te maken voor de in aanmerking komende doelgroepen.

- Locatielandschap met de focus op een evenredige spreiding van vaccinatielocaties (13 voor GGDBZO).
- Pro-actief uitnodigen (PAU); met een uitnodiging op tijd/datum/locatie. Personen uit de doelgroep 60+ die geen PAU ontvingen kregen een uitnodiging met de mogelijkheid om digitaal of telefonisch een afspraak bij een locatie (dichtbij) te maken.

Voor deze campagne is onze vaste locatie in Woensel in gebruik genomen. Deze locatie is ingericht om grootschaliger vaccineren mogelijk te maken. Tijdens de campagne zijn 3 lijnen ingericht, waarmee ruim 900 mensen per dag konden worden gevaccineerd. Tevens wordt deze A locatie ingezet in zijn HUB functie, waarbij dagelijks B locaties in de regio worden bevoorrad met vaccin en toebehoren. Hiermee zijn we in staat geweest geografische spreiding in locaties mogelijk te maken en daarmee gedurende de campagne voor vrijwel alle inwoners van BZO een covid vaccinatie laagdrempelig en dichtbij huis aan te bieden.

De griep prik groep 60- en de zorgmedewerkers werden door de landelijke media opgeroepen een afspraak te maken.

Instellingen zonder medische dienst werden door een mobiel team van de GGD bezocht voor een coronavaccinatie van bewoners. De instellingen werden daarvoor actief benaderd of konden zichzelf melden. In totaal zijn ca. 70 instellingen in onze regio bezocht voor het vaccineren van bewoners en, indien gewenst, zorgmedewerkers.

De 4 ziekenhuizen in regio Brabant-Zuidoost zijn door de GGD benaderd voor covidvaccinaties van zorgpersoneel op de ziekenhuislocatie. Alle 4 ziekenhuizen hebben hiervan gebruik gemaakt en zijn bezocht door een mobiel team van de GGD.

Niet mobiele thuiswonende personen die tot de doelgroep behoren, konden zich melden voor een vaccinatie aan huis. Deze vaccinaties werden verzorgd door een mobiel team van de GGD. In totaal zijn ca. 2.100 vaccinaties bij niet mobiele thuiswonenden toegediend.

Door GGD Brabant-Zuidoost werden tijdens de campagne in totaal 129.492 Covidvaccinaties toegediend.

De vaccinatiegraad percentages lopen op van 29% bij de 60-65 jarigen tot 66% bij de 80-85 jarigen. Evenals het vorig jaar is de vaccinatiegraad in onze regio een kleine 4% boven het landelijk gemiddelde.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de vaccinatiegraad in onze regio per geboortecohort:

Geboortecohort	Vaccinatiegraad najaarsronde 2024
1934 en eerder	52%
1935 - 1939	62%
1940 - 1944	66%
1945 - 1949	65%
1950 - 1954	57%
1955 - 1959	45%
1960 - 1964	29%

De term 'vaccinatiegraad najaarsronde 2024' betekent: het percentage inwoners dat een coronaprik heeft ontvangen vanaf 16 september 2024. Het maakt hierbij niet uit of het gaat om een basisserieprik of om een herhaalprik.

In geheel 2024 was er ook de mogelijkheid om medische reden (bijvoorbeeld in geval van een stamceltransplantatie), met een verwijzing van een behandelend arts, een covidvaccinatie te ontvangen. Dit was de zogenaamde basiscapaciteit, buiten de najaarscampagne 2024.

Door de sterk teruggedrongen beschikbare financiële ruimte vanuit VWS was slechts beperkt initiatief mogelijk om meer inspanningen te leveren om alle doelgroepen te bereiken voor een covidvaccinatie. Hetgeen overigens wel een uitdrukkelijke oproep was vanuit de gezondheidsraad en als zodanig werd overgenomen in de opdracht van VWS naar de GGD-en. Bij GGD Brabant-Zuidoost konden desondanks toch twee goed bezochte informatiemomenten worden georganiseerd en werden, in het kader van een pilot, weekmarkten bezocht in Eindhoven en Helmond om informatie te geven over Covid en vaccinaties.

2.2. Ambulancezorg

De minister heeft de GGD in 2021 aangewezen als de (enige) houder van de Ambulancezorg in onze regio (voorheen lag de vergunning voor de Ambulancezorg bij de Veiligheidsregio). In 2024 zijn in totaal 56.648 ritten uitgevoerd (55.674 in 2023, +1.7%), waarvan 1.021 ritten een spoedeisend (A0) en 28.100 ritten een spoedeisend (A1) karakter hadden en 10.569 ritten besteld vervoer waren (10.995 in 2022).

Van deze ritten waren 2.882 ritten psychiatrisch spoedvervoer (A0, A1+A2) en 344 psychiatrisch besteld vervoer (B). Een toename van 6,7% t.o.v. 2023.

Een ambulance heeft in het geval van een hoog spoedeisend karakter (A0 inzet) gemiddeld een 8:15 minuten nodig om bij het slachtoffer te komen. Gemiddeld 96,7% van de A0-inzetten is binnen de rijtijnorm van 15 minuten uitgevoerd (inclusief aanname en uitgifte door de meldkamer)

Een ambulance heeft in het geval van een spoedeisend karakter (A1 inzet) gemiddeld een 9:35 minuten nodig om bij het slachtoffer te komen. Gemiddeld 93,9% van de A1-inzetten is binnen de rijtijnorm van 15 minuten uitgevoerd (inclusief aanname en uitgifte door de meldkamer). Dat percentage is 0.3% lager dan in 2023.

Het percentage A2-inzetten dat binnen de rijtijnorm van 30 minuten heeft plaatsgevonden bedroeg 98,6 % (norm is 95%); dit percentage is hetzelfde dan 2023.

In het tweede kwartaal van 2024 is er gestart met de implementatie van een A.I. tool, genaamd Seconds, op Meldkamer Brabant Oost. Per 1 november is de tool volledig geïmplementeerd. Het doel van de tool is het ondersteunen van de centralisten op de meldkamer bij het efficiënt spreiden en inzetten van ambulances in onze regio. In 2025 wordt gestart met de implementatie in Meldkamer Bergen op Zoom, deze implementatie wordt echter geleid door onze buurregio. In 2025 wordt de tool verder gefinetuned n.a.v. feedback en ervaringen in de praktijk. In 2024 is tevens gestart met gesprekken met huisartsen van huisartsenpost Brabant Oost voor de inzet van de PA/VS in de huisartsenzorg. Er is van beide kanten de intentie uitgesproken dit verder te gaan onderzoeken. In 2025 zal dit verder worden uitgewerkt.

In 2024 is de nieuwe post in Helmond gebouwd en in gebruik genomen. Deze locatie is volledig duurzaam gebouwd. Voor de post in Hapert is de huurovereenkomst getekend en is de aanbesteding gestart. Verwachting is dat in het derde kwartaal van 2025 deze post gereed is en in gebruik genomen kan worden. Daarnaast is de intentie om ook nog een tweede post in het oosten van de regio te bouwen. Hiervoor zijn oriënterende gesprekken gestart eind 2024. In het 4e kwartaal heeft het managementteam van Ambulancezorg een aantal thema's beschreven voor de visie op de Ambulancezorg in 2030. Ieder thema heeft een kartrekker. Binnen deze thema's zijn een aantal korte termijn ontwikkelingen beschreven maar ook lange termijn ontwikkelingen. In 2025 zal gestart worden met uitvoer geven aan deze thema's. Voorbeelden van deze thema's zijn onder andere: duurzaamheid, opleiden in de toekomst, innovatie en digitalisatie; en samenwerking binnen de keten.

2.3. Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage per inwoner 2024 is in de primaire programmabegroting vastgesteld op € 21,007 per inwoner. Middels de 1e bestuurlijke begrotingswijziging (betreft aanpassing van inwonerbijdrage i.v.m. uitbreiding van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP)) is een stijging van de gemeentelijke bijdrage vastgesteld waardoor de werkelijke bijdrage per inwoner over 2024 uiteindelijk € 21,254 bedraagt.

De inwonerbijdrage JGZ 0-4 per kind wordt in de begroting per gemeente berekend tegen het vastgestelde tarief per kind en het voor elke gemeente meest recent bekende aantal kinderen in de leeftijdscategorie 0 - 4. Conform de afspraak bij de JGZ-integratie wordt echter per gemeente definitief afgerekend tegen het werkelijk aantal kinderen per 1 januari van het begrotingsjaar. In de begroting 2024 is uitgegaan van in totaal 30.121 kinderen terwijl er dat in werkelijkheid 30.161 bleken te zijn.

Bijdrage per inwoner	Prim. Begroting 2024		Werkelijk 2024	
Monitoren, signaleren en adviseren	1.560.000	1,94	1.560.000	1,94
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.045.000	2,55	2.045.000	2,55
Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises	430.000	0,53	430.000	0,53
Toezicht houden	75.000	0,10	75.000	0,10
Jeugdgezondheidszorg	7.380.000	9,18	7.578.000	9,43
<i>Pubercontactmoment JGZ*</i>	<i>792.000</i>	<i>(0,99)</i>	<i>792.000</i>	<i>(0,99)</i>
Aanvullende taken Publieke Gezondheid	360.000	0,45	360.000	0,45
Overhead	5.025.000	6,27	5.025.000	6,27
Bijdrage (per inwoner)	17.667.000	21,007	17.865.000	21,254
Bijdrage JGZ 0-4 per kind	14.392.000		14.411.000	
TOTAAL	32.059.000		32.276.000	

* per 2016 is het pubercontactmoment (pcm) van de contracttaken overgeheveld naar het gezamenlijke takenpakket. Het wordt echter niet o.b.v. een bijdrage per inwoner gefinancierd maar o.b.v. de verdeelsleutel zoals door VWS gehanteerd voor de verdeling van de middelen naar de gemeenten. In bovenstaande tabel is wel het totaalbedrag pcm 2024 inclusief bijbehorende overhead (€ 792.000) herrekend naar een bedrag per inwoner (0,99), in de totaaltelling van het bedrag per inwoner is deze, om verwarring met de bedragen in de bijlagen te voorkomen, niet opgenomen.

2.4. Overzicht gerealiseerde baten en lasten

GGD exploitatierekening 2024	Realisatie 2024
Publieke Gezondheid	55.907.800
Ambulancezorg	34.878.719
Baten	90.786.519
Publieke Gezondheid	42.084.500
Ambulancezorg	29.091.424
Directe Lasten	71.175.924
Publieke Gezondheid	13.212.886
Ambulancezorg	5.488.429
Overhead Lasten	18.701.315
Publieke Gezondheid	119.732
Ambulancezorg	-
Vennootschapsbelasting	119.732
Publieke Gezondheid	490.682
Ambulancezorg	298.866
Totaal saldo van baten en lasten	789.548
Publieke Gezondheid	390.946
Ambulancezorg	76.000
Toevoeging aan reserve (-)	466.946
Publieke Gezondheid	1.106.980
Ambulancezorg	34.628
Onttrekking aan reserve (+)	1.141.608
Publieke Gezondheid	1.206.716
Ambulancezorg	257.494
Gerealiseerd resultaat	1.464.210

* Publieke gezondheid omvat alle pijlers behalve de pijler ambulance zorg.

3. Financiële paragrafen

3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover kan worden beschikt om niet begrote kosten te dekken
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de GGD in staat is niet structurele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande takenpakket.

De omvang van het weerstandsvermogen is afhankelijk van het risicoprofiel van de GGD. Dit profiel geeft het totaal van risico's met een substantiële impact die gedekt moeten kunnen worden met de beschikbare weerstandscapaciteit.

De kwantificering van de risico's op basis van een kans- en impact-inschatting vindt plaats via een zogenaamde risico-inventarisatie, die jaarlijks wordt opgesteld. De inventarisatie per begin 2025 (zie ook paragraaf 3.1.2) resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit van circa € 2.700.000 voor het programma Publieke Gezondheid en circa € 2.200.000 voor het programma Ambulancezorg.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het geheel van middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om niet begrote substantiële kosten te dekken.

Binnen de GGD kan alleen de Algemene Reserve als weerstandscapaciteit worden aangemerkt.

Volgens de BBV vallen onder de weerstandscapaciteit ook de bestemmingsreserves en de voorzieningen. Dit zijn echter financiële middelen die gevormd zijn ter dekking van al voorziene risico's en gebeurtenissen die niet opgenomen worden in de risico-inventarisatie.

Overigens is het wel zo dat voor wat betreft de bestemmingsreserves het bestuur kan besluiten deze reserves een andere bestemming te geven. De voorzieningen hebben als doel om de kosten in de jaarlijkse exploitatie te egaliseren en/of bestaande verplichtingen te verantwoorden.

De begrotingspost 'Onvoorzien' komt in de begroting van de GGD niet meer voor, zo is in 2015 bij de vaststelling van de *Notitie Weerstandsvermogen & risicomangement, Reserves & Voorzieningen en Post Onvoorzien* besloten. Er wordt onder de personeelskosten initieel nog wel een stelpost van circa € 400.000 geraamd voor 'risico's personele kosten'. De post dient de facto als dekking van noodzakelijke (ziekte-)vervangingen.

De Algemene Reserve is bedoeld als buffer voor onvoorziene uitgaven. Hiermee kunnen onder andere schommelingen in de jaarlijkse exploitaties worden opgevangen, zodat niet elk jaar voor relatief beperkte bedragen een afrekening met de gemeenten hoeft plaats te vinden. De Algemene Reserve heeft een meerjarige functie.

Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden.

Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld, maar dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR-deel 2 hiervoor leidend zijn. Gegeven de omzet 2024 (exclusief crises-financieringen) is dan voor Publieke Gezondheid een kaderstellende bandbreedte van toepassing van minimaal € 2.000.000 en maximaal € 2.400.000 en voor Ambulancezorg van minimaal € 1.500.000 en maximaal € 2.000.000. Het wordt hierbij echter aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten of die bandbreedte volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een laag weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van enige omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen.

De Algemene Reserve wordt hoofdzakelijk gevuld door middel van eventuele voordelige exploitatieresultaten. Na vaststelling van de resultaatbestemming uit de jaarrekening 2023, maar exclusief de resultaatbestemming over het jaar 2024, bedraagt de Algemene Reserve Publieke Gezondheid circa € 2.300.000 en voor Ambulancezorg circa € 1.750.000.

Mochten er zich de komende jaren echter voor een hoger bedrag tekorten voordoen dan deze saldi, dan dragen de gemeenten daarvan het financiële risico, ieder naar rato van het inwoneraantal.

Risicomanagement

Om risico's te beheersen wordt door de GGD Brabant-Zuidoost actief risicomanagement ontwikkeld. Periodiek staat het management in de Marap-gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden om deze risico's te beperken.

Als belangrijkste risico's worden gezien:

Stijging van kosten

Het risico dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke takenpakket en/of het NZA-budget voor ambulancezorg, en dat deze niet in de daaropvolgende jaren wordt rechtgetrokken.

In de budgetafspraken met gemeenten is vastgelegd dat voor de berekening van de gemeentelijke bijdragen een vooraf overeengekomen index wordt toegekend en dat daarop geen nacalculatie wordt toegepast. Hierdoor ontstaat het risico dat de kosten meer stijgen dan de inkomsten. Dit risico bestaat ook bij Ambulancezorg omdat de indexering van het budget bij Ambulancezorg niet plaatsvindt op basis van de werkelijke kostenontwikkeling in de sector en dus ook af kan wijken.

Gezien de recente ontwikkelingen m.b.t. de loonkostenontwikkeling (m.n. CAO en inflatie & energieprijzen), is dit risico pregnant, hoewel tot op heden gemeenten/bestuurders deze stijgingen (bij Publieke Gezondheid) hebben vergoed.

Het risico dat door fusie, reorganisatie, conflicten etc. er wachtgelden/frictiekosten dienen te worden uitbetaald die niet door gemeenten, derden of de lopende exploitatie worden gedekt.

In de Gemeenschappelijke Regeling is vastgelegd dat alleen bij vermindering van de bijdragen de gemeente(n) gehouden zijn de kosten die daar een gevolg van zijn te vergoeden. In andere situaties komen die kosten ten laste van de reguliere exploitatie van de GGD, die daarvoor echter geen ruimte biedt.

Het risico dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden.

Hierbij concreet te denken aan zaken zoals de invoering van de Vennootschapsbelasting voor overheidsinstellingen, het risico van belastingheffing i.v.m. overschrijding van de Werkkostenregeling en sinds 2020 als gevolg van de WNRA het toegenomen risico om transitievergoedingen te betalen. Maar ook het toegenomen risico op naheffingen vanwege achteraf vast te stellen premiepercentages en vanwege eventuele andere foutieve toepassingen in wet- en regelgeving die achteraf worden geconstateerd. Toegenomen regeldruk maakt dit risico pregnanter.

Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden/ZZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden.

Onvoldoende Budget

Het risico dat om de paraatheid van de Ambulancezorg te handhaven er, bv vanwege een hoog ziekteverzuim of een groot personeelsverloop, te weinig budget is om de vervangingskosten te dekken. Daarnaast bestaat m.b.t. ambulancezorg een algemeen exploitatierisico op de omvangrijke materiële kosten.

In het verleden heeft de situatie van hoge vervangingskosten zich voorgedaan en heeft dit tot (aanzienlijke) tekorten geleid. Gezien de exploitatieresultaten van de afgelopen 10 jaren (gemiddeld genomen steeds sluitend tot licht positief), neemt dit risico relatief gezien (de kans-inschatting) wel af. Er mag vanuit gegaan worden dat een dergelijke ernstige verstoring binnen een afzienbare periode tot adequate maatregelen leidt; eventueel met ondersteuning van verzekeraars die daar ook een rol en belang in hebben en dit in het verleden ook hebben getoond met incidentele aanvullende financiering.

In het uiterste geval kan ook besloten worden om de paraatheid, en dus het niveau van dienstverlening, terug te brengen om daarmee binnen de budgettaire kaders te blijven.

Uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering

Het risico dat door een ramp bij PG veel extra inzet nodig is en/of waardoor het reguliere werk in gevaar komt.

Bij een grotere ramp zal de inzet van de GGD wellicht groot zijn terwijl de kosten van die inzet mogelijk niet volledig kunnen worden verhaald. De Covid-19-, MPOX- en Oekraïne-crisis zijn voorbeelden van een dergelijke situatie; de daarvoor toegekende vergoedingsregelingen vanuit het Rijk geven op dit moment vertrouwen dat alle extra kosten vergoed worden, de risico-inschatting verandert derhalve daardoor niet. Er bestaat echter wel het risico op meer werk en kosten op de langere termijn als gevolg van een algemene verslechterde gezondheidssituatie van de inwoners in onze regio na een ramp.

Het risico dat verplichte landelijke wet- en regelgeving bij PG leidt tot activiteiten waarvan de kosten nog niet zijn opgenomen in de begroting.

Het risico bestaat dat de GGD verplicht is om, in het kader van (nieuwe) wet- en regelgeving, bepaalde taken uit te voeren zonder dat daar meteen voldoende middelen tegenover staan.

Te denken valt hierbij aan de besluitvorming door de centrale overheid zoals die bij de decentralisaties, gepaard gaande met een efficiencykorting. Dit risico kan middels het wendbaarheidsbudget in de jaarlijkse begroting (deels) worden afgedekt/beperkt.

Extra kosten door organisatieverandering

Het risico dat, wanneer de aanwijzing voor ambulancevervoer niet meer aan de GGD wordt toegekend, een deel van centrale overhead niet meer wordt gedekt.

Dit risico is momenteel minimaal omdat de aanwijzing (voorheen vergunning genoemd) voor het uitvoeren van ambulancevervoer in onze regio in 2021 aan de GGD is toegekend. Daarmee vervalt de oorspronkelijke grond voor dit risico. In theorie bestaat dit risico echter nog steeds, bv in het geval van wanprestatie door de GGD of bij onvoorziene wijziging van wet- of regelgeving.

Bij integrale overgang van AZ naar een andere organisatie zal er naar verwachting ook een overdracht van overheadtaken en -medewerkers plaats vinden. Ten aanzien van de achterblijvende ongedekte overhead (zoals directie, huisvesting ed.) wordt dan veelal wel een afbouwregeling van enkele jaren getroffen, maar daarna ontstaat een dekkingsprobleem als geen nieuwe activiteiten met externe financiering kunnen worden ontplooid en/of kosten kunnen worden bespaard.

Extra kosten door verandering taakuitvoering

Het risico dat er (door externe ontwikkelingen) een wijziging in de taakinhoud optreedt waardoor er tijdelijk meerkosten ontstaan.

Bij wijziging van een taakinhoud zullen er wellicht tijdelijk meerkosten zijn waarvoor geen budget in de begroting is opgenomen. Hierbij valt te denken aan situaties zoals met de Q-koorts.

Dit risico kan middels het wendbaarheidsbudget in de jaarlijkse begroting (deels) worden afgedekt /beperkt.

Extra kosten door afname van markttaken

Het risico dat door marktomstandigheden er tijdelijk ongedekte kosten blijven bij de contracttaken voor het rijk en derden.

Bij deze contracttaken moet gedacht worden aan betaalde activiteiten voor instellingen, bedrijven, het Rijk en particulieren. In tegenstelling tot de gemeentelijke contracttaken ontstaat bij afname of beëindiging van deze financiering een risico van ongedekte kosten. Bij de gemeentelijke contracttaken is, conform afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling, de opzeggende gemeente gehouden de daaraan verbonden frictiekosten te vergoeden. Aangezien het personeel dat belast is met de uitvoering van deze contracttaken voor een groot deel bestaat uit vast personeel, zullen er bij een lagere omzet c.q. het geheel afstoten van deze taken kosten zijn waarvoor geen financiële dekking meer is. Gezien de aanzienlijke omzettoename van de afgelopen jaren en een daarmee gepaard gaande toegenomen risicospreiding, neemt dit risico relatief gezien (de kans-inschatting) wel af.

Beveiliging en (onder-)verzekering

Het risico dat toegewezen schadeclaims niet volledig worden afgedekt door de afgesloten verzekeringen.

De normale bekende risico's voor de GGD zijn afgedekt middels afgesloten verzekeringen. Jaarlijks wordt bezien of deze nog afdoende dekking bieden. Toch blijft er een rest risico bestaan dat in het weerstandsvermogen dient te worden afgedekt.

Het risico dat er zich ICT-beveiligingsproblemen voordoen.

Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, datalek, cybercrime/hacken en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. Vanwege toegenomen (inzicht in de) externe dreiging en ervaringen (o.a. datalek Covid), geconstateerde achterstand in informatiebeveiliging in combinatie met de grote hoeveelheid persoonsgegevens die de GGD zowel bij PG als AZ beheert, wordt de kans op dit risico substantieel hoger ingeschat. Inmiddels zijn en worden nog maatregelen genomen om het niveau van informatiebeveiliging verder te verhogen en dit risico te mitigeren waarvoor gemeenten met ingang van 2023 de inwonerbijdragen hebben verhoogd.

Verbonden Partijen

Het risico dat bij liquidatie van een der verbonden partijen er claims aan de GGD zullen zijn.

Uit een analyse per verbonden partij komt geen specifiek te duiden risico voort. Desalniettemin wordt een algemeen risico ingeschat voor deze en andere niet formele samenwerkingsverbanden; deze laatste nemen namelijk steeds meer toe.

Het risico dat er zich nog overige (personele) tegenvallers zullen voordoen waarmee nog geen rekening is gehouden.

Dit risico wordt de facto gedekt door hiervoor in de jaarlijkse begroting bij de personele kosten een stelpost op te nemen.

Financiële kengetallen

Op grond van een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de begroting en jaarrekening de ontwikkeling van een aantal voorgeschreven financiële kengetallen te worden opgenomen en toegelicht.

Concrete normen zijn hiervoor niet voorhanden, waardoor alleen de ontwikkeling in de tijd een indicatie geeft.

De kengetallen voor de begroting worden gebaseerd op geprognosticeerde balansgegevens, hetgeen een bepaalde onnauwkeurigheid met zich meebrengt.

De voorgeschreven kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing, omdat er geen activiteiten m.b.t. grondexploitatie en heffing van gemeentelijke belastingen uitgevoerd worden door GGD Brabant-Zuidoost.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2023	2024	2024
Netto schuldquote	-0,5%	1,3%	-2,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-0,5%	1,3%	-2,2%
Solvabiliteitsratio	16,6%	23,7%	20,8%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	1,0%	-0,1%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

De schuldquote wordt uitgedrukt in een percentage van de totale baten.

Het solvabiliteitsrisico betreft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen en geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan zijn financiële verplichtingen op de langere termijn te voldoen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de GGD heeft in de eigen exploitatie, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Bovengenoemde kengetallen worden voor de realisatie van 2024 nog beïnvloed door de (uitloop van) kosten en balansposities vanwege de Covid-19-kosten en de financiering daarvan. Met name de netto schuldquote en het solvabiliteitsrisico geven daardoor een vertekend beeld ten opzichte van de begrote en werkelijke cijfers over 2024.

3.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidskader

De GGD streeft naar een optimale staat van haar kapitaalgoederen. Hiervoor is onderhoud van deze kapitaalgoederen noodzakelijk. Het beleid voor het onderhoud van kapitaalgoederen kent vier onderdelen. Te weten; 'Gebouwen', 'Machines, apparaten en installaties', 'Hard- en software' en 'Vervoermiddelen'.

Gebouwen

De GGD heeft geen gebouwen in eigendom maar heeft ervoor gekozen om alle benodigde panden te huren. Wel is sprake van investeringen in gebouwen die langjarig gehuurd worden; deze zijn geactiveerd als zogenaamd huurdersbelang in de categorie 'Gebouwen'. Het beheer en onderhoud van de gehuurde gebouwen is voor rekening van de verhuurder; alle kosten die door de GGD gemaakt worden hebben betrekking op kleine reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de binnenkant en het binnen schilderwerk. Hier is vooralsnog geen onderhoudsvoorziening voor noodzakelijk.

Machines, apparaten en installaties

Voor de waardevolle ondersteunende machines, apparaten en installaties zijn voor een groot deel onderhoudscontracten aanwezig. Voor de overige machines, apparaten en installaties met een beperkte waarde en waarvan er slechts een beperkt aantal aanwezig zijn, zijn geen onderhoudscontracten aanwezig.

Hard- en software

Voor de optimale beschikbaarheid van hard- en software zijn voor de belangrijke bedrijfsapplicaties dienstverleningsovereenkomsten gesloten. Voor het onderhoud van hard- en software wordt geen voorziening gevormd. Alle kosten komen ten laste van de exploitatie.

Vervoermiddelen

Voor voertuigen van de ambulancedienst worden onderhoudscontracten afgesloten. Hierin worden kosten van periodiek preventief onderhoud, reparatie als gevolg van normaal zorgvuldig gebruik en het treffen van maatregelen tegen normale slijtage gedekt. Maandelijks wordt hiervoor een vast bedrag betaald aan de leverancier van de diensten. Deze kosten komen ten laste van de exploitatie.

De overige reparaties en het eigen risico bij schadeherstel worden ook rechtstreeks in de exploitatie verwerkt. Voor het onderhoud aan ambulances, piketauto's en dienstauto's is conform regelgeving geen voorziening gevormd.

In onderstaand overzicht staan de werkelijke kosten die zijn gemaakt voor het onderhoud aan kapitaalgoederen.

Kapitaalgoederen	Realisatie 2024
Gebouwen	281.698
Machines, apparaten en installaties	169.772
Hard- en software	70.466
Vervoermiddelen	517.294
Totaal	1.039.230

3.3. Financiering

Beleidskader

Op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheid (FIDO) dient de GGD jaarlijks in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid inzake de treasuryfunctie.

Het beleid voor de treasuryfunctie van de GGD is vastgelegd in het treasurystatuut, waarvan de laatste geactualiseerde versie door het Algemeen Bestuur is vastgesteld op 14-12-2022.

Rentebeleid

De renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen worden beperkt door de overeengekomen rentepercentages bij de transactie te baseren op de actuele rentestand en de rentevisie van de geldverstrekker (Bank Nederlandse Gemeenten). Zowel de rentes op kortlopende als op langlopende financiering vertonen in de loop van 2024 een dalende trend. In 2024 is deze renteontwikkeling voor de GGD niet van invloed geweest daar er geen noodzaak was om kort- of langlopende middelen aan te trekken om in een financieringsbehoefte te voorzien.

Bij het bepalen van het rentebeleid wordt de GGD ondersteund door de Treasury afdeling van de gemeente Eindhoven; door steeds de rentevisie te actualiseren, wil de GGD zorgen voor zo laag mogelijke financieringskosten, rekening houdend met het risicoprofiel.

Financieel Risicobeheer

Door een actief risicobeheer probeert de GGD de financiële risico's te beperken. In het treasury statuut zijn richtlijnen en limieten voor het risicobeheer opgenomen. De GGD hanteert de normen die in de Wet FIDO zijn bepaald. Het niveau van de kasgeldlimiet is gelimiteerd op 8,2% van de begrote lasten, de renterisiconorm houdt in dat voor maximaal 20% van het begrotingstotaal, langlopende leningen per jaar kunnen worden afgelost. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. De provincie toetst de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in het kader van het financieel toezicht.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een door de Wet FIDO voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een rente typische looptijd van korter dan een jaar.

Als grondslag voor de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt 8,2% van de jaarbegroting aangehouden. Indien de werkelijke omvang lager is dan de wettelijk toegestane omvang, is er sprake van ruimte; indien de werkelijke omvang hoger is, dan is er sprake van overschrijding.

Conform de wettelijke kasgeldlimiet kan de GGD de financieringsbehoefte tot een bedrag van € 6.515.000 aanvullen met kortlopende leningen. In onderstaand overzicht wordt de kasgeldlimiet van 2024 weergegeven.

Kasgeldlimiet	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024
Totaal lasten	67.960.000	79.455.000
Wettelijk kasgeldlimiet (8,2%)	5.573.000	6.515.000
Netto vlottende schuld	-15.282.000	-13.476.000
Ruimte onder(+)/boven(-) kasgeldlimiet	20.855.000	19.991.000

Daarmee is voldaan aan de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en van de renterisico's. De berekening van het renterisico is een benadering van het te lopen of het gelopen renterisico. Zowel bij een overschrijding als een onderschrijding van de renterisiconorm zal de GGD (en vervolgens de toezichthouder) zich een oordeel moeten vormen over de consequenties. De renterisiconorm bepaalt het feitelijke renterisico op de langlopende lening. Jaarlijks mogen de renterisico's van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

In 2024 is de ruimte onder de renterisiconorm berekend op € 15.891.000.

Renterisiconorm	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024
1. Begrotingstotaal per 1 januari	67.960.000	79.455.000
2. Renterisiconorm (20%)	13.592.000	15.891.000
3. Netto renteherziening langlopende leningen	-	-
4. Betaalde aflossing	54.500	57.000
5. Renterisico langlopende leningen (3+4)	54.500	57.000
Ruimte onder renterisiconorm (2-5)	13.537.500	15.834.000
Ruimte boven renterisiconorm (5-2)	-	-

Daarmee is voldaan aan de renterisiconorm.

Bedrag aan middelen buiten de Rijksschatkist

Het schatkistbankieren houdt in dat GGD Brabant-Zuidoost de overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag aan moet houden bij het ministerie van Financiën.

Voor openbare lichamen met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 mln. is het drempelbedrag gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt.

Het begrotingstotaal op 1 januari 2024 is € 79.455.000. Op basis van dit bedrag is het drempelbedrag € 1.589.100.

Het gemiddelde van aangehouden liquide middelen in het jaar 2024 buiten de schatkist is € 253.000, waarmee per saldo voldaan is aan de norm.

Bedrag aan middelen buiten de Rijks schatkist	Werkelijk 2024
1. Begrotingstotaal per 1 januari 2024	79.455.000
2. Drempelbedrag	1.589.100
3. Werkelijke middelen buiten schatkist	253.000
Ruimte onder het drempelbedrag (2-3)	1.336.100
Ruimte boven het drempelbedrag (3-2)	-

Financieringsbehoefte

Met betrekking tot de liquiditeitsontwikkeling was de financieringsbehoefte in 2024 ruim € 9,2 miljoen. Vaste activa worden gefinancierd met lang vreemd vermogen voor zover eigen middelen daar niet toereikend voor zijn. In het volgende overzicht is de boekwaarde vergeleken met de langlopende leningen.

Financieringsbehoefte	Saldo 1-1-2024	Bestem. result	Toe- voeging	Ont- trekking	Vrijval	Saldo 31-12-2024
<i>Beschikbare financieringsmiddelen:</i>						
Reserves	6.956.500	1.464.200	467.000	905.600	236.000	7.746.100
Voorzieningen	1.986.600	-	864.300	4.400	93.000	2.753.500
Langlopende leningen	1.477.600	-	-	56.800	-	1.420.800
Totaal beschikbaar	10.420.700					11.920.400
Boekwaarde activa	9.231.900					9.172.800
Financieringstekort(-) /overschot(+)	+1.188.800					+2.747.600

Uit het overzicht 'financieringsbehoefte' blijkt dat de boekwaarde investeringen (vaste activa) wordt gefinancierd met lang vreemd vermogen, reserves en voorzieningen.

Leningenportefeuille

De leningenportefeuille toont de ontwikkeling van leningen o/g en leningen u/g in 2024 (zie overzicht 'leningenportefeuille').

	Mutaties	Gem. rente
Stand per 1 januari 2024	1.477.557	4,16%
Nieuwe leningen	-	
Reguliere aflossing	56.774	
Vervroegde aflossing	-	
Stand per 31 december 2024	1.420.783	4,16%

De stand van de leningenportefeuille o/g is afgenomen van € 1.477.557 naar € 1.420.783 per 31 december 2024. De reguliere aflossingen betreffen aflossingen op de langlopende lening.

De omvang van de leningenportefeuille u/g is nihil; de GGD heeft geen uitzettingen uitstaan.

EMU-saldo

Decentrale overheden moeten in hun jaarrekening een berekening opnemen van het zogenoemde EMU-saldo over het begrotingsjaar. EU-lidstaten mogen een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product. Hiervan is in Nederland 0,5% voor de decentrale overheden.

De EMU-systematiek is anders dan het baten-lastenstelsel; bij een sluitende exploitatie kan toch een negatief EMU-saldo ontstaan, vandaar deze afzonderlijke berekening. De berekening laat voor 2024 een positief saldo zien.

Berekening EMU-saldo		2024
1 +	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan/onttrekking uit reserves	789.215
2 +	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.913.541
3 +	Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	771.216
4 -	Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.940.279
5 +	Bijdragen Rijk, provincies, EU en overigen mbt de investeringen die niet via de exploitatie lopen	54.868
6a +	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in vaste activa (tegen verkoopprijs)	34.542
6b -	de boekwinst op desinvesteringen in vaste activa	3.533
7 -	Aankoop grond, bouw- en woonrijp maken e.d. (met derden en niet via exploitatie)	
8a +	Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	
8b -	De boekwinst op grondverkoop	
9 -	Betalings ten laste van de voorzieningen (met derden)	4.379
10 -	Betalings die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves	
11 -	Boekwinst bij de verkoop van deelnemingen en aandelen	
	EMU-saldo	1.615.191

3.4. Bestuur, organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering

Bestuur

Bestuur en directie GGD

De GGD wordt bestuurd vanuit de 21 gemeenten via een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit de 21 wethouders volksgezondheid. Uit het Algemeen Bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van 7 leden. Het AB en DB hebben in 2024 elk zes keer vergaderd. De genomen beslissingen door het AB zijn voorbereid in het DB en vooraf met ambtenaren besproken.

Belangrijke besluiten in 2024 betroffen het vaststellen van de begroting 2025, twee begrotingswijzigingen 2024, de jaarstukken 2023 (incl. resultaatbestemming), het klachtenjaarsverslag 2023, het jaarverslag archiefbeheer 2023 (incl. verbeterpunten), de beleidsnotitie Misbruik en Oneigenlijk gebruik en de Kadernota 2026.

Ook zijn de financiële verordening en controleverordening opnieuw vastgesteld n.a.v. nieuwe rechtmatigheidsregels. De in 2023 aangepaste gemeenschappelijke regeling is ter vaststelling voorgelegd aan de 21 colleges. Alle colleges zijn akkoord gegaan en in augustus 2024 is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling gepubliceerd. Deze regeling is per 1 juli 2024 van kracht. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op versterking van de positie van de gemeenteraden (zienswijze procedure uitgebreid).

In verband met vertrek van de GGD bestuursvoorzitter (Cathalijne Dortmans, wethouder gemeente Helmond) medio 2024 heeft het Algemeen Bestuur Veronique Zeeman (wethouder gemeente Best) benoemd als voorzitter van het GGD-bestuur. Zij was voorheen Secretaris en die rol is medio 2024 overgenomen door Samir Toub (wethouder gemeente Eindhoven).

De nieuwe directeur van de GGD is per 1 april 2024 in dienst getreden. In verband met het vertrek van de plaatsvervangend directeur (aankomend pensioen) en het komend pensioen van de Directie- en Bestuurssecretaris in 2025 is het profiel van deze laatste functie opnieuw beschreven en verzwaard (is tevens plaatsvervangend Directeur Publieke Gezondheid). De nieuwe (Ambtelijk) Secretaris/plaatsvervangend DPG is (intern) geworven en per 1 januari 2025 in dienst getreden.

Het Dagelijks Bestuur heeft het Organisatiebesluit en de Mandaatregeling naar aanleiding van deze organisatieverandering opnieuw vastgesteld.

Tot slot heeft op 4 december 2024 een bestuurlijke werkconferentie plaatsgevonden waaraan de leden van het Algemeen Bestuur en de ambtenaren Publieke Gezondheid van de 21 gemeenten hebben deelgenomen. Er is gesproken over de betekenis en gevolgen van de schaa sprong in onze regio voor de GGD en over een heroriëntatie op de taken van de GGD in relatie tot de bezuinigingen die vanaf 2026 verwacht worden en de schaa sprong die de komende jaren verwacht wordt in de regio Brabant-Zuidoost. Er zijn processtappen afgesproken voor deze heroriëntatie die in 2025 gaat lopen.

Organisatieontwikkeling

Zelforganisatie en continu verbeteren

Zelforganisatie en Lean continu verbeteren zijn leidende principes die richting geven aan het handelen van onze medewerkers omdat we ervan overtuigd zijn dat ze niet alleen meer autonomie en ontwikkelingsmogelijkheden bieden aan onze professionals, maar ook leiden tot een verbeterde zorgkwaliteit voor onze inwoners. Uiteindelijk stelt dit ons in staat om een grotere maatschappelijke impact te realiseren.

Een belangrijke mijlpaal in 2024 was de succesvolle afronding van het leiderschapsprogramma 'Effectief leiderschap bij zelforganiserende teams'. Dit programma heeft onze leidinggevend en toegerust met de vaardigheden en inzichten die nodig zijn om zelforganiserende teams effectief te ondersteunen en te begeleiden.

Om de mate van zelforganisatie van onze teams te monitoren, hebben we teamscans ingezet. Deze scans bieden ons, via overzichtelijke dashboards, waardevolle inzichten in de mate van zelforganisatie en teamvolwassenheid. Hierdoor kunnen we niet alleen de vooruitgang volgen, maar ook specifieke ontwikkelthema's per team identificeren. Ter ondersteuning van dit proces hebben we een aantal interne teamcoaches opgeleid om teams te begeleiden bij hun groei naar meer zelforganisatie.

Lean blijft een belangrijke pijler in onze manier van werken om duurzaam te verbeteren. Ons eigen 'Leanteam' faciliteert en enthousiasmeert medewerkers door middel van trainingen met als doel om Lean-principes te integreren in het dagelijkse werk van elke medewerker, waardoor zij in staat zijn zelfstandig kleine procesverbeteringen door te voeren. Een concreet voorbeeld van de impact van Lean is de invoering van dag- en weekstarts in steeds meer teams. Deze korte, gefocuste bijeenkomsten hebben geleid tot een verbetering in de efficiëntie van onze overlegstructuren. We zien een afname in de totale vergadertijd, terwijl de communicatie over teamresultaten is verbeterd. Dit sluit naadloos aan bij onze ambities op het gebied van zelforganisatie.

De combinatie van zelforganisatie en Lean continu verbeteren stelt ons in staat om flexibeler en efficiënter te opereren, met focus op kwaliteitsverbetering en medewerkerstevredenheid. We zijn ervan overtuigd dat deze aanpak ons ook in de komende jaren zal helpen om onze dienstverlening verder te optimaliseren en onze maatschappelijke impact te vergroten.

Personeel

De GGD Brabant-Zuidoost had in 2024 gemiddeld 683,4fte (864 personen) in dienst. In het onderstaande overzicht is de formatie verdeeld over de Publieke Gezondheidszorg en Ambulancezorg.

Gemiddelde personele bezetting 2024	Aantal personen	Aantal fte
Publieke Gezondheidszorg	610	454,0
Ambulancezorg	254	229,4
Totaal	864	683,4

Loopbaanontwikkeling

In 2024 hebben 45 medewerkers (vrijwillig) gebruik gemaakt van de diensten van het Loopbaancentrum. Hiervan lopen 6 trajecten door in 2025, de overige zijn afgerond.

De begeleiding varieerde van kortdurende (1 à 2 gesprekken) tot intensieve trajecten (3-10 gesprekken).

De loopbaanvragen waren uiteenlopend waaronder:

- Vrijwillige of verplichte oriëntatie op eigen of ander werk binnen of buiten de organisatie
- Begeleiding naar ander werk
- Sollicitatie- en netwerkadvis
- Oriëntatie op passende studie
- Onderzoek en verdieping eigen functie (POP)
- DISC profiel
- Coaching

Verder heeft de loopbaanadviseur 3 oud-medewerkers in de WW begeleid naar werk. Dit heeft bij 1 oud-medewerker geleid tot een nieuwe baan. 6 oud-medewerkers met een aanvullende WW zijn gevolgd in hun inspanningsverplichting. Bij 7 oud-medewerkers eindigden de WW-rechten of andere uitkering in 2024.

Re-integratie

Onder re-integratie verstaan we de activiteiten die worden uitgevoerd bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of gebrek. We maken hierbij onderscheid in re-integratie:

- Spoor 1: re-integratie in eigen of andere (aangepast) functie binnen de GGD.
- Spoor 2: re-integratie in ander werk buiten de GGD.

Aantallen 1e en 2e spoor afgerond in 2024: 2

Social Return/participatiewet

Resultaten 2024	Participatiewet	
Re-integratie- /werkervaringsplaats	Medewerkers van andere werkgevers	0
	Uitkeringsgerechtigden/UWV *	13 WW 9 WIA 1 Wajong 0 WWB
Inzet WSW-bedrijf (Ergon, e.d.)	Autopoetsers via Ergon	10
Vrijwilligers		18
Stages (studie)	Stageplaatsen	27
	Co-assistenten en GEZEP co-schap	21

*exclusief covid organisatie

Door het jaar heen investeert de GGD in netwerkgesprekken met werkzoekenden, snuffelstages, sollicitatieadvies, etc.

Ziekteverzuim

In 2024 was het verlagen van het verzuim een HR speerpunt.

2024	Ziekteverzuim (excl. vangnet en excl. zwangerschapsverlof)
Publieke gezondheid	6,3%
Ambulancezorg	6,3%

Het ziekteverzuim was overall in 2024 6,3% (exclusief zwangerschap). Dit is een daling t.o.v. van het jaar 2023 (6,8%), mede door de intensivering van het verzuimbeleid. Om dit te bereiken hebben we zowel het beleid aangepast (o.m. verzuimprotocol) als geïnvesteerd in interventies gericht op verzuimgedrag en -bewustzijn bij managers en medewerkers. Verder is de arbodienstverlening met de nieuwe arbodienst ingericht.

Arbeidsomstandigheden

In 2024 is er verdere invulling gegeven aan de speerpunten die in overleg met de directie zijn bepaald mede naar aanleiding van de RI&E uit 2022. Deze speerpunten zijn:

- BHV-organisatie GGD breed
- Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA)
- Vaccinatiebeleid
- Psychosociale nazorg

Op voornoemde onderwerpen zijn inmiddels meerdere acties uitgezet, gepland en/of al deels doorgevoerd. Acties worden structureel gemonitord tijdens meetings van een preventiemedewerker met de verantwoordelijke actiehouder.

Aan de hand van het concept ARBO Jaarplan en het meerjarige beleidsplan ARBO 2024 t/m 2027 zijn de diverse Arborisico's toegekend aan actiehouders. Verder is besloten om een Arbo-coördinator aan te gaan stellen voor de verdere Arbobeleidsontwikkeling en RIE.

Overige ontwikkelingen

In 2024 zijn o.m. de volgende HR-resultaten bereikt:

- De continue dialoog (een eigentijdse HR-cyclus) is ontwikkeld en geïmplementeerd.
- Procesoptimalisatie van meerdere HR-processen (BIG registratie, studiefaciliteiten en arbeidsvoorwaarden).
- Verdere inrichting en implementatie BI tool HR voor datagedreven werken leidinggevenden en adviseurs.
- Regeling zakelijk reizen, CO2 registratie, WKR.
- HR-omgeving intranet (JIP).

Informatie & Automatisering

Structuur

De afdeling I&A werkt steeds meer vanuit een duidelijke visie, die ondersteunend is aan de missie en visie van de organisatie. Deze visie wordt jaarlijks herijkt en in 2024 is de lijn van de vorige jaren dan ook structureel doorgetrokken. Dit zorgt voor een duidelijke ontwikkelagenda met heldere prioriteiten. Het besturingsmodel binnen I&A is succesvol en deze structuur is geborgd in nieuwe functiebeschrijvingen. Het team opereert volwassen en dit leidt tot een steeds betere dienstverlening. Voor het derde jaar op rij scoren zij ruim boven de 8 op klanttevredenheid.

Data gedreven werken

Het dataplatform, waar in 2022 de basis voor gelegd is, is verder uitgebouwd. Steeds meer bronnen zijn ontsloten, en daarmee ook diverse dashboards gecreëerd. De uitdaging blijft wel dat sommige bronnen lastig te ontsluiten blijken en dit lijkt steeds vaker een politieke oorzaak te hebben dan een technische. Vanuit het perspectief van informatie-uitwisseling in de zorg is dit een zorgelijke ontwikkeling, want optimaal datagedreven werken kan alleen bij betrouwbare en beschikbare data. De basis voor datagedreven werken is binnen een aantal domeinen van de GGD gelegd, al zal er in 2025 meer aandacht besteed moeten worden om dit ook echt in de haarvaten van de organisatie te laten komen. Dat dit prioriteit heeft blijkt ook uit het gegeven dat datagedreven werken één van de programmalijnen wordt.

Continuïteit & Beveiliging

In 2024 is steeds meer van de on-premises infrastructuur uitgefaseerd of naar de cloud gemigreerd. Dit is conform planning en binnen budget gerealiseerd. Voor 2025 verwachten we ook de laatste componenten te ontmantelen, waardoor alleen nog de minimale infrastructuur lokaal aanwezig blijft. Dit komt de IT-continuïteit en daarmee de bedrijfscontinuïteit ten goede. Er is met ingang van 2023 structureel budget toegevoegd om de beveiliging van onze IT-omgeving te verbeteren. Aangezien het goed beveiligen een continu proces is en we hier serieus veel tijd aan besteden zien we ook dat dit het gewenste effect heeft en we goed in control zijn. Het werken aan bewustzijn van onze medewerkers is hierin een constant punt van aandacht. Uiteraard zijn de dreigingen van (vooral) buitenaf steeds groter aan het worden en blijft dit een van de belangrijkste aandachtspunten voor de komende jaren.

Kwaliteit & dataveiligheid

De uitdagingen op het gebied van informatievoorziening zijn groot en kennen een grote complexiteit. Om aan alle wet- en regelgeving te kunnen voldoen is samenwerking binnen de eigen GGD, maar ook met regionale en landelijke partners essentieel. Daar werken we constant aan. De informatiemanagers hebben hier vanuit I&A een essentiële rol in en dragen hier in de regionale en landelijke setting aan bij.

De ingezette ontwikkeling van informatiemanagement is in 2024 wel verbeterd ten opzichte van vorig jaar maar de eerder geconstateerde complexiteit brengt dat dit een ontwikkeling is waarbij een langere adem nodig is.

De benodigde volwassenheid op dit onderwerp blijft uitdagend bij leveranciers en in de publieke sector in het algemeen.

De landelijke ontwikkelingen leken ons hierin te gaan ondersteunen maar met de nieuwe richting van het nieuwe kabinet is het twijfelachtig geworden of deze ontwikkeling door zal zetten.

Inmiddels zijn we als GGDBZO in 2024 voor de gehele organisatie NEN7510 gecertificeerd en dit is gezien al deze uitdagingen een mooie prestatie. De benodigde samenwerking met de functionaris gegevensbescherming, risicomanagement coördinator, kwaliteitsadviseurs, privacy officers en de security officer zijn duidelijk aanwezig en hebben tot dit mooie resultaat geleid. Ondanks dit mooie resultaat maken we ons wel degelijk zorgen over de haalbaarheid voor toekomstige ontwikkelingen die o.a. de WEGIZ en EHDS met zich mee zullen brengen. Hier ligt een grote noodzaak om naar landelijke samenwerkingen te kijken om dit betaalbaar en uitvoerbaar te houden terwijl we als GGD op dit punt zelf verantwoordelijk zullen blijven voor het voldoen aan deze wettelijke normen en kwaliteitskaders.

Facilitair, huisvesting, inkoop & informatiehuishouding

Facilitair en huisvesting

Flexibel werken blijft de norm waarbij de medewerker (indien de functie het toelaat) één of enkele dagen thuis werkt.

In 2024 is het huisvestingsconcept voor de JGZ locaties verder uitgerold en toegepast en zijn een aantal locaties van JGZ 0-4 en 4+ geïntegreerd. In Eindhoven is een volledig nieuwe locatie geopend. Eind december is een nieuwe ambulancepost in Helmond geopend. Deze locatie is volledig duurzaam – biobased – gebouwd.

Het goedgekeurde BHV beleidsplan is geïmplementeerd. De BHV organisatie is opgeleid en in 2024 hebben enkele ontruimingsoefeningen plaatsgevonden op de Witte Dame. Het BHV plan / calamiteitenplan voor de Witte dame is opgesteld conform de NEN 8112. Voor de AZ- locaties en JGZ-locaties is de BHV organisatie gevormd en opgeleid in 2024.

Er is ingezet op planmatig (huurders)onderhoud en beheer aan de hand van de meerjaren onderhoud plannen (MJOP) voor AZ posten en JGZ- locaties.

De implementatie van de fysieke toegangscontrole is afgerond. Alle locaties zijn voorzien van elektronische kaartlezers; medewerkers zijn voorzien van een nieuwe toegangspas (voorzien van naam en foto van de medewerker) die tevens gebruikt kan worden om zichzelf te identificeren als medewerker van de GGD.

In 2024 zijn stappen gezet in de samenvoeging van JGZ 0-18 locaties; een 8-tal locaties zijn omgebouwd naar de nieuwe huisstijl.

Eind december is de nieuwe ambulancepost aan de Deltaweg in Helmond geopend, dit is een zeer duurzaam en biobased gebouw. De oude locatie aan de Lage Dijk is gesloten.

Daarnaast zijn bouwplannen voor Beek en Donk en Hapert opgestart. Met als doel om eind 2025 de nieuwe posten in gebruik te nemen. Hiermee worden rijtijden in de regio verbeterd.

Inkoop

Op het gebied van inkoop zijn in samenwerking met Bizob stappen gezet in 2024. Het vastgestelde inkoopbeleidsplan is voor een groot deel geïmplementeerd.

In het afgeleide inkoopplan is bepaald welke inkooptrajecten in 2024 opgepakt zouden worden. Er zijn 15 inkooptrajecten afgerond met een totale contractwaarde van € 16 miljoen. Er zijn 9 nieuwe inkooptrajecten in 2024 gestart maar nog niet afgerond. Voor 2025 is wederom een inkoopplan vastgesteld; waarbij een sterke focus op rechtmatigheid ligt.

Ook op operationeel gebied zijn er stappen gezet. *Purchase to pay* (P2P) is geïmplementeerd, dit is het proces van bestellen tot betalen inclusief het borgen hiervan in AFAS. Het contractregister in AFAS is opgeschoond.

Verder hebben alle collega's die te maken hebben met inkoop of contractbeheer een training "Inkoop voor niet inkopers" kunnen volgen. In deze training zijn specifiek de beleidskaders en rechtmatigheidskaders toegelicht.

Informatiehuishouding

In november 2024 heeft het Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Brabant op basis van het Jaarverslag Archiefbeheer 2023, het begeleidende verbeterplan en het overzicht archiefbescheiden voor de vierde keer op rij geconstateerd dat de informatiehuishouding van de GGD Brabant-Zuidoost 'gedeeltelijk voldoet'. Gedeputeerde Staten heeft daarom besloten het gekozen niveau op de interventieladder te verhogen naar actief toezicht 3b. Dat betekent dat de GGD onder actief bestuurlijk toezicht is komen te staan en er niet meer achteraf verantwoording kan worden afgelegd. Begin 2025 zal een gesprek over de stand van zaken informatiehuishouding tussen de Gedeputeerde en (een afvaardiging van) het Dagelijks Bestuur van de GGD plaatsvinden. Daarnaast worden in 2025 twee ambtelijke voortgangsgesprekken gepland.

In het verslagjaar 2024 zijn stappen in het verbeterplan gezet om de situatie te verbeteren, met daarbij een aantal kanttekeningen:

- Werving van aanvullende structurele capaciteit heeft veel tijd in beslag genomen. Per 1 september 2024 is de capaciteit om uitvoering te geven aan de informatiehuishouding uitgebreid naar 2 fte. Het is nog niet duidelijk of dit voldoende zal zijn;
- Ondanks de beperkte capaciteit in de eerste drie kwartalen is gedurende 2024 wel vooruitgang geboekt. Een aantal belangrijke acties uit het verbeterplan zijn ingevuld of in gang gezet, waaronder:
  - actualisatie lokale regelingen;
  - achterstanden in wettelijke vernietiging opgepakt;
  - op orde krijgen analoge archief in gang gezet;
  - vervanging van analoge naar digitaal voorbereid;
  - hotspotmonitor opgezet, en
  - actieve archivering binnen kantoorautomatisering (MS 365) ingeregeld.
- Belangrijk aandachtspunt waarover de toezichthouder zorgen uitgesproken heeft is dat de GGD nog onvoldoende werk heeft gemaakt van het opstellen van beleid op het gebied van (digitaal) informatiebeheer en het daaruit voortvloeiende kwaliteitsmanagement.

Intern blijft de GGD de voortgang zelf proactief sturen vanuit het Strategisch Informatie Overleg (SIO). Dit adviesorgaan komt periodiek bij elkaar om de directie van advies te voorzien over te nemen besluiten met betrekking tot de informatiehuishouding. Sinds medio 2024 wordt het RHC Eindhoven als archieftoezichthouder actief betrokken bij dit SIO.

Klachtenmanagement

In 2024 zijn in totaal 138 klachten/signalen en enkele complimenten behandeld. We zien, grotendeels vergelijkbaar met 2023, vooral veel klachten rondom bejegening, administratie, procedures en ambulancevervoer (vervoersindicatie en rijgedrag). Ook is er via de klachtenfunctionaris 3 keer informatie verstrekt aan klagers over het indienen van een aansprakelijkstelling. De klachtenfunctionaris is daarnaast 3 keer ingezet bij (vooronderzoek van) calamiteiten als procesbegeleider/coördinator en 4 keer als procesbegeleider en gespreksleider bij nabestaandengesprekken.

Klantcontactcentrum (KCC)

Het KCC staat in contact met klanten via telefonie, WhatsApp, Facebook, Instagram en LinkedIn. In 2024 hebben we 105.326 binnenkomende telefoontjes ontvangen en 5.188 contacten gehad via onze sociale mediakanalen, waarvan 3.700 via WhatsApp. We zien dat WhatsApp steeds vaker wordt gebruikt, vooral door jonge ouders en jongeren. Ondanks eerdere inspanningen om de chatbot als extra communicatiemiddel in te zetten, hebben we besloten hier in 2025 mee te stoppen. De chatbot functioneert niet naar tevredenheid, waardoor veel gebruikers alsnog telefonisch contact met ons opnemen. In totaal werden er in 2024 5.173 chatbotgesprekken gestart, waarvan 1.900 voortijdig werden afgebroken omdat de chatbot niet voldoende aansluit bij de behoeften van onze inwoners.

Deze inzichten laten zien hoe belangrijk het is om goed bereikbare en gebruiksvriendelijke communicatiekanalen te bieden. Daarom blijven we investeren in de middelen die wél aansluiten bij de behoeften van onze inwoners, zoals WhatsApp en telefonisch contact. In 2025 vindt er een aanbesteding telefonie plaats en dan bekijken we welke multichannel kanalen we nog beter kunnen aanbieden.

In 2025 wordt er een toekomstvisie KCC geschreven. Daarin wordt ook opgenomen of het JGZ Adviesteam hiërarchisch ondergebracht kan worden bij het KCC en wat hiervoor de voorwaarden zijn. Daarnaast gaat er flink gebouwd worden; processen worden ingericht, telefooncentrale wordt beter ingericht en wordt er gewerkt aan callmonitoring. Daarnaast is in 2024 gestart met het schrijven van een crisisplan KCC. Dit lag er nog niet. In het crisisplan worden onder andere afspraken gemaakt over het op- en afschalen van telefonie. In 2025 wordt dit plan afgerond en worden er afspraken met afdelingen gemaakt omtrent op- en afschaling.

Communicatie

Prioriteren van taken en werkzaamheden

Team communicatie heeft te maken met een beperkte capaciteit. Het team is de afgelopen jaren professioneel gezien flink gegroeid en afdelingen weten ons steeds beter te vinden. Het team heeft afgelopen jaar een prioritering gemaakt in taken en werkzaamheden. We verzorgen basis communicatie voor onze wettelijke taken. Voor contracttaken wordt er budget voor inzet van communicatie (uren en middelen) begroot.

We kennen onze inwoners

In 2023 zijn we gestart met datagedreven werken. Dit is doorgezet in 2024. We bespreken regelmatig omgevingsanalyses, statistieken van de website, social media en de webcare om te weten waar inwoners behoefte aan hebben, wat er leeft en speelt. Op basis van deze data ontwikkelen en vullen we de bestaande middelen in. Het afgelopen jaar hebben we een sociaal intranet geïmplementeerd waarmee we elkaar intern beter weten te vinden en nog beter informatie met elkaar kunnen delen. Het intranet wordt in 2025 verder geïmplementeerd in de organisatie. Daarnaast is gestart met het verbeteren van de klantreis online. De webpagina's Mijn Kind en brieven Jeugdgezondheidszorg zijn vernieuwd. Om te bepalen welke aanpassingen nodig waren zijn ouders geraadpleegd en is gebruik gemaakt van webstatistieken. In het najaar is een start gemaakt met de verbetering klantcommunicatie (online en brieven) van Infectieziektenbestrijding. Dit wordt in 2025 afgerond. Daarnaast is er een start gemaakt met communicatie met kwetsbaren. Er zijn contacten gelegd met enkele moskeeën in Eindhoven en wordt er gewerkt aan het opbouwen van een relatie. Dit wordt in 2025 geborgd door middel van de inzet van een voorlichtingsteam.

Herkenbaar & klantgericht

In 2023 is het nieuwe stijlboek vastgesteld. Afgelopen jaar is gestart met het doorvoeren van de nieuwe huisstijl in nieuwe producten en zijn waar mogelijk bestaande producten aangepast. Daarnaast zijn secretariaten getraind. In 2025 wordt dit opgevolgd door het team en blijven we aandacht vragen voor de nieuwe huisstijl en schrijfwijzer en gebruik hiervan. Afgelopen jaar is een nieuwe corporate film gelanceerd gericht op het werk van Bijzondere zorg. Middels deze film laten we zien wat Bijzondere Zorg doet en bij wie inwoners terecht kunnen voor het melden van personen met verward gedrag.

Mensen maken de GGD, voor de kwetsbaren zetten we een stapje extra

Om de hele GGD communicatiever te maken trainen we onze medewerkers in het gebruiken van het stijlboek en het B1 schrijven. Het communicatiever maken van de organisatie wordt ook in 2025 voortgezet. Daarnaast is er een start gemaakt met het in beeld brengen van kwetsbare groepen en zijn er stappen gezet om relaties op te bouwen in de wijken, met name via de Moskeeën.

Hier wil je werken

Naast het naar buiten treden als één GGD wordt het steeds belangrijker om de GGD ook als aantrekkelijk werkgever te profileren, zodat potentiële kandidaten weten dat we een ontzettend breed en interessant werkveld bieden. We zijn aangesloten bij de werkgroep onboarding en werving en selectie. Het programma onboarding van nieuwe medewerkers is aangepakt en daar wordt verder invulling aan gegeven in 2025. Daarnaast is er een start gemaakt met werving en selectie en kijkt Communicatie welke stappen/verbeteringen ingezet kunnen worden; activiteiten die doorlopen in 2025.

Planetaire gezondheid en duurzaamheid

Eind 2022 heeft de GGD de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 getekend. Op dat vlak zijn in 2023 al diverse stappen gezet, waarop in 2024 verder is voortgebouwd. Een aantal zaken die hierin van belang zijn:

- Nieuwe ambulancepost in Helmond: in 2024 is de nieuwe ambulancepost in Helmond opgeleverd. Bij deze post is veel aandacht besteed aan duurzaamheid. Het gebouw bestaat volledig uit houtbouw, is gasloos opgeleverd en is all-electric. Ook voor de post in Hapert worden nu verdere plannen gemaakt.
- Samenwerking binnen Brabant: GGD Brabant-Zuidoost heeft in 2024 samen met de twee andere Brabantse GGD'en (West-Brabant en Hart voor Brabant) gewerkt aan het concretiseren van doelstellingen en plannen op het gebied van duurzaamheid en planetaire gezondheid. Ook de andere twee Brabantse GGD'en ondertekenden de Green Deal. De verdere plannen worden zo veel als mogelijk geïntegreerd in de jaarplannen van diverse teams.
- Landelijke position paper: er is een landelijke position paper vanuit GGD GHOR op dit thema, die inmiddels ook door meerdere GGD'en omarmd is. In 2024 hebben meerdere GGD'en in navolging van ons de Green Deal Duurzame Zorg getekend, waarmee het belang van planetaire gezondheid en de samenhang tussen klimaatverandering en volksgezondheid verder vormgegeven wordt.
- Planetaire gezondheid als ontwikkelthema: vanuit team Beleid en Preventie worden verdere stappen gezet om planetaire gezondheid te borgen in de extern gerichte taken van onze organisatie. Dit haakt aan bij regionale ontwikkelingen rond meer bewegen, gezond voedsel, gezonde mobiliteit, biodiversiteit, luchtkwaliteit etc. Daarnaast wordt planetaire gezondheid één van de programmalijnen van de GGD.
- Mobiliteit en vitaliteit: in samenwerking met Brainport Bereikbaar, gemeente en gebouwenbeheerder Profinn wordt gewerkt aan het uitbreiden van fietsenstallingsmogelijkheden rond de Witte Dame. Daarnaast stimuleren we actieve mobiliteit onder medewerkers via campagnes. Ook hebben we de wettelijk verplichte CO2-registratie vormgegeven.
- Duurzaam vaccineren: landelijk is er een traject gestart samen met RIVM om te bekijken hoe het proces rond vaccineren vanuit GGD'en verduurzaamd kan worden, met de brede blik op inkoop, afval, vervoersbewegingen, etc. De verdere uitkomsten en inzichten hiervan borgen we ook in onze vaccinatiecampagnes.

Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk om een rechtmatigheidsverantwoording af te geven en deze op te nemen in de jaarrekening. In deze verklaring verantwoordt het Dagelijks Bestuur zich direct tot het Algemeen Bestuur over het (financieel) rechtmatig handelen van de organisatie.

Het Dagelijks Bestuur verantwoordt zich aan het Algemeen Bestuur in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat afwijkingen wel/niet in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en interne verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Het Algemeen Bestuur bepaalt vanaf het begrotingsjaar 2023 de verantwoordingsgrens en de spelregels. De uitgangspunten waaraan het Dagelijks Bestuur moet voldoen zijn vastgelegd in de door Commissie BBV uitgegeven Kadernota Rechtmatigheid 2024.

In paragraaf 6.7 van dit jaarverslag is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen over het boekjaar 2024. De uitkomst is dat naar oordeel van het Dagelijks Bestuur de geconstateerde afwijkingen onder de verantwoordingsgrens van € 904.000 blijven (1% van de lasten) en daarmee sprake is van een 'schone' rechtmatigheidsverantwoording.

Op basis van de spelregels gesteld door het Algemeen Bestuur moeten individuele afwijkingen groter dan € 50.000 aanvullend worden toegelicht in deze paragraaf over bedrijfsvoering. In onderstaande tabel zijn alle afwijkingen opgenomen die gedurende het jaar zijn geconstateerd.

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	-
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 76.000
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld	-
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 76.000
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd. In de rechtmatighheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	-
Resterend saldo aan niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	€ 76.000
Voorwaardencriterium	
5. Inkoop ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 589.000
Overige bevindingen inzake voorwaardencriterium	-
<i>Totaal onrechtmatigheden voorwaardencriterium</i>	€ 589.000
M&O criterium	
Overige bevindingen inzake M&O criterium	-
<i>Totaal onrechtmatigheden M&O criterium</i>	-
Totaal van onrechtmatigheden	€ 665.000
Waarvan acceptabel	-
Waarvan niet-acceptabel	€ 665.000

In de Financiële Verordening GGD Brabant-Zuidoost van 18 december 2024 is het begrip tijdig ten aanzien van onderschrijdingen op baten en lasten en overschrijdingen van baten gedefinieerd als het moment dat deze worden toegelicht in de jaarrekening over het begrotingsjaar die in het Algemeen Bestuur wordt besproken. Derhalve is in bovenstaande opstelling bij onderdeel 3 geen saldo opgenomen voor deze begrotingsafwijkingen.

Op basis van de bepalingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 worden de afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

Begrotingscriterium

Ad. 2 Ongeautoriseerde reservemutaties

De dotaties aan reserves binnen het programma Publieke Gezondheid hebben voor een bedrag van circa € 76.000 de begroting overschreden. Dit omvat voor circa € 65.000 een dotatie aan de reserve JGZ Project Generatie Gezond, daar waar in de begroting een onttrekking voorzien was. Dit is het gevolg van doorschuiven van een aantal activiteiten naar 2025 waardoor niet alle beschikbare middelen zijn aangewend in 2024. Conform aangepaste planning zijn hogere bestedingen voorzien in 2025 en deels in 2026 waarvoor deze reserve dan zal worden aangewend.

De overige circa € 11.000 overschrijding ten opzichte van de begroting heeft betrekking op een hogere dotatie dan voorzien aan de reserve Egalisatie Uitkeringskosten ZW/WGA. Dit is het gevolg van een geactualiseerde meerjarige kostenprognose ultimo 2024, uitgevoerd na opstelling van de slotwijziging van de Programmabegroting 2024.

Voorwaardencriterium

De GGD heeft een zogeheten 'SPEND-analyse' uitgevoerd waarmee tevens de rechtmatigheid van aanbestedingen wordt getoetst. Op basis van regelgeving is hierbij uitsluitend een analyse gemaakt ten opzichte van de wettelijke bepalingen in de Aanbestedingswet. Uit deze analyse blijken een aantal onrechtmatigheden die hieronder, voor zover boven de rapportagegrens van € 50.000 uitkomend, nader worden toegelicht.

Categorie	Bedrag	Toelichting
Telefonie oplossing	€ 310.000	Het contract met de bestaande telefonie provider is in 2022 afgelopen, echter heeft de GGD die dienstverlening doorgezet in afwachting van een onderzoek naar alternatieve telefonie voorzieningen. Tot die tijd wordt de dienstverlening bij de huidige leverancier gecontinueerd. De uitkomst van het onderzoek vormt de basis voor een nieuwe aanbesteding, oorspronkelijk gepland voor 2024, inmiddels doorgeschoven naar 2025.
Invaliditeits- en arbeids-ongeschiktheids-verzekering	€ 165.000	De verlenging van een bestaand contract met een verzekeraar had vooraf Europees moeten worden aanbesteed, echter is deze aanbesteding niet uitgevoerd. Dit betekent dat gedurende de looptijd van de verlenging uitgaven onrechtmatig zullen zijn. Aanbesteding is gepland om voor afloop van de verlengde contractperiode (ultimo 2025) te worden uitgevoerd.
Energie (elektra)	€ 70.000	In het laatste jaar (2024) van de 4-jarige overeenkomst voor levering van elektriciteit aan diverse GGD-locaties is de aanbestedingsgrens met € 24.000 overschreden en zijn daarmee de volledige leveringen van elektriciteit in het jaar 2024 (ad. € 70.000) als onrechtmatig te beschouwen. Voor 2025 is inmiddels een nieuwe overeenkomst met een nieuwe leverancier aangegaan voor levering van energie op basis van een collectieve inkoop, gecoördineerd door een externe bemiddelaar, waarvan het inkoopproces middels een EU-aanbesteding is doorlopen. Hiermee zouden de leveringen met ingang van 1-1-2025 rechtmatig zijn.

Overige	€ 44.000	Betreft onrechtmatigheden die individueel onder de rapportagedrempel van € 50.000 blijven en derhalve niet verder worden toegelicht.
---------	----------	--

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

De GGD hanteert een M&O beleid en toetst feitelijk of dit beleid ook wordt nageleefd. De basis daarvoor ligt in belangrijke mate bij de uitkomsten van de uitgevoerde interne controles en evaluaties. Uit deze werkzaamheden zijn geen bevindingen gebleken die moeten worden opgenomen in de bovenstaande tabel ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording.

3.5. Verbonden partijen

In deze paragraaf besteden wij aandacht aan verbonden partijen waarmee de GGD Brabant-Zuidoost een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het financieel belang is gedefinieerd als: "Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt". Het bestuurlijk belang is gedefinieerd als: "Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht".

Aan de GGD zijn 2 stichtingen en 1 vereniging gelieerd.

GGD Brabant-Zuidoost heeft daarnaast een tweetal samenwerkingsverbanden met Brabantse GGD'en. Formeel zijn dit geen verbonden partijen, maar gezien de aard en omvang worden deze hier toch vermeld en kort toegelicht.

- In het samenwerkingsverband met GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant onder de naam Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV), worden op basis van dienstverleningsovereenkomsten gezamenlijk activiteiten uitgevoerd op het gebied van medische milieukundige zorg. De kosten worden verdeeld over de aangesloten GGD-en; deze kosten bedragen circa € 1,75 miljoen waarvan circa € 300.000 gedekt wordt door baten van derden. Het financiële risico voor de GGD Brabant-Zuidoost betreft haar aandeel (ca. 30%) in een evt. tekort van het bureau. De bijdrage van BZO bedraagt jaarlijks ca. € 420.000.
Over 2023 heeft GMV een positief exploitatiesaldo gerealiseerd van € 20.000. Dit saldo is toegevoegd aan de egalisatievoorziening van het samenwerkingsverband en dat bedroeg eind 2023 € 275.000 positief.
- In het samenwerkingsverband met GGD Hart voor Brabant, effectief met ingang van 1 januari 2024, worden de forensische geneeskundige activiteiten voor de politieregio Brabant Oost ondergebracht in het Centrummodel Forensische Geneeskunde waarvan GGD Brabant-Zuidoost de centrum rol in de dienstverlening vervuld.
Aanleiding hiertoe is de is een landelijke opdracht voor bovenregionale samenwerking Forensische Geneeskunde waarvoor de 25 GGD'en en 10 politie-eenheden staan. De totale omvang van deze activiteiten bedraagt in 2024 ca. € 3.200.000. Conform samenwerkingsovereenkomst zullen eventuele resultaatverdelingen plaatsvinden op basis van vooraf vastgestelde verdeelsleutels (in beginsel: inwoneraantallen). De samenwerkingsconstructie heeft geen invloed op de hoogte van de inwonersbijdrage en de besturen van de twee GGD'en blijven ieder bestuurlijk verantwoordelijk voor de aan haar opgedragen taken. Iedere GGD blijft formeel zelfstandig bevoegd voor haar eigen taken en blijft derhalve ook volledig financieel verantwoordelijk en aansprakelijk.

De aan de GGD als verbonden partij gelieerde twee stichtingen en vereniging zijn:

Stichting Projecten GGD

De stichting heeft als doelstelling: Het bijdragen aan de volksgezondheid door het 'ten behoeve van de GGD' ontwikkelen en uitvoeren van tijdelijke gezondheidsprojecten en overige zaken. Het Dagelijks Bestuur van de GGD fungeert als bestuur en de directeur van de GGD fungeert als directeur (beiden onbezoldigd). De GGD is aansprakelijk voor de financiële resultaten van de stichting en samen vormen ze tevens een fiscale eenheid.

De stichting neemt evt. personeel in dienst en detacheert dat bij de GGD voor het uitvoeren van tijdelijke werkzaamheden; de kosten en evt. baten worden integraal doorberekend aan de GGD. De stichting leidt al jaren een 'slapend' bestaan; er vinden geen activiteiten plaats en ook het vermogen is nihil.

Stichting Bureau Inkoop & Aanbestedingen Zuidoost-Brabant

De stichting heeft ten doel het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied voor gemeenten en GR'en, o.a. door het faciliteren van het regionaal inkoopbureau. GGD heeft een dienstverlenings-overeenkomst (ca. 270.000,-) met Bizob en is middels een AB-lid vertegenwoordigd in de Vergadering van Aangeslotenen Bizob. De aangesloten gemeenten en GR'en delen in eventuele exploitatietekorten en overschotten. Het rekeningresultaat 2023 bedroeg ca. € 944.000 positief en het Eigen Vermogen ultimo 2023 bedroeg ca. € 360.000.

Vereniging GGD GHOR Nederland

De vereniging verzorgt als koepelorganisatie van GGD'en en GHOR-bureau's belangenbehartiging op landelijk niveau en voert (gezamenlijke) projecten uit. De directeur van de GGD is vertegenwoordigd in het bestuur, c.q. raad van DPG'en. De GGD betaalt een jaarlijkse contributie (ca. € 100.000,-) gebaseerd op het aantal inwoners. De aangesloten GGD'en delen in eventuele exploitatietekorten en -overschotten.

Het rekeningresultaat 2023 bedroeg ca. € 1.000 positief en het Eigen Vermogen ultimo 2023 bedroeg ca. € 998.000.

3.6. Wet open overheid

De GGD is gehouden aan de Wet open overheid (Woo). Deze wet regelt de openbaarheid van bestuur door actieve en passieve openbaarmaking van informatie door overheidsinstanties. Volgens de Woo dient informatie vallende onder een 17-tal categorieën stapsgewijze actief openbaar te worden gemaakt. De informatie die actief openbaar moet worden gemaakt is opgenomen in de Woo-index ([Woo-index GGD Brabant-Zuidoost | Overheid.nl](#)). Naast het actief openbaar maken kunnen belanghebbenden ook een beroep doen op de Woo om informatie openbaar te maken (de zgn. passieve informatieplicht).

In 2024 is door het Eindhovens Dagblad een verzoek ingediend om documenten beschikbaar te stellen over de onderzoeken die de GGD sinds 2020 heeft uitgevoerd naar calamiteiten bij instellingen in het kader van de WMO. Op dit verzoek is positief besloten. Voorts hebben VWS en de gemeente Eersel aan de GGD gevraagd of zij weigeringsgronden heeft op bepaalde GGD-documenten openbaar te maken n.a.v. Woo-verzoeken die bij die organisaties zijn ingediend. Het betroffen documenten die betrekking hebben op Covid-19 bestrijding (VWS) en het regionale meetnet Lucht (Eersel). De GGD heeft hieromtrent geen bezwaren.

De belangrijkste bestuurlijke informatie maakt de GGD ook actief openbaar via haar website. Zo zijn in 2024 onder andere de begroting 2025, de kadernota 2026 en de jaarstukken 2023 gepubliceerd. Ook alle stukken die aan de orde komen in de vergadering van het Algemeen Bestuur worden een week voor de vergadering op de website gepubliceerd. Overigens zijn vergaderingen van het Algemeen Bestuur openbaar en te volgen voor eenieder die dit wil. In de praktijk wordt hier echter nauwelijks gebruik van gemaakt. Verder publiceert de GGD alle ter zake doende besluiten, regels en verordeningen op www.officielebekendmakingen.nl. Verder zijn de toezichtrapporten van de GGD met betrekking tot kinderopvang voor iedereen toegankelijk via het landelijk register kinderopvang: [Informatie over kinderopvanglocaties | Landelijkregisterkinderopvang.nl](#)

4. Programmarekening over begrotingsjaar

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften, die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

4.1. Grondslagen voor resultaatbepaling

Het resultaat wordt gewaardeerd op basis van historische kosten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De opbrengsten en winsten worden vastgelegd in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De personeelskosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele kosten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij wordt gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor verplichtingen uit hoofde van enerzijds specifieke verlofregelingen gericht op de lange termijn (spaarverlof en verlof met betrekking tot het persoonlijk levensfase budget) en anderzijds als excessief aan te merken verlofsaldi, is in lijn met BBV-regelgeving een voorziening getroffen.

4.2. Algemene waarderingsgrondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid.

Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet; De financiële rechtmatigheid waaronder het Voorwaardencriterium, het Begrotingscriterium en het Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O) criterium, omvat:
  - Voor het Voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 18 december 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het Begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld;
  - Ten aanzien van het Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium is de beleidsnotitie M&O van de organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede de eigen financiële verordening en het controleprotocol. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve onzekerheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

4.3. Grondslagen voor waardering

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikname lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Activa	Lineair
Verbouwing gebouw Eindhoven	20
Inrichting gebouw Eindhoven	7-20
Installaties en beveiligingen gebouwen ambulancezorg	10-20
Verbouwingen	10-25
Installaties	4-10
Inventaris	5-20
Medische inventaris	4-10
Ambulances	6
Dienstauto	6
Piketvoertuigen	6
Hardware	3-5
Software	3-5

Afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa voor ambulancezorg zijn conform voorschriften van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk wordt een voorziening voor verwachte oninbaarheid gevormd. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de nominale waarde van de vorderingen. De voorziening wordt bepaald op basis van geschatte inningkansen. Liquide middelen en overlopende posten worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op contante waarde (niet van toepassing bij de GGD) of het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva, bestaande uit de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd van korter dan een jaar en de overlopende passiva, worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5. Balans en de toelichting

5.1. Balans 31-12-2024 (in Euro's)

ACTIVA	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2023
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa:</i>		
<i>Investerings met economisch nut:</i>		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.429.478	1.285.357
Vervoermiddelen	4.256.942	4.922.973
Machines, apparaten en installaties	1.070.789	970.515
Overige materiële vaste activa	1.665.546	1.303.049
	8.422.755	8.481.894
<i>Financiële vaste activa:</i>		
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	750.000	750.000
	750.000	750.000
Totaal vaste activa	9.172.755	9.231.894
Vlottende activa		
<i>Voorraden:</i>		
Gereed product en handelsgoederen	92.221	53.708
	92.221	53.708
<i>Uitzettingen met een rente looptijd <1 jaar:</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	3.428.467	6.954.803
Uitzettingen in 's Rijkschatkist	17.104.081	18.240.443
Overige vorderingen	2.768.026	3.894.296
	23.300.574	29.089.542
<i>Liquide middelen:</i>		
Kassaldi	3.486	2.287
Banksaldi	257.635	259.574
	261.121	261.861
<i>Overlopende activa:</i>		
Van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	341.002	249.169
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	4.129.520	3.107.110
	4.470.522	3.356.279
Totaal vlottende activa	28.124.438	32.761.390
Totaal generaal	37.297.193	41.993.284

PASSIVA	Saldo per 31-12-2024	Saldo per 31-12-2023
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen:</i>		
Algemene reserve	4.068.031	3.049.724
Bestemmingsreserves	2.213.841	2.643.504
Nog te bestemmen resultaat	1.464.210	1.263.307
	<u>7.746.082</u>	<u>6.956.535</u>
<i>Voorzieningen:</i>		
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.753.488	1.986.651
	<u>2.753.488</u>	<u>1.986.651</u>
<i>Vaste schulden met een rent typische looptijd > 1 jaar:</i>		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.420.783	1.477.557
	<u>1.420.783</u>	<u>1.477.557</u>
Totaal vaste passiva	11.920.353	10.420.743
<i>Vlottende passiva:</i>		
Overige schulden	7.724.938	8.897.189
	<u>7.724.938</u>	<u>8.897.189</u>
<i>Overlopende passiva:</i>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.392.745	17.626.630
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	5.990.118	4.839.033
Overige vooruit ontvangen bedragen	269.039	209.689
	<u>17.651.902</u>	<u>22.675.352</u>
Totaal vlottende passiva	25.376.840	31.572.541
Totaal generaal	37.297.193	41.993.284

5.2. Toelichting op de balans

Vaste activa

De vaste activa zijn activa met een rente typische looptijd langer dan één jaar.

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa omvat investeringen met economisch nut en wordt onderscheiden in:

- Bedrijfsgebouwen
- Vervoermiddelen
- Machines, apparaten en installaties
- Overige materiële vaste activa

In het onderstaand overzicht 'Boekwaarde materiële vaste activa' staat de boekwaarde van de materiële activa ultimo 2023 en 2024.

Boekwaarde materiële vaste activa	31-12-2023	31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	1.285.357	1.429.478
Machines, apparaten en installaties	970.515	1.070.789
Overige materiële vaste activa	1.303.049	1.665.546
Vervoermiddelen	4.922.973	4.256.942
Totaal	8.481.894	8.422.755

Het verloop van de boekwaarde van materiële vaste activa gedurende het boekjaar 2024 komt tot uitdrukking in het onderstaande overzicht 'verloop materiële vaste activa'.

Verloop materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Bijdragen Derden	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	1.285.357	303.414		-	159.293	1.429.478
Machines, apparaten en installaties	970.515	399.634	54.868	-	244.492	1.070.789
Overige materiële vaste activa	1.303.049	786.317		1.009	422.811	1.665.546
Vervoermiddelen	4.922.973	450.914		30.000	1.086.945	4.256.942
Totaal	8.481.894	1.940.279	54.868	31.009	1.913.541	8.422.755

Bedrijfsgebouwen:

De investeringen in bedrijfsgebouwen van circa € 303.000 betreft voornamelijk de verbouwing van de vaccinatie locatie Woensel en aanpassingen aan GGD-locaties uit hoofde van het project Fysieke Toegangsbeveiliging.

Machines, apparaten en installaties:

In 2024 is voor circa € 400.000 geïnvesteerd in instrumentarium en installaties. Dit omvat de aanschaf van 54 navigatiesystemen en medische apparatuur voor de ambulances waaronder echografie apparaten. Deze apparaten worden vergoed door de zorgverzekeraars, waarvan de bijdrage is verantwoord onder Bijdragen Derden.

De desinvestering betreft afvoer van nagenoeg afgeschreven meubilair voor de oude ambulancepost Lage Dijk Helmond, die in 2024 is gesloten.

Overige materiële vaste activa:

De investeringen in overige materiële vaste activa van circa € 786.000 bestaan voor circa € 531.000 uit investeringen in inventaris en meubilair voor JGZ onderzoekslocaties en voor circa € 255.000 uit investeringen in ICT hardware zoals laptops en telefonie.

Vervoermiddelen:

De investeringen in vervoermiddelen van circa € 450.000 omvatten de aanschaf van 1 opleidingsvoertuig voor Ambulancezorg, de eerste betaling voor de vervanging van een zogenaamde babylance en verdere uitbreiding van het wagenpark met 1 ambulance. De desinvestering bestaat uit de afboeking van de restwaarde van 3 piketauto's en 2 rapid responders als gevolg van verkoop hiervan. Deze voertuigen waren reeds in 2023 vervangen.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in het volgende overzicht weergegeven:

Verloop financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	750.000			750.000
Totaal	750.000			750.000

De post financiële vaste activa bestaat uit de verstrekking van een waarborgsom aan de verhuurder van het pand aan De Callenburgh te Helmond. Deze waarborg dient uitsluitend als waarborg voor de betaling van huurpenningen door de GGD aan de verhuurder. De waarborg wordt conform een overeengekomen staffel gedurende de looptijd van de overeenkomst van 21 jaar gerestitueerd aan de GGD. Een eerste restitutie heeft plaats gevonden in 2024 conform overeenkomst. De volgende restitutie van € 250.000 vindt conform overeenkomst plaats na 12 jaar en wordt verwacht in 2027.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit activa met rente-typische looptijd korter dan één jaar, namelijk:

- Voorraden
- Uitzettingen korter dan één jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

In onderstaande tekst worden de vlottende activa per punt toegelicht.

Vorraden

De post voorraden bestaat uit de voorraad vaccins voor Reizigerszorg. In verband met toenemende vraag vanuit het cliëntenbestand en gestegen aankooprijzen, is de waarde van de voorraadpositie over 2024 hoger dan in 2023.

Vorraden	Saldo	Saldo
	31-12-2024	31-12-2023
Gereed product en handelsgoederen	92.221	53.708
Totaal voorraden	92.221	53.708

Uitzettingen korter dan één jaar

De post vorderingen is te onderscheiden in:

- Vorderingen op openbare lichamen
- Overige vorderingen
- Voorziening oninbare vorderingen

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Uitzettingen korter dan één jaar	Saldo	Saldo
	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen:		
Debiteuren algemeen	3.428.467	6.954.803
Totaal vorderingen op openbare lichamen	3.428.467	6.954.803
Uitzettingen in 's Rijksschatkist		
	17.104.081	18.240.443
Overige vorderingen:		
Debiteuren ambulancezorg	2.770.033	3.676.725
Debiteuren algemeen	102.218	323.219
Waarborgsommen	29.603	29.603
Voorziening oninbare vorderingen	-133.828	-135.251
Totaal overige vorderingen	2.768.026	3.894.296
Totaal uitzettingen korter dan één jaar	23.300.574	29.089.542

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen hebben grotendeels betrekking op de vooruit gefactureerde gemeentelijke bijdragen voor 2025 die ultimo 2024 nog niet waren ontvangen. De sterke afname ultimo 2024 ten opzichte van het eindsaldo 2023 van circa € 3,5 miljoen is het gevolg van eerder ontvangen betalingen van een aantal gemeenten in 2024 (conform betaaltermijn).

Uitzettingen in 's Rijksschatkist

GGD Brabant-Zuidoost is verplicht de overtollige liquide middelen boven een bepaald drempelbedrag aan te houden bij het ministerie van Financiën in 's Rijksschatkist.

Voor openbare lichamen met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 mln. is het drempelbedrag gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt.

Het begrotingstotaal op 1 januari 2024 was € 79.455.000. Op basis van dit bedrag is het drempelbedrag € 1.589.100. Het gemiddelde van aangehouden liquide middelen per kwartaal wordt in onderstaand overzicht weergegeven voor het jaar 2024.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.589.100			
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	232.305	254.901	251.507	273.162
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.356.795	1.334.199	1.337.593	1.315.938
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar	
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	79.455.000	
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	79.455.000	
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat		
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.589.100	

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.139.784	23.196.036	23.138.681	25.130.935
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	232.305	254.901	251.507	273.162

Het drempelbedrag voor het jaar 2024 is € 1.589.100, waarmee is voldaan aan de norm.

Overige vorderingen

De afname van de post debiteuren ambulancezorg van circa € 0,9 miljoen ten opzichte van 2023 wordt voornamelijk gedreven door lagere opbrengstverrekeningen met zorgverzekeraars per jaareinde.

Het saldo van de post debiteuren algemeen is ultimo 2024 circa € 0,2 miljoen lager, voornamelijk het gevolg van incidenteel uitstaande vorderingen ultimo 2023 met betrekking tot de verkoop van een aantal afgeschreven ambulances, vorderingen uit hoofde van specifieke contracttaken en gefactureerde compensatie voor opleiders.

Voorziening oninbare vorderingen

De vorderingen zijn verminderd met het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt aangehouden ter dekking van vorderingen die in de toekomst oninbaar blijken te zijn. Deze voorziening wordt uitsluitend gebruikt voor oninbare bedragen voor ambulancevervoer.

Jaarlijks wordt op basis van geschatte inningskansen een gedeelte van de omzet toegevoegd aan deze voorziening.

Het verloop van de voorziening ziet er als volgt uit:

Voorziening dubieuze debiteuren	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	135.251
Toevoeging: storting in de voorziening	+177.735
Onttrekking: oninbare vorderingen	-179.158
Saldo per 31-12-2024	133.828

Liquide middelen

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

- Banken
- Deposito's
- Kas

De saldi van de liquide middelen in het boekjaar 2024 komen tot uitdrukking in onderstaand overzicht.

Liquide middelen	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Kassaldi	3.486	2.287
Banksaldi	257.635	259.574
Totaal	261.121	261.861

Bovengenoemde liquide middelen staan per ultimo 2024 vrij ter beschikking.

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

- Vooruitbetaalde bedragen
- Nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen
- Nog te ontvangen bedragen

De saldi van de overlopende activa in het boekjaar 2024 komen tot uitdrukking in onderstaand overzicht.

Overlopende activa	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen	341.002	249.169
Vooruitbetaalde bedragen	953.107	1.196.549
Overige nog te ontvangen bedragen	3.176.413	1.910.561
Totaal	4.470.522	3.356.279

De nog te ontvangen doeluitkeringen zijn per ultimo 2024 circa € 90.000 hoger vergeleken met 2023. Voor verdere toelichting verwijzen we naar onderstaande specificatie.

De afname van circa € 0,2 miljoen op vooruitbetaalde bedragen wordt voornamelijk gedreven door een latere facturering van de mobiliteitsverzekering 2025 als gevolg van de totstandkoming van een nieuwe overeenkomst met de verzekeraar na gunning uit een aanbesteding.

De stijging van het saldo van de overige nog te ontvangen bedragen wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere te ontvangen bijdrage van het ministerie van VWS voor de FLO-kosten 2024 van Ambulancezorg (circa € 0,7 miljoen) en nog te factureren ritten voor Ambulancezorg (circa € 0,3 miljoen). De overige € 0,3 miljoen omvat diverse (hogere) nog te factureren bedragen die voornamelijk het gevolg zijn van gerealiseerde contracttaken.

In onderstaande tabel wordt het verloop over het boekjaar 2024 van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen weergegeven. Alle uitkeringen zijn gerelateerd aan lokale overheden (overige Nederlandse overheidslichamen) en per onderwerp in deze tabel in beeld gebracht.

Van overheidslichamen te ontvangen voorschotten	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Ontvangen bedrag	Saldo 31-12-2024
Eindhoven Sociaal Domein en VVE	40.760	-	40.760	-
Toezicht Kinderopvang	-	48.750	-	48.750
Koemelkallergie testen	-	34.266	-	34.266
Storm	-	24.771	-	24.771
Mantelzorg verlicht Valkenswaard	-	52.097	-	52.097
Cliëntervaringsonderzoek	20.000	-	20.000	-
Divers PGA te ontvangen	-	40.000	-	40.000
CM Eindhoven	-	11.814	-	11.814
Maatwerk JGZ Helmond	123.036	-	123.036	-
Maatwerk JGZ Oirschot	60.515	-	60.515	-
Kansrijke Start Eindhoven	-	79.998	-	79.998
KWF subsidie 2024	-	9.714	-	9.714
Leerplichtontheffing	-	11.350	-	11.350
VVE indiceren Eindhoven	-	5.308	-	5.308
Groepsvoorlichting Eindhoven	-	934	-	934
GHOR rookvrij leven	-	22.000	-	22.000
M@zl Nuenen	4.858	-	4.858	-
Totaal	249.169	341.002	249.169	341.002

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves gedurende het boekjaar 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Reserve	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestem. Resultaat	Vrijval	Saldo 31-12-2024
Algemene reserves:						
Algemene Reserve PG	1.686.571	200.000		440.819		2.327.390
Algemene Reserve AZ	1.363.153			377.488		1.740.641
Bestemmingsreserves:						
Beschikbare middelen gezondheidsprojecten	12.586					12.586
Egalisatiereserve	455.747		34.628			421.119
Scholingskosten AZ						
Monitoringscyclus	135.000		25.599			109.401
Uitkeringskosten ZW/WGA	569.803	202.000	131.000			640.803
Verbetering bedrijfsvoering	81.776					81.776
Uitgestelde scholing PG	60.000				36.000	24.000
Uitgestelde ICT projecten	34.695					34.695
Meerjarenbeleidsplan	300.000				200.000	100.000
Achterstand nieuwkomers JGZ	242.000		88.000			154.000
Project Generatie Gezond	354.897	64.945				419.842
Infoveiligheid/Archiefbeheer	397.000		181.381			215.619
Dekking Cao-loonkosten			445.000	445.000		0
Resultaat nog te bestemmen:						
Resultaat nog te bestemmen 2023	1.263.307			-1.263.307		0
Resultaat nog te bestemmen 2024	-			1.464.210		1.464.210
Totaal	6.956.535	466.945	905.608	1.464.210	236.000	7.746.082

Algemene reserves

Algemene Reserve PG

De algemene reserve PG staat ter beschikking van de organisatie. Het Algemeen Bestuur dient te besluiten over de eventuele bestedingen. Daarnaast wordt deze reserve gebruikt om de fluctuaties in het exploitatieresultaat van het programma Publieke Gezondheid op te vangen.

In het boekjaar 2024 is conform bestuursbesluit van 8 mei 2024 € 440.819 van het 'resultaat nog te bestemmen 2023' toegevoegd aan de algemene reserve PG. Daarnaast is conform dit bestuursbesluit € 200.000 vrijgevallen uit de bestemmingsreserve Meerjarenbeleidsplan en eveneens toegevoegd aan de algemene reserve PG.

In onderstaand overzicht staan de mutaties op de algemene reserve.

Algemene Reserve PG	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	1.686.571
Resultaatbestemming 2023	440.819
Toevoeging	200.000
Saldo per 31-12-2024	2.327.390

Algemene Reserve AZ

De algemene reserve AZ zal gebruikt worden om fluctuaties in het exploitatieresultaat van het programma Ambulancezorg op te vangen. Aanwending van deze reserve is de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van het GGD-bestuur.

Algemene Reserve AZ	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	1.363.153
Resultaatbestemming 2023	377.488
Saldo per 31-12-2024	1.740.641

In het boekjaar 2024 is conform bestuursbesluit van 8 mei 2024 het resultaat 2023 toegevoegd aan de algemene reserve AZ.

Bestemmingsreserves

Reserve beschikbare middelen gezondheidsprojecten:

De reserve beschikbare middelen gezondheidsprojecten is een bestemmingsreserve. Deze reserve is gevormd ter ondersteuning van de gezondheidsprojecten. Deze bestemmingsreserve is gevormd uit verdiensten van de stichting huisartsenvervoer, de voorganger van Care 4 Mobility. Het bedrag is door de stichting aan de GGD overgedragen onder voorwaarde dat het enkel en alleen wordt besteed aan gezondheidsprojecten.

In onderstaand overzicht staan de mutaties op de 'Reserve beschikbare middelen gezondheidsprojecten'.

Reserve beschikbare middelen gezondheidsprojecten	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	12.586
Geen mutaties	-
Saldo per 31-12-2024	12.586

In 2024 zijn er geen mutaties geweest op deze reserve.

Reserve egalisatie Scholingskosten Ambulance:

De egalisatiereserve Scholingskosten AZ is gevormd om de kosten voor de scholing van de ambulancedienst, waarin jaarlijks grote schommelingen kunnen voorkomen, te egaliseren. Naar verwachting zullen de kosten voor scholing de komende jaren boven de begroting uit komen, waarvan het bovenmatige deel gecompenseerd wordt door een onttrekking uit de reserve voor scholingskosten.

Reserve Egalisatie Scholingskosten AZ	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	455.747
Onttrekking	-34.628
Saldo per 31-12-2024	421.119

Reserve Monitoringscyclus:

De cyclus van de gezondheidsonderzoeken omvat 4 jaren waarbij de werkelijke kosten per jaar sterk fluctueren. Om het beschikbare budget binnen de begroting jaarlijks geen grote schommelingen te laten vertonen is berekend wat de gemiddelde kosten per jaar zijn. Jaarlijks wordt dit bedrag in de begroting opgenomen en het verschil tussen de werkelijke kosten en het beschikbare budget wordt verrekend met een egalisatiereserve.

Op basis van de hogere werkelijke kosten in 2024 heeft een onttrekking van € 25.599 uit de reserve plaatsgevonden.

Reserve Monitoringscyclus	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	135.000
Onttrekking	-25.599
Saldo per 31-12-2024	109.401

Reserve Egalisatie uitkeringskosten ZW/WGA:

Vanaf 1 juli 2017 is de GGD eigenrisicodrager voor de uitkeringskosten ZW/WGA. Jaarlijks wordt daarom een bedrag toegevoegd aan de reserve, zodat in de toekomst kosten hiervoor uit deze reserve gedekt kunnen worden.

Reserve egalisatie uitkeringskosten ZW/WGA	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	569.803
Onttrekking	-131.000
Toevoeging	202.000
Saldo per 31-12-2024	640.803

De onttrekking van ruim € 131.000 is ter dekking van de kosten van uitkeringen inzake de ZW/WGA. Daarnaast is op basis van een meerjarige kostenprognose € 202.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve verbetering bedrijfsvoering

In 2020 is een éénmalige gemeentelijke bijdrage voor het verbeteren van de bedrijfsvoering ontvangen. Het restant van deze middelen uit 2020 van € 773.000 is destijds toegevoegd aan de reserve verbetering bedrijfsvoering. In 2024 hebben geen mutaties plaatsgevonden ten laste van deze reserve, voornamelijk als gevolg van het doorschuiven van de uitvoering van een project naar 2025/2026.

Reserve verbetering bedrijfsvoering	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	81.776
Geen mutaties	-
Saldo per 31-12-2024	81.776

Reserve uitgestelde scholing Publieke Gezondheid

In 2020 is als gevolg van de Covid-19 crisis scholing van personeel niet uitgevoerd conform de initiële verwachtingen. In de resultaatbestemming van 2020 is besloten om een reserve van € 150.000 te vormen om de extra kosten voor de verwachte toekomstige inhaalslag te kunnen dekken. Eind 2024 is de verwachting dat er in 2025 nog circa € 24.000 nodig is om de achterstand in te halen, met als gevolg dat in 2024 € 36.000 is vrijgevallen uit deze reserve.

Reserve uitgestelde scholing Publieke Gezondheid	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	60.000
Vrijval	-36.000
Saldo per 31-12-2024	24.000

Reserve uitgestelde ICT projecten

In 2020 zijn als gevolg van de Covid-19 crisis een aantal ICT projecten niet tot uitvoering gekomen. Omdat deze projecten in de jaren na 2020 alsnog uitgevoerd zullen worden, is in de resultaatbestemming van 2020 besloten om een reserve van € 180.000 te vormen om de extra kosten die daarmee samenhangen in de toekomst te kunnen dekken. De geplande activiteiten in 2024 zijn doorgeschoven naar 2025 waardoor in 2024 geen onttrekking uit deze reserve heeft plaatsgevonden.

Reserve uitgestelde ICT projecten	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	34.695
Geen mutaties	-
Saldo per 31-12-2024	34.695

Reserve Meerjarenbeleidsplan

Conform bestuursbesluit is ten behoeve van het ontwikkelen van 6 uitvoeringsprogramma's zoals benoemd in het Meerjarenbeleidsplan van de GGD in 2022 een bedrag van € 300.000 aan de bestemmingsreserve Meerjarenbeleidsplan toegevoegd. In 2024 is conform bestuursbesluit van 8 mei 2024 over de resultaatbestemming van 2023 € 200.000 vrijgevallen uit deze reserve, als gevolg van overlapping met een aantal uitvoeringsprogramma's onder de IZA/GALA gezondheidsakkoorden. In samenhang met het nieuw te vormen meerjarenbeleidsplan zal in 2025 de uitvoering van de overige programma's worden voortgezet.

Reserve Meerjarenbeleidsplan	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	300.000
Vrijval	-200.000
Saldo per 31-12-2024	100.000

Reserve Achterstand nieuwkomers JGZ

Conform bestuursbesluit is uit het resultaat 2022 een bestemmingsreserve van € 283.000 gevormd voor het inhalen van opgelopen achterstanden bij JGZ voor nieuwkomers. In 2024 is een deel van de achterstand ingelopen waarop een bedrag van € 88.000 is onttrokken uit de reserve.

Reserve Achterstand nieuwkomers JGZ	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	242.000
Onttrekking	-88.000
Saldo per 31-12-2024	154.000

Reserve Project Generatie Gezond

Als gevolg van het opstarten van het project JGZ Generatie Gezond in de loop van 2023 zijn in dat jaar niet alle beschikbare middelen voor dit project aangewend. Conform bestuursbesluit is in 2023 het restant van deze middelen toegevoegd aan deze reserve. Als gevolg van het doorschuiven van een aantal activiteiten, waaronder opleidingen, zijn ook in 2024 niet alle beschikbaar gestelde middelen voor het project Generatie Gezond aangewend, waardoor in 2024 een bedrag van ongeveer € 65.000 is toegevoegd aan de reserve. Conform planning zijn hogere bestedingen voorzien in 2025 en deels in 2026 waarvoor deze reserve zal worden aangewend.

Reserve Project Generatie Gezond	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	354.897
Toevoeging	64.945
Saldo per 31-12-2024	419.842

Reserve Inveiligheid/archiefbeheer

In 2023 is € 1.265.000 vrijgemaakt om de informatieveiligheid en archivering op orde te brengen. Eind 2023 waren niet alle activiteiten voor dit project uitgevoerd en was er naar verwachting nog € 397.000 nodig om de incidentele kosten voor de uitvoering van dit project in de komende jaren te kunnen dekken. Hiervoor is in 2023 conform bestuursbesluit een bestemmingsreserve gevormd. In 2024 zijn voor ruim € 181.000 incidentele kosten gemaakt voor dit project, waardoor voor eenzelfde bedrag onttrekkingen uit de reserve hebben plaatsgevonden. Verdere onttrekkingen worden voorzien in 2025.

Reserve Inveiligheid/archiefbeheer	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	397.000
Onttrekking	-181.381
Saldo per 31-12-2024	215.619

Reserve Dekking Cao-lonen

In de resultaatbestemming 2023 is besloten (bestuursbesluit van 8 mei 2024) om een reserve te vormen voor de dekking van de stijging van de cao-loonkosten in 2024. Dit bedrag is conform dit besluit van het Algemeen Bestuur toegevoegd aan de reserve en vervolgens aangewend om de gestegen loonkosten in 2024 te compenseren.

Reserve Dekking Cao-lonen	Bedrag
Saldo per 31-12-2023	-
Resultaatbestemming	445.000
Onttrekking	-445.000
Saldo per 31-12-2024	-

Resultaat nog te bestemmen 2024:

Resultaat nog te bestemmen 2024	Bedrag
Resultaat programma Publieke Gezondheid 2024	1.206.716
Resultaat programma Ambulancezorg 2024	257.494
Saldo per 31-12-2024	1.464.210

Resultaat 2023 (reeds bestemd):

Het resultaat over 2023 is conform bestuursbesluit van 8 mei 2024 als volgt toegevoegd aan de reserves.

Resultaat nog te bestemmen 2023	Bedrag
Beginstand per 31-12-2023	1.263.307
Resultaat programma Publieke Gezondheid 2023	-885.819
Resultaat programma Ambulancezorg 2023	-377.488
Saldo per 31-12-2024	-

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen gedurende het boekjaar 2024 wordt weergegeven in het onderstaande overzicht 'voorzieningen'.

Voorzieningen	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2024
Herplaatsingskosten personeel	94.097	131.553	1.030	93.067	131.553
PLB-uren ambulancezorg	1.436.441	196.324	3.349	-	1.629.416
Spaarverlof	456.113	536.406	-	-	992.519
Totaal	1.986.651	864.283	4.379	93.067	2.753.488

Voorziening herplaatsingskosten personeel

Vanwege verwachte toekomstige betalingsverplichtingen in verband met (externe) herplaatsing van personeel, is conform BBV-regelgeving in het verleden een voorziening gevormd. In 2024 is voor circa € 1.000 ten behoeve van laatste salarisaanvullingen onttrokken uit deze voorziening. Hiermee zijn de trajecten waarvoor voorzien was definitief afgewikkeld waardoor het restant van de in het verleden gevormde voorziening kon vrijvallen. In 2024 zijn nieuwe verplichtingen ontstaan uit hoofde van vaststellingsovereenkomsten met medewerkers, op grond waarvan ruim € 131.000 is toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening PLB-uren

Met ingang van 2011 zijn in de cao voor Ambulancezorg de zogenaamde Persoonlijk Levensloop Budget-uren (PLB-uren) opgenomen. Deze uren mogen worden opgespaard om op een later tijdstip op te nemen. Het aantal opgespaarde uren zal geleidelijk toenemen en op termijn mogelijk tot aanzienlijke en niet jaarlijks gelijkblijvende vervangingskosten leiden. Hiervoor dient volgens BBV-richtlijnen een voorziening getroffen te worden. De toevoeging over 2024 bedroeg circa € 196.000. Daarnaast is voor ongeveer € 3.000 onttrokken voor medewerkers waarvoor het PLB-saldo is uitbetaald of waarvoor het PLB-saldo is overgenomen door een nieuwe werkgever.

Spaarverlof

In de cao's voor zowel SGO als Ambulancezorg zijn met ingang van 2022 regelingen opgenomen voor spaarverlof. Het aantal gespaarde uren zal jaarlijks fluctueren en op termijn mogelijk tot aanzienlijke en niet jaarlijks gelijkblijvende vervangingskosten leiden. Hiervoor dient volgens BBV-richtlijnen een voorziening getroffen te worden. Als gevolg van de in de afgelopen jaren toegenomen verlofsaldi, anders dan door spaarverlof, is in 2024 opnieuw bekeken wat hiervan als 'excessief' aangemerkt zou kunnen worden. Conform BBV-richtlijnen dient namelijk ook voor excessieve verlofsaldi een voorziening te worden getroffen. Bovenstaande heeft geleid tot een verhoging van de voorziening verlof, waarvan de voorziening ultimo 2024 gerelateerd aan Publieke Gezondheid is toegenomen tot € 794.000 en aan Ambulancezorg tot € 198.000.

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan één jaar

De post langlopende schulden met een rente typische looptijd langer dan één jaar bestaat uit één onderhandse lening van de Bank Nederlandse Gemeenten.

Het verloop van de langlopende schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar gedurende het boekjaar 2024 komt tot uitdrukking in het overzicht 'Onderhandse leningen'.

De totale rente last over het boekjaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 61.466

Onderhandse leningen	Hoofdsom	Saldo 31-12-2023	Aflossing	Afgesloten lening	Saldo 31-12-2024	Rente kosten
Leningnr:						
40.92604.01	2.187.015	1.477.557	56.774	-	1.420.783	61.466
Totaal	2.187.015	1.477.557	56.774	-	1.420.783	61.466

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

De post kortlopende schulden met een rente typische looptijd van korter dan één jaar bestaat uit een aantal posten, zoals wordt weergegeven in onderstaand overzicht 'Kortlopende schulden'.

Overige schulden	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	3.072.325	3.993.456
Nog te betalen BTW	149.530	96.903
Nog te betalen loonheffing en sociale lasten	3.657.716	3.844.584
Nog te betalen pensioenpremies	790.613	702.594
Ambulancedienst nog in tarieven te verrekenen	54.754	259.652
Totaal	7.724.938	8.897.189

De totale kortlopende schulden ultimo 2024 zijn met € 1,2 miljoen gedaald ten opzichte van de positie eind 2023. Het crediteuren saldo is met ongeveer € 0,9 miljoen gedaald voornamelijk als gevolg van lagere uitstaande verrekeningen met zorgverzekeraars met betrekking tot ambulancezorg. De afnames in nog te betalen loonheffingen (€ -0,2 miljoen) en nog te verrekenen tarieven ambulancezorg (€ -0,2 miljoen) worden deels gecompenseerd door lichte stijgingen in nog te betalen BTW (€ +0,1 miljoen) en nog te betalen pensioenpremies (€ +0,1 miljoen).

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume
- Vooruit ontvangen doeluitkeringen van overheidslichamen
- Overige vooruit ontvangen bedragen

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	31-12-2024	31-12-2023
Nog te verrekenen voorschot meerkosten Covid-19 2022	-	5.644.205
Nog te verrekenen voorschot meerkosten Covid-19 2023	-	266.328
Vooruit gefactureerde gemeentelijke bijdragen	8.728.994	8.059.846
Overige nog te betalen posten	2.663.751	3.656.251
Totaal	11.392.745	17.626.630

De totale verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen per ultimo 2024 zijn met € 6,2 miljoen gedaald ten opzichte van de positie eind 2023. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door terugbetaling van de voorschotten meerkosten Covid 19 uit de boekjaren 2022 en 2023. Dit verklaart een daling van € 5,9 miljoen. De vooruit gefactureerde gemeentelijke bijdrage is met € 0,7 miljoen gestegen als gevolg van indexering, aanpassing van de inwonerbijdrage door een hogere RVP-bijdrage en toegenomen inwoneraantallen. Overige nog te betalen posten nemen met circa € 1,0 miljoen af ten opzichte van 2023. Daarvan betreft € -0,7 miljoen lagere opbrengstverrekeningen ambulancezorg met verzekeraars met betrekking tot oudere jaren die per ultimo 2023 nog in de balans waren opgenomen, heeft € -0,2 miljoen betrekking op de in 2024 afgehandelde terugbetaling zorgbonus en heeft de resterende € -0,1 miljoen betrekking op diverse overige lagere schuldposities per ultimo 2024.

Overige vooruit ontvangen bedragen	31-12-2024	31-12-2023
Overige vooruit ontvangen bedragen	269.039	209.689
Totaal	269.039	209.689

De overige vooruit ontvangen bedragen omvatten reeds ontvangen bijdragen van een beperkt aantal derde partijen, niet zijnde overheidslichamen voor toekomstige uitvoering van overeengekomen specifieke (contract)taken. De bedragen zijn beperkt in omvang en met circa € 0,1 miljoen toegenomen ten opzichte van de positie ultimo 2023.

Het verloop van de van overheidslichamen vooruit ontvangen doeluitkeringen over het boekjaar 2024 is als volgt:

Vooruit ontvangen bedragen overheidslichamen	Saldo		Saldo
	31-12-2023	Vermeerdering	
SPUK-Covid 2023	4.218.846		4.218.846
SPUK-Covid 2024		1.075.365	1.075.365
SPUK-VIP 2023	258.987		258.987
SPUK-VIP 2024		287.510	287.510
@ease	19.579		19.579
Geldrop Mierlo Sociaal Domein	5.382		5.382
M@zl	180.587	36.509	180.587
NPO middelen Best	35.712		35.712
Nu Niet Zwanger	46.689		46.689
Oirschot extra contactmoment	5.871		5.871
Seksuele diversiteit	53.196		53.196
Thematafel rookvrij	14.184		14.184
Inclusief Samenleven		32.689	32.689
Stichting Leefbaarheid Luchthaven		44.500	44.500
Totaal	4.839.033	1.476.573	5.990.118

Voor bovenstaande projecten is in of voor 2024 financiering ontvangen terwijl de uitvoering deels of geheel zal plaatsvinden in 2025 of later. Het nog niet aangewende deel van de ontvangen voorschotten is opgenomen onder vooruit ontvangen bedragen van overheidslichamen. De te hoge bevoorschotting met betrekking tot SPUK-Covid en SPUK-VIP voor de jaren 2023 en 2024 zullen in de loop van 2025 e.v. worden afgerekend.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De GGD is een aantal langlopende contractuele verplichtingen aangegaan zoals huurverplichtingen en contracten voor ICT. In onderstaand overzicht is een opsomming van langlopende verplichtingen weergegeven.

Soort	Looptijd	Jaarlijks bedrag
Huur locatie De Witte Dame	Tot en met 31 december 2031	833.000
Q-Park parkeerfaciliteit WD	Tot en met 31 mei 2032	72.000
Huur locatie Callenburgh	Tot en met 30 september 2035	114.000
Huur ambulancepost Aalsterweg	Tot en met 19 september 2070	163.000
Huur ambulancepost Avignonlaan	Tot en met 30 juni 2025	113.000
Huur ambulancepost Helmond	Tot en met 31 december 2064	180.000
Huur ambulancepost Leende	Tot en met 29 februari 2060	64.000
Huur ambulancepost Eersel	Onbepaalde tijd	53.000
Huur onderzoekslocaties	Diverse einddata	1.110.000
Huur vaccinatie locatie Woensel	Tot en met 19 juni 2029	115.000
ICT (licentie-)overeenkomsten	Diverse einddata	1.871.000
Totaal		4.688.000

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum zijn geen nieuwe gebeurtenissen ontstaan die een materiele invloed hebben op de in de jaarrekening 2024 gepresenteerde baten, lasten en/of balansposities.

6. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Onderstaande exploitatierekening geeft de baten, lasten en het resultaat over het boekjaar 2024 van beide programma's op hoofdlijnen weer. De lasten en baten worden in paragraaf 6.3 en 6.4 per programma uitgesplitst in kostencategorieën.

6.1. Exploitatierekening totaal

GGD exploitatierekening 2024	Realisatie 2024	Raming 2024 na wijziging	Raming 2024 voor wijziging	Vershil Raming vs Realisatie
	€	€	€	€
Publieke Gezondheid	55.907.800	54.645.000	46.880.000	1.262.800
Ambulancezorg	34.878.719	34.860.000	32.380.000	18.719
Baten	90.786.519	89.505.000	79.260.000	1.281.519
Publieke Gezondheid	55.297.386	55.315.000	47.075.000	17.614
Ambulancezorg	34.579.853	34.660.000	32.330.000	80.147
Lasten	89.877.239	89.975.000	79.405.000	97.761
Publieke Gezondheid	119.732	110.000	-	-9.732
Ambulancezorg	-	-	-	0
Vennootschapsbelasting	119.732	110.000	-	-9.732
Publieke Gezondheid	490.682	-780.000	-195.000	1.270.682
Ambulancezorg	298.866	200.000	50.000	98.866
Totaal saldo van baten en lasten	789.548	-580.000	-145.000	1.369.548
Publieke Gezondheid	390.946	315.000	-	-75.946
Ambulancezorg	76.000	90.000	50.000	14.000
Toevoeging aan reserve (-)	466.946	405.000	50.000	-61.946
Publieke Gezondheid	1.106.980	1.395.000	195.000	-288.020
Ambulancezorg	34.628	40.000	-	-5.372
Onttrekking aan reserve (+)	1.141.608	1.435.000	195.000	-293.392
Publieke Gezondheid	1.206.716	300.000	0	906.716
Ambulancezorg	257.494	150.000	0	107.494
Gerealiseerd resultaat	1.464.210	450.000	0	1.014.210

Het exploitatieresultaat 2024 bedraagt in zijn totaliteit ca. € 1.464.000 positief, verdeeld over het Programma Publieke Gezondheid € 1.207.000 positief en het Programma Ambulancezorg € 257.000 positief.

In de volgende paragrafen wordt een analyse van de baten en lasten en de investeringen weergegeven. De mutaties in reserves zijn in paragraaf 5.2 nader toegelicht.

6.2. Rechtmatigheid begrotingsafwijking per programma

In de hiernavolgende paragrafen wordt per programma de afwijking met de begroting geanalyseerd.

Exploitatie Publieke Gezondheid

Voor het programma Publieke Gezondheid zijn de werkelijke baten 2024 in totaal circa € 1.263.000 (2,3%) hoger dan begroot, de lasten circa € 18.000 lager dan begroot en de vennootschapsbelasting circa € 10.000 hoger dan begroot; totaal betekent dit een afwijking van de begrote baten en lasten van circa € 1.271.000.

Na verwerking van de mutaties in de reserves resteert een exploitatie-overschot van circa € 1.207.000. In paragraaf 6.3 wordt, voor zover van toepassing, per begrotingspost een nadere toelichting gegeven. Bij het aanbieden van de begroting en de tussentijdse wijzigingen in 2024 is het bestuur geïnformeerd over de aard en totstandkoming van een aantal onzekerheden en aannames, zoals de bijdrage voor JGZ ten behoeve van Oekraïne kinderen, omvang Covid-campagne en de mate van realisatie van contracttaken onder andere in relatie tot de ontwikkelingen van het ziekteverzuim. Uit de jaarrekening blijkt dat deze onzekerheden zich ook daadwerkelijk hebben gemanifesteerd tijdens de realisatie en daarmee mede het positieve exploitatie-overschot vormen (nader toegelicht in paragraaf 6.3). Het bestuur is middels de toelichting in de jaarrekening, vóór vaststelling van de jaarrekening, tijdig en voldoende geïnformeerd over de overige over- en onderschrijdingen in baten en onderschrijdingen in lasten en investeringen.

Overschrijdingen van de begrote lasten in het programma Publieke Gezondheid doen zich niet voor.

Op grond van bovenstaande is er geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid op de baten en lasten in de exploitatie van het programma Publieke Gezondheid.

Met betrekking tot de mutatie in de reserves heeft zich wel een begrotingsonrechtmatigheid voorgedaan op de toevoeging aan reserves van circa € 76.000. Deze overschrijding ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door een toevoeging op de reserve voor het project Generatie Gezond, waar in de begroting een onttrekking uit de reserve was voorzien (nader toegelicht in paragraaf 5.2).

Hiermee komt de totale begrotingsonrechtmatigheid voor het programma Publieke Gezondheid uit op circa € 76.000.

Exploitatie Ambulancezorg

De totale baten van het programma Ambulancezorg waren in 2024 met een beperkt verschil van circa € 19.000 (0,1%) nagenoeg in lijn met de begroting met daarbij circa € 80.000 (0,2%) lagere lasten ten opzichte van de begroting. De lagere lasten worden voornamelijk gedreven door lagere personeelskosten als gevolg van het niet (tijdig) kunnen invullen van openstaande vacatures. Het resultaat komt hiermee per saldo circa € 99.000 hoger uit ten opzichte van de begroting. Zowel de hogere baten enerzijds als de lagere lasten anderzijds leiden niet tot een begrotingsonrechtmatigheid op het saldo van baten en lasten. De mutaties in de reserves, met een voordeel van circa € 9.000 ten opzichte van de begroting, gedreven door lagere toevoegingen en lagere onttrekkingen leiden niet tot een begrotingsonrechtmatigheid. Per saldo resteert een exploitatieoverschot van circa € 257.000 wat een positief verschil van circa € 107.000 ten opzichte van de begroting oplevert. In paragraaf 6.4 wordt, voor zover van toepassing, per begrotingspost een nadere toelichting gegeven.

Op basis van bovenstaande zijn er geen begrotingsonrechtmatigheden in het programma Ambulancezorg geconstateerd.

Kredieten/investeringen

In 2024 is van de in de programmabegroting goedgekeurde kredieten in totaliteit voor circa € 1,9 miljoen geïnvesteerd. Eind 2024 wordt een bedrag van circa € 0,9 miljoen doorgeschoven naar 2025 en volgende jaren. Dit betreft uitgestelde investeringen in ambulances, project toegangsbeveiliging, aanpassingen van JGZ-locaties, hard- en software voor publieke gezondheid en investeringen in installaties en instrumentarium voor ambulancezorg. Er doen zich in 2024 geen overschrijdingen van goedgekeurde investeringskredieten voor, waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Kredieten/investeringen	Investeringskrediet	Investeringsbedrag	Afwijking
Ambulancezorg	1.606.000	1.005.857	600.143
Bedrijfsondersteuning	1.256.000	934.422	321.578
Publieke Gezondheid	-	-	-
Totaal	2.862.000	1.940.279	921.721

Opgesplitst naar de in de balans gehanteerde categorieën zijn de kredieten als volgt verdeeld:

Kredieten/investeringen	Investeringskrediet	Investeringsbedrag	Afwijking
Bedrijfsgebouwen	441.000	303.414	137.586
Vervoermiddelen	773.000	450.914	322.086
Machines, apparaten en installaties	679.000	399.634	279.366
Overige materiële vaste activa	969.000	786.317	182.683
Totaal	2.862.000	1.940.279	921.721

6.3. Baten en lasten Publieke Gezondheid

In onderstaand overzicht worden de baten en lasten uitgesplitst in kostencategorieën; de mutaties in de reserves zijn hierin niet opgenomen.

Baten en lasten	Realisatie	Raming 2024	Raming	Verschil
Publieke Gezondheidszorg	2024	na wijziging	2024 voor wijziging	Raming vs Realisatie
	€	€	€	€
<i>Baten:</i>				
Gemeentelijke bijdrage per inwoner	17.864.550	17.665.000	17.665.000	199.550
JGZ 0-4 bijdrage basispakket	14.410.944	14.410.000	14.390.000	944
Bijdragen gemeenten	166.995	180.000	180.000	-13.005
Contracttaken gemeenten	9.581.453	9.040.000	7.170.000	541.453
Bijdrage Rijk	8.478.757	8.400.000	3.770.000	78.757
<i>Waarvan bijdrage Rijk Covid</i>	<i>3.511.845</i>	<i>3.985.000</i>	<i>-</i>	<i>-473.155</i>
Zorgverzekeraars	332.686	165.000	190.000	167.686
Baten instellingen/bedrijven	3.544.974	3.200.000	1.980.000	344.974
Baten particulieren	1.155.312	1.280.000	1.535.000	-124.688
Rentebaten	333.409	305.000	-	28.409
Vrijval voorzieningen	38.720	-	-	38.720
Totaal Baten	55.907.800	54.645.000	46.880.000	1.262.800
<i>Lasten:</i>				
Personeelskosten	37.982.799	38.525.000	35.110.000	542.201
<i>Waarvan personeelskosten Covid</i>	<i>353.562</i>	<i>315.000</i>	<i>-</i>	<i>-38.562</i>
Rente en afschrijvingen	571.674	580.000	835.000	8.326
Personeel van derden	4.782.221	4.550.000	700.000	-232.221
<i>Waarvan personeel van derden Covid</i>	<i>1.944.126</i>	<i>2.150.000</i>	<i>-</i>	<i>205.874</i>
Energie	106.242	140.000	140.000	33.758
<i>Waarvan energie Covid</i>	<i>1.067</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-1.067</i>
Duurzame goederen	42.068	40.000	75.000	-2.068
Overige goederen en diensten	12.829.632	12.700.000	10.825.000	-129.632
<i>Waarvan overige goederen en diensten Covid</i>	<i>545.140</i>	<i>830.000</i>	<i>-</i>	<i>284.860</i>
Overige inkomensoverdrachten	499.800	570.000	570.000	70.200
Toevoeging aan voorzieningen	578.959	305.000	105.000	-273.959
<i>Waarvan toevoegingen aan voorzieningen Covid</i>	<i>-</i>	<i>305.000</i>	<i>-</i>	<i>305.000</i>
Verrekening overhead	-2.096.009	-2.095.000	-2.070.000	1.009
<i>Waarvan verrekening Covid-organisatie – van GGD</i>	<i>362.950</i>	<i>385.000</i>	<i>-</i>	<i>22.050</i>
Wendbaarheid-/ontwikkelingsbudget	-	-	785.000	-
Totaal Lasten	55.297.386	55.315.000	47.075.000	17.614
Vennootschapsbelasting	119.732	110.000	-	-9.732
Totaal saldo van baten en lasten	490.682	-780.000	-195.000	1.270.682

Toelichting algemeen:

Met een tweetal begrotingswijzigingen gedurende het jaar zijn reeds een aantal ontwikkelingen in de begroting 2024 verwerkt, waarmee de verschillen in de jaarrekening bij de meeste posten beoogd werden beperkt van omvang te zijn. Desondanks hebben zich een aantal, voornamelijk positieve afwijkingen voorgedaan waarvan hieronder de belangrijkste verschillen tussen de geactualiseerde raming en de realisatie worden toegelicht.

Kosten en baten in verband met de **Covid** crisis worden in het overzicht Baten en Lasten separaat toegelicht.

Afwijkingen ten opzichte van ramingen worden daarbij niet specifiek toegelicht; enerzijds was de raming daarvan, vanwege de onvoorspelbaarheid van het onzekere verloop van de crises, deels vrij globaal; anderzijds geldt dat de werkelijke kosten integraal vergoed worden.

In 2024 heeft ook een afrekening met het Ministerie van VWS plaatsgevonden met betrekking tot opgebouwde verlofuren voor personeel ingezet tijdens de Coronacrisis voor een bedrag van € 305.000. Deze compensatie is in de baten opgenomen, echter in de begroting tevens als een last opgenomen voor hetzelfde bedrag als een toevoeging aan de voorziening verlof. Feitelijk is dit echter te beschouwen als een ontvangen bijdrage wat tot een resultaat op Covid in 2024 leidt en wat binnen het programma Publieke Gezondheid hogere (toekomstige) kosten compenseert, hetzij via het verloop van de voorziening voor verlof, hetzij via hogere personele kosten (vervanging tijdens verlof), maar die in tegenstelling tot de aanname in de begroting niet als een Covid-gerelateerde voorziening mag worden beschouwd.

Dit verklaart dat in 2024 het verschil in totale Covid-gerelateerde lasten (€ 778.000 lager dan geraamd) afwijkt van het verschil in Covid-gerelateerde baten (€ 473.000 lagere baten ten opzichte van raming), waarmee het Covid-gerelateerde resultaat in 2024 op een positieve € 305.000 uitkomt ten opzichte van de neutrale begroting (wat dus de compensatie van het Ministerie van VWS voor opgebouwde verlofuren betreft).

Exclusief deze verschillen op baten en lasten gerelateerd aan de Covid-19 crisis, komt het verschil in baten voor 'reguliere' PG-activiteiten vs. raming op een positieve € 1.736.000 en het verschil op lasten voor 'reguliere' PG-activiteiten op een negatieve € 760.000. De voornaamste verschillen worden hieronder verder toegelicht.

Baten – Regulier (exclusief crises)

Het verschil tussen realisatie en begroting van de totale baten exclusief crises is per saldo ca.

€ 1.736.000 positief (hogere baten). Een aantal afwijkingen zijn relatief beperkt en hebben geen specifieke oorzaak.

De hogere **gemeentelijke bijdrage per inwoner (€ 200.000)** ten opzichte van de begroting is het gevolg van een onvolledigheid in de slotwijziging van de programmabegroting 2024. Hierin is abusievelijk niet meegenomen de in de 1e begrotingswijziging van 2024 vastgestelde verhoging van de inwonerbijdrage voor uitvoering van maternale kinkhoestvaccinaties (onderdeel van het Rijksvaccinatieprogramma).

De positieve afwijking op **contracttaken gemeenten (€ 541.000)** omvat een circa € 321.000 hogere opbrengst voor de JGZ-dienstverlening voor Oekraïense kinderen, hogere opbrengsten door uitvoering van diverse beleids- en preventieprojecten (circa € 112.000) en uitvoering van diverse (monitor)onderzoeken (circa € 133.000) voornamelijk gerelateerd aan de gezondheidsakkoorden IZA/GALA en voor circa € 45.000 hogere opbrengsten met betrekking tot diverse overige uitgevoerde contracttaken.

Lager dan geraamde uitkeringen aan mantelzorgers van het mantelzorgcompliment in 2024 resulteren in een eveneens lagere doorbelasting aan de betreffende gemeente voor een bedrag van circa € -70.000.

De positieve afwijking op **bijdrage Rijk (€ 552.000 exclusief Covid)** heeft voor circa € 203.000 betrekking op hogere opbrengsten JGZ (afrekeningen over 2023 met betrekking tot ent-gelden en hielprikken, hogere inzet en bijdrage als gevolg van toegenomen onderzoeken van asielzoekers in 2024), voor circa € 177.000 hogere bijdragen dan geraamd voor versterking infectieziekten bestrijding (SPUK VIP) en voor circa € 61.000 hogere opbrengsten met betrekking tot beleids- en preventieopdrachten. Het restant van circa € 111.000 wordt verklaard door hogere bijdragen voor inzet van diverse teams waaronder die op het gebied van seksuele gezondheid, forensische geneeskunde en uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma.

De hogere baten van **zorgverzekeraars (€ 168.000)** betreft voornamelijk hoger dan geraamde vergoedingen voor TBC onderzoeken (circa € 81.000), meer verzekerde zorgonderzoeken in verband met infectieziekten (circa € 42.000 waarvan ruim € 37.000 betrekking heeft op 2023) en meer JGZ testen met betrekking tot koemelkallergie (circa € 45.000).

De hogere **baten instellingen/bedrijven (€ 345.000)** zijn vooral veroorzaakt door meer inzet op diverse onderzoeks- en preventieprojecten voor derde partijen ten opzichte van de ramingen (circa € 66.000, waaronder preventieprojecten als Wijkaanpak rookvrij leven, Kanker lokaal op de kaart), meer forensische diensten/arrestantenzorg (circa € 36.000), meer contracttaken door JGZ (circa € 149.000, waaronder hogere inzet en bijdragen voor project Storm) en hogere diverse opbrengsten van overige teams (circa € 94.000, waaronder hogere vaccinatie-opbrengsten voor bedrijven en instellingen en inzet gefactureerd aan andere GGD-en).

De lagere baten van **particulieren (€ -125.000)** wordt voornamelijk verklaard door een lager aantal vaccinaties met betrekking tot reizigerszorg (€ -112.000).

Lasten – Regulier (exclusief crises)

Het verschil tussen realisatie en begroting van de totale lasten exclusief Covid is per saldo ca. € 760.000 (hoger). Een aantal afwijkingen zijn beperkt van omvang.

Het voordeel als gevolg van lagere **personeelskosten (€ 581.000 excl. Covid)** wordt verklaard door:

- Niet volledig invullen van formatieplekken zoals opgenomen in de begroting en dan met name door het niet of later invullen van vacatures, resulteert in circa € 256.000 lagere personeelskosten (corresponderend met 2,7 FTE lagere invulling van vacatures)
- Hogere UWV-uitkeringen in verband met zwangerschappen (circa € 177.000 voordeel)
- Vrijvallen van een stelpost voor kosten vervanging personeel als gevolg van (langdurig) ziekteverzuim, opgenomen in de begroting voor circa € 114.000, wat onder andere zijn weerslag vindt in hogere inhuur personeel van derden
- Overige verschillen tussen realisatie en begroting (circa € 34.000) waaronder verschillen als gevolg van andere aannames voor loonsommen (met betrekking tot in te vullen vacatures) en verschillen in werkgeverslasten met betrekking tot IKB-uitkeringen (die zich voornamelijk in de laatste maand van het jaar voordoen)

De kosten van inhuur van **personeel van derden (€ 438.000 excl. Covid)** zijn boven raming uitgekomen en kunnen worden verklaard door:

- Meer tijdelijke inhuur van personeel ten behoeve van de uitvoering van (contract)taken op het gebied van beleid en preventie en jeugdgezondheidszorg voor circa € 121.000; gecompenseerd door hogere baten
- Hogere kosten van inhuur personeel voor het VIP (Versterken Infectieziektenbestrijding / Pandemische Paraatheid) voor circa € 147.000; gecompenseerd door hogere SPUK baten
- Hogere kosten van inhuur personeel voor ondersteunende diensten voor circa € 79.000, onder andere als gevolg van niet (tijdig) invullen van vacatures; deels gecompenseerd door lagere personeelskosten
- Hogere kosten van inhuur personeel voor overige teams (circa € 91.000) (waaronder Forensische Geneeskunde, Seksuele Gezondheid, Vaccinatie Expertise Centrum) voornamelijk als tijdelijke vervanging benodigd voor uitvoering van geraamde (contract)taken onder andere als gevolg van niet (tijdig) kunnen invullen van vacatures; deels gecompenseerd door lagere personeelskosten

De kosten voor **overige diensten en vergoedingen** overschrijden de raming met **€ 414.000 (excl. Covid)**, waarvan:

- Circa € 101.000 betrekking heeft op hogere doorbelastingen van kosten van derde partijen waarmee de GGD samenwerkt op het gebied van beleid en preventieprojecten onder de gezondheidsakkoorden IZA/GALA, waarbij de GGD als penvoerder optreedt. Deze hogere kosten worden gecompenseerd door hogere baten
- Hogere licentiekosten met betrekking tot software van circa € 88.000 (waaronder nieuwe applicaties ten behoeve van Mantelzorg € 26.000 en ten behoeve van het toegangscontrolesysteem € 23.000 en nacalculaties als gevolg van het toegenomen aantal gebruikers).
- Hogere studiekosten van circa € 73.000
- Hogere honoraria derden voor met name projectondersteuning van circa € 59.000
- Hogere kosten met betrekking tot verzuimbeleid/arbodienst van circa € 34.000
- Hogere laboratoriumkosten van circa € 27.000
- Diverse overige posten met overschrijdingen van in totaal circa € 32.000

De lagere kosten op **overige inkomensoverdrachten (€ 70.000)** ten opzichte van de begroting zijn het gevolg van lagere uitkeringen uit hoofde van het Mantelzorgcompliment 2024 waarvan de GGD de uitvoering regelt ten behoeve van de gemeente Eindhoven. Hiertegenover staat ten opzichte van de begroting een lagere compensatie van eenzelfde omvang onder contracttaken gemeenten.

In de begroting (exclusief Covid) waren geen **toevoegingen aan voorzieningen** opgenomen; in de realisatie is uiteindelijk voor een totaal van circa **€ 579.000** aan bestaande voorzieningen toegevoegd. Dit omvat:

- Circa € 447.000 toevoeging aan de voorziening Spaarverlof. Dit enerzijds in lijn met de sinds 2022 in de cao SGO opgenomen regelingen voor spaarverlof. Anderzijds is, als gevolg van de in de afgelopen jaren toegenomen verlofsaldi anders dan door spaarverlof, in 2024 opnieuw bekeken wat hiervan als 'excessief' aangemerkt zou kunnen worden. Conform BBV-richtlijnen dient namelijk ook voor excessieve verlofsaldi een voorziening te worden getroffen. Beide aspecten samen resulteren in een benodigde toevoeging aan de voorziening van € 447.000.
- Circa € 132.000 toevoeging aan de voorziening Herplaatsingskosten Personeel voortvloeiend uit vaststellingsovereenkomsten met medewerkers die in 2025 zullen worden afgewikkeld.

Verantwoording 2023 Covid-19 crisis

In bovengenoemde programmaverantwoording zijn de kosten en baten van de Covid-19 crisis opgenomen.

In de wet Publieke gezondheid is vastgelegd dat de minister in geval van een pandemie de GGD opdrachten kan geven in verband met de aanpak van deze pandemie. Tevens is vastgelegd dat de kosten in dat geval door het ministerie worden vergoed.

Ter dekking van de kosten die GGD'en maken met betrekking tot bestrijding van de Covid-19 crisis was tot en met juni 2023 de zogenaamde meerkostenregeling van toepassing met separate verantwoording volgens een VWS-format in de jaarrekening. Voor de Covid-19 gerelateerde kosten vanaf juli 2023 zijn door het ministerie zogenaamde SPUK-vergoedingen toegekend. Zo ook voor het gehele jaar 2024.

De verantwoording van de bestedingen van deze SPUK-vergoedingen gebeurt middels een zogenaamd SiSa format (Single Information, Single Audit) die met betrekking tot het jaar 2024 als bijlage in deze jaarrekening is opgenomen. Voor wat betreft de eerdergenoemde meerkostenregeling zijn er, voortkomend uit de periode t/m juni 2023, doorlopende verplichtingen vastgesteld die, voor zover nog doorlopend per ultimo 2024, in de balans zijn opgenomen. Eén van die doorlopende verplichtingen had betrekking op het opgebouwde verlof door personeel ingezet voor de bestrijding van de Covid-19 crisis, wat in 2024 door het Ministerie van VWS is afgerekend en heeft geresulteerd in een resultaat van € 305.000 zoals in de toelichting op de baten en lasten voor Publieke Gezondheid hierboven is weergegeven.

6.4. Baten en lasten Ambulancezorg

In onderstaand overzicht worden de baten en lasten uitgesplitst in kostencategorieën; de mutaties in de reserves zijn hierin niet opgenomen.

Baten en lasten Ambulancezorg	Realisatie 2024	Raming 2024 na wijziging	Raming 2024 voor wijziging	Vershil begroting vs Realisatie
<i>Baten:</i>	€	€	€	€
Bijdragen gemeenten	10.489	5.000	5.000	5.489
Contracttaken gemeenten	-	-	15.000	0
Bijdrage Rijk	2.138.547	2.170.000	880.000	-31.453
Zorgverzekeraars	32.352.431	32.395.000	31.400.000	-42.569
Baten instellingen/bedrijven	93.987	70.000	80.000	23.987
Rentebaten	228.918	220.000	-	8.918
Vrijval voorzieningen	54.347	-	-	54.347
Totaal Baten	34.878.719	34.860.000	32.380.000	18.719
<i>Lasten:</i>				
Personeelskosten	23.480.751	23.785.000	21.450.000	304.249
Rente en afschrijvingen	1.399.567	1.415.000	1.480.000	15.433
Personeel van derden	873.639	835.000	500.000	-38.639
Energie	618.906	635.000	725.000	16.094
Duurzame goederen	877	-	-	-877
Overige goederen en diensten	5.636.412	5.615.000	5.900.000	-21.412
Toevoeging aan voorzieningen	473.692	280.000	205.000	-193.692
Verrekening overhead	2.096.009	2.095.000	2.070.000	-1.009
Totaal Lasten	34.579.853	34.660.000	32.330.000	80.147
Vennootschapsbelasting	-	-	-	0
Totaal saldo van baten en lasten	298.866	200.000	50.000	98.866

Hierna worden de belangrijkste verschillen tussen de raming en realisatie toegelicht.

Baten

De niet in de begroting opgenomen **vrijval voorzieningen (circa € 54.000)** betreft het afwikkelen van een restant van een voorziening die in het verleden (2017 - 2019) is gevormd in verband met (externe) herplaatsing van personeel, waaruit in 2024 de laatste uitkering heeft plaatsgevonden.

Lasten

De lagere **personeelskosten (circa € 304.000)** worden voornamelijk verklaard door niet (tijdige) invulling van vacatures (circa 158.000; corresponderend met 1,8 FTE). De overige verschillen tussen realisatie en begroting (circa € 146.000) zijn voornamelijk het gevolg van conservatievere aannames voor loonsommen in de begroting en voor werkgeverslasten gerelateerd aan de eindejaarsuitkeringen.

De hogere **toevoeging aan voorzieningen (circa € 194.000)** heeft betrekking op de voorziening Spaarverlof en op de voorziening PLB uren, waarvoor de inschattingen tijdens de begroting te laag zijn gebleken.

6.5. Overzicht en analyse incidentele baten en lasten

Conform BBV regelgeving dient in de jaarrekening en begroting inzicht gegeven te worden in de omvang van de incidentele baten en lasten. Doelstelling hiervan is om inzichtelijk te maken of sprake is van een structureel evenwicht in de exploitatie, waarbij met name aandacht is voor de vraag of structurele kosten gedekt worden met incidentele baten, omdat dat een bedreiging is voor eerstgenoemde evenwicht. Aangezien gedurende een boekjaar een veelheid aan eenmalige kosten (en vaak ook baten) ontstaan, is bij de specificatie van incidentele kosten en baten met name dat uitgangspunt gehanteerd. Het BBV adviseert onderstaand model te hanteren voor de presentatie van het structureel begrotingssaldo; mutaties in de reserves zijn daarbij standaard incidenteel, m.u.v. mutaties in de algemene reserve m.b.t. resultaatbestemming en mutaties in egaliseringsreserves omdat die nu juist een egalisatie van structurele kosten en baten beogen. Bij het vaststellen van de incidentele baten en lasten is een ondergrens van circa € 50.000 gehanteerd.

Berekening structureel exploitatiesaldo	PG	AZ	Totaal GGD
Saldo van baten en lasten	490.682	298.866	789.548
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	716.034	-41.372	674.662
<i>Begrotingssaldo na bestemming</i>	<i>1.206.716</i>	<i>257.494</i>	<i>1.464.210</i>
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-939.608	-580.501	-1.520.110
Structureel begrotingssaldo	267.108	-323.007	-55.900

Specificatie van incidentele lasten en baten	lasten	baten	lasten	baten
PG				
Covid-19 gerelateerde baten en lasten (SPUK)	2.853.635	3.073.635		
Covid-19 gerelateerde baten en lasten (doorlopende verplichtingen)	133.210	438.210		
Eenmalige kosten inforveiligheid/archief op orde	181.381	181.381		
Extra HPV (inhaal)campagnes	84.733	89.103		
Incidentele toevoeging aan voorziening spaarverlof agv aanpassing methodiek	327.587			
Mutatie voorziening herplaatsing personeel	131.553	38.720		
Hogere uitkeringen UWV	-176.640			
Hogere incidentele bijdrage m.b.t. JGZ Oekraïne kinderen		320.610		
Rentebaten		333.409		
	3.535.460	4.475.068		
AZ				
Voordelige afrekening FLO subsidie 2023				375.341
Nadelige afrekening baten verzekeraars 2023				-48.311
Vrijval voorziening herplaatsing personeel				54.347
Projectkosten nieuwe huisvesting			131.045	101.251
Rentebaten				228.918
			131.045	711.546

6.6. Toelichting en specifieke directe kosten en overhead

Conform BBV-regelgeving dient bij de kosten een onderscheid gemaakt te worden in de directe kosten van een taakveld en de overhead van de organisatie. Toerekening van overhead aan de taakvelden hoeft niet meer plaats te vinden. In onderstaand overzicht wordt een nadere specificatie van de kosten naar direct en overhead weergegeven. Volgens de BBV wordt onder overhead verstaan: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitgangspunt van deze definitie is ook dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Hoewel beoogd wordt een eenduidige uitleg van het begrip overhead te hanteren, blijft er ten aanzien hiervan de nodige ruimte voor interpretatie. Dit geldt met name ook voor de GGD omdat zij een organisatie is die zich ook bij veel van haar ondersteunende activiteiten direct richt op de burger als externe klant. Dit betekent bijvoorbeeld dat onze website nagenoeg volledig gericht is op het verstrekken van informatie over gezondheid en aanverwante zaken die direct gericht zijn op de externe klant; dit is dan derhalve geen overhead maar onderdeel van onze primaire taak. Het planbureau JGZ en het klantcontactcentrum voeren nagenoeg alleen activiteiten uit die gericht zijn op direct klantcontact met de burger en deze zijn ook direct toe te rekenen aan de uitvoerende taken (en zo is tot nu ook de praktijk), maar zijn tegelijkertijd ook te duiden als ondersteunend aan de medewerkers in het primaire proces. Medewerkers bedrijfsbureau Ambulancezorg zijn daarentegen wel duidelijk overhead, zij hebben geen direct klantcontact. Omdat over dit soort activiteiten verschillende interpretaties mogelijk blijven, worden deze in onderstaande toelichting afzonderlijk benoemd, om daarmee een adequate interpretatie van de omvang van de overhead mogelijk te maken.

Volgnr.	Cat.	Omschrijving	Publieke Gezondheid			Ambulancezorg			Totaal GGD		
			directe kosten	overhead	totaal	directe kosten	overhead	totaal	directe kosten	overhead	totaal
4	1.0	Personele kosten	29.417.542	8.565.257	37.982.799	21.669.597	1.811.154	23.480.751	51.087.139	10.376.411	61.463.550
6	2.0	Rente en afschrijvingen	263.589	308.085	571.674	1.339.916	59.651	1.399.567	1.603.505	367.736	1.971.241
8	3.0	Inhuur personeel van derden	3.930.852	851.369	4.782.221	644.601	229.038	873.639	4.575.453	1.080.407	5.655.860
10	3.1	Energie	86.125	20.117	106.242	618.906	0	618.906	705.031	20.117	725.148
12	3.3	Duurzame goederen	41.102	966	42.068	877	0	877	41.979	966	42.945
14	3.4	Overige goederen en diensten	7.266.531	5.563.101	12.829.632	4.512.875	1.123.537	5.636.412	11.779.406	6.686.638	18.466.044
16	6.0	Toevoeging voorzieningen	578.959	0	578.959	304.652	169.040	473.692	883.611	169.040	1.052.651
18	4.2	Inkomstenoverdrachten	499.800	0	499.800	0	0	0	499.800	0	499.800
		Verrekening overhead	0	-2.096.009	-2.096.009	0	2.096.009	2.096.009	0	0	0
		Totaal lasten	42.084.500	13.212.886	55.297.386	29.091.424	5.488.429	34.579.853	71.175.924	18.701.315	89.877.239

Toelichting:

Personeel:

Alle managementfuncties zijn conform BBV per definitie overhead, dus ook die uit het primaire proces ook al zouden die direct toegerekend kunnen worden. Verder zijn hier alle zgn. Ploefach-functies als overhead benoemd.

Medewerkers KCC en Bedrijfsbureau JGZ en beheer/onderhoud website zijn als directe kosten opgenomen.

Huisvesting (diverse materiele kostencategorieën):

Deze kosten worden gezien als overhead behoudens het deel van de kosten dat betrekking heeft op onderzoeksruimtes die alleen gebruikt worden voor klantcontact en op de ambulanceposten.

Hard en software: (afschrijving en licenties):

Deze kosten worden gezien als overhead, m.u.v. de kosten van vak-applicaties waarin klantgegevens ten behoeve van de primaire taak worden beheerd; zoals het digitaal dossier JGZ, rittenregistratie AZ en dergelijke.

Overige materiele kosten pfofach-functies:

Deze kosten worden in het algemeen gezien als overhead, behoudens de kosten met betrekking tot de website.

Overige materiele kosten uitvoerende sectoren:

Deze kosten worden in het algemeen gezien als directe kosten: betreft afschrijving en onderhoud apparatuur en ambulances, verbruiksmaterialen, medicijnen, inhuur derden.

Communicatiekosten (telefonie, dataverkeer en dergelijke) zijn bij Publieke Gezondheid overhead maar bij Ambulancezorg directe kosten.

6.7. Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de GGD en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 18 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 904.000. De grondslag voor deze verantwoording is de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 665.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 904.000.

De bevindingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	-
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 76.000
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld	-
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 76.000
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïnd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	-
Resterend saldo aan niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	€ 76.000
Voorwaardencriterium	
5. Inkoop ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 589.000
Overige bevindingen inzake voorwaardecriterium	-
<i>Totaal onrechtmatigheden voorwaardencriterium</i>	€ 589.000
M&O criterium	
Overige bevindingen inzake M&O criterium	-
<i>Totaal onrechtmatigheden M&O criterium</i>	-
Totaal van onrechtmatigheden	€ 665.000
Waarvan acceptabel	-
Waarvan niet-acceptabel	€ 665.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

7. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op GGD Brabant-Zuidoost. Het voor GGD Brabant-Zuidoost toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

7.1. Bezoldiging topfunctionarissen

7.1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functie invulling

Gegevens 2024	Mevrouw	De heer
bedragen x € 1	A.M. de Wit	M.J.A. Smeets
Functiegegevens⁵	Directeur Publieke Gezondheid	Directeur*
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2024	01/04 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,00	1,00
Dienstbetrekking? ⁸	ja	ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.727	143.793
Beloningen betaalbaar op termijn	17.462	23.322
<i>Subtotaal</i>	<i>130.189</i>	<i>167.114</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	175.068	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	130.189	167.114
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.

*Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris uiterlijk tot en met 27-3-2025 in verband met eerdere functie als directeur

Gegevens 2023¹⁴		
bedragen x € 1	Mevrouw H.E. Jeurissen-Meussen	De heer M.J.A. Smeets
Functiegegevens⁵	Directeur Publieke Gezondheid	Directeur
Aanvang en einde functie­vervulling in 2023	01/01 t/m 31/08	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,00	1,00
Dienstbetrekking ⁸	ja	ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.223	133.805
Beloningen betaalbaar op termijn	15.029	21.887
<i>Subtotaal</i>	<i>115.252</i>	<i>155.692</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	148.463	223.000
Bezoldiging	115.252	155.692

7.1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing voor GGD Brabant-Zuidoost aangezien er geen inhuur heeft plaatsgevonden op deze functies.

7.1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing voor GGD Brabant-Zuidoost.

7.1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024	
Naam topfunctionaris	Functie
Mevrouw C. Dortmans	Voorzitter tot 1 juli 2024 (lid DB en AB)
De heer E. Beex	Vice voorzitter en portefeuille personeel (lid DB en AB)
Mevrouw V. Zeeman	Secretaris tot 1 juli 2024 en voorzitter vanaf 1 juli 2024 (lid DB en AB)
De heer S. Toub	lid DB tot 1 juli, Secretaris vanaf 1 juli en lid AB
De heer H. Driessen	lid DB (portefeuille financiën) en lid AB
Mevrouw M. Sanders	lid DB en AB
Mevrouw M. Slaets	lid DB en AB
De heer T. Tuerlings	lid DB en AB vanaf 1 juli 2024
De heer W. v.d. Linden	lid AB tot 1 mei
Mevrouw H. van Dongen	lid AB vanaf 1 mei
De heer R. van Rinsum	lid AB
De heer M. van Dalen	lid AB
Mevrouw W. Steeghs	lid AB
Mevrouw M. van Breugel	lid AB tot 1 juli
De heer P. Sterk	lid AB vanaf 1 juli
De heer N. Wouters	lid AB
Mevrouw C. van Overdijk	lid AB
De heer M. Maas	lid AB
De heer K. Kusters	lid AB
De heer B. Bots	lid AB
De heer H. Stroeks	lid AB
Mevrouw J. Spoor	lid AB
De heer S. Grevink	lid AB
De heer K. Voortman	lid AB

7.1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing voor GGD Brabant-Zuidoost

7.1f Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor GGD Brabant-Zuidoost

7.1g Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor GGD Brabant-Zuidoost

7.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing voor GGD Brabant-Zuidoost

7.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Verantwoording Sisa 2024

Verantwoor	Uitgangspunt	Opdracht	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering													
VWS	R29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Ontvanger	Landelijke uitkering	Opdracht	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering	Beleidsdoelstelling													
															1	1045613	Beschikkingnummer / kenmerk	Naam van de pijler	Indicator	Expectatie (jaar T) ten aanzien van Rijksmiddelen - zelfstandige uitvoering	Indicator	Cumulative besteding (in jaar T) van best van Rijksmiddelen - inclusief verantwoordings bezien medeoverheden	Indicator	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Neer/Nv)	Indicator	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nec" is ingevuld	
															2	1045613	Kwatebarheidscode	Kwatebarheidscode	Indicator	1755.356	Indicator	1755.356	Indicator	Ja	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
															3	1045613	Landelijke Functie opschaling infectieziektebestrijding (transitiecapsiteit)	Verzndd opleiden	Indicator	1116.008	Indicator	1116.008	Indicator	Ja	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
																	Kopie Naam van de pijler	Kopie Naam van de pijler	Indicator	1137.812	Indicator	1137.812	Indicator	Ja	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
																	Kopie Beschikkingnummer / kenmerk	Kopie Beschikkingnummer / kenmerk	Indicator	Zelfstandige uitvoering? (Ja/Neer)	Indicator	Endverantwoording? (Ja/Neer)	Indicator	Neer	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
															1	1045613	Kwatebarheidscode	Kwatebarheidscode	Indicator	Ja	Indicator	Ja	Indicator	Ja	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
															2	1045613	Verzndd opleiden	Verzndd opleiden	Indicator	Ja	Indicator	Ja	Indicator	Ja	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
															3	1045613	Landelijke Functie opschaling infectieziektebestrijding (transitiecapsiteit)	Landelijke Functie opschaling infectieziektebestrijding (transitiecapsiteit)	Indicator	Ja	Indicator	Ja	Indicator	Ja	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
																	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolomnaam aangeven de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen	Naam van de pijler	Indicator	Expectatie (jaar T)	Indicator	Expectatie (jaar T)	Indicator	Expectatie (jaar T)	Indicator	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Neer/Nv)	Indicator
VWS	R29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Sisa tussen medeoverheden	Landelijke uitkering	Opdracht	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering	Beleidsdoelstelling	Beleidsmaatregelen	Indicatoren	Waardering	Beleidsdoelstelling													
															1	50444	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Verzndd opleiden	Indicator	1176.378	Indicator	1176.378	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05			
															2	50520	Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Verzorging (boven) regionale monitoring en surveillance	Indicator	159.263	Indicator	159.263	Indicator	Neer	Indicator	Hard controle n.v.t. Indicator: H29/05	
															3												
															4												
															5												

Verstrekker		Uitkeringscode		Specifieke uitkering		Juridische grondslag		Ontvanger		Sisa Bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d. d. 7-01-2025											
WVS	H33	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
		Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinatie conform basiscapaciteit	Heeft u de infrastructuur ingericht ten behoeve van de basiscapaciteit covid-19-vaccinatie? (Art. 3, lid 1, onder b) (Ja/nee)	Besteding (jaar T) inzake voorbereidende werkzaamheden (Art. 3 lid 1, onder c)	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van WVS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinatie is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wvo? (Ja/nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)														
		Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	Eerste halfjaar	
		Aard controle R Indicator: H3301	Aard controle D1 Indicator: H3302	Aard controle R Indicator: H3303	Aard controle D2 Indicator: H3304	Aard controle D2 Indicator: H3305	Aard controle D2 Indicator: H3306	Aard controle D2 Indicator: H3307	Aard controle D2 Indicator: H3308	Aard controle D2 Indicator: H3309	Aard controle D2 Indicator: H3310	Aard controle D2 Indicator: H3311	Aard controle D2 Indicator: H3312	Aard controle D2 Indicator: H3313	Aard controle D2 Indicator: H3314	Aard controle D2 Indicator: H3315	Aard controle D2 Indicator: H3316	Aard controle D2 Indicator: H3317	Aard controle D2 Indicator: H3318	Aard controle D2 Indicator: H3319	Aard controle D2 Indicator: H3320
		€ 150.545	€ 129.452	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918	€ 83.918
		Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)
		Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar	Tweede halfjaar
		Aard controle R Indicator: H3306	Aard controle D2 Indicator: H3307	Aard controle D2 Indicator: H3308	Aard controle D2 Indicator: H3309	Aard controle D2 Indicator: H3310	Aard controle D2 Indicator: H3311	Aard controle D2 Indicator: H3312	Aard controle D2 Indicator: H3313	Aard controle D2 Indicator: H3314	Aard controle D2 Indicator: H3315	Aard controle D2 Indicator: H3316	Aard controle D2 Indicator: H3317	Aard controle D2 Indicator: H3318	Aard controle D2 Indicator: H3319	Aard controle D2 Indicator: H3320	Aard controle D2 Indicator: H3321	Aard controle D2 Indicator: H3322	Aard controle D2 Indicator: H3323	Aard controle D2 Indicator: H3324	Aard controle D2 Indicator: H3325
		€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638	€ 2.793.638
		Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage en bijzondere bijdrage per gemeente

Gemeente	Inwoners per 1-1-2023	Kinderen per 1-1-2024	Inwoner bijdrage per inwoner	Uitbreid RVP aanpassing inw bijd	Inwoner bijdrage puber cm	Inwoner-bijdrage per kind 0-4	Inwoner bijdrage totaal	Bijdrage onderzoeks-locaties JGZ	Bijdrage uitloop-schalen	Totaal
Asten	17.253	679	362.439	4.261	16.558	324.427	707.685			707.685
Bergeijk	19.088	691	400.987	4.715	18.024	330.160	753.886			753.886
Best	30.893	1.262	648.978	7.631	31.793	602.984	1.291.386			1.291.386
Bladel	21.010	757	441.363	5.189	19.652	361.695	827.899			827.899
Cranendonck	20.881	702	438.653	5.158	19.527	335.416	798.754			798.754
Deurne	32.982	1.205	692.862	8.147	32.266	575.750	1.309.024			1.309.024
Eersel	20.007	813	420.293	4.942	17.298	388.452	830.984			830.984
Eindhoven	243.710	8.788	5.119.684	60.196	243.432	4.198.912	9.622.225	57.500	91.076	9.770.801
Geldrop-Mierlo	40.463	1.516	850.018	9.994	41.011	724.346	1.625.369			1.625.369
Gemert-Bakel	31.380	1.288	659.208	7.751	29.609	615.407	1.311.975			1.311.975
Heeze-Leende	16.635	594	349.456	4.109	14.760	283.814	652.138			652.138
Helmond	94.898	3.624	1.993.549	23.440	109.685	1.731.549	3.858.223	28.908		3.887.131
Laarbeek	23.250	923	488.419	5.743	21.901	441.010	957.073			957.073
Niuenen, Gerwen en Nederwetten	24.009	930	504.364	5.930	21.690	444.355	976.339			976.339
Oirschot	19.220	696	403.760	4.747	17.890	332.549	758.947			758.947
Reusel-De Mierden	13.549	558	284.628	3.347	12.013	266.613	566.600			566.600
Someren	20.068	917	421.574	4.957	17.731	438.143	882.405			882.405
Son en Breugel	18.016	741	378.467	4.450	17.125	354.050	754.092			754.092
Valkenswaard	31.546	1.178	662.696	7.792	29.151	562.849	1.262.488			1.262.488
Veldhoven	46.415	1.637	975.053	11.465	43.524	782.160	1.812.201			1.812.201
Waalre	17.973	662	377.564	4.439	17.490	316.304	715.797			715.797
Totaal	803.246	30.161	16.874.013	198.402	792.132	14.410.944	32.275.491	86.408	91.076	32.452.975
Begroting	803.246	30.121	16.874.013	198.402	792.132	14.391.832	32.256.379	86.408	95.000	32.437.787
Afrekening			-	-	-	19.112	19.112	-	(3.924)	15.188

Bijlage 2 Staat van baten en lasten per taakveld

Lasten	Realisatie	Raming na wijziging	Raming voor wijziging	Verschil
Taakveld				
0.1 Bestuur	-			-
0.4 Overhead	18.526.278	18.390.000	17.515.000	-136.278
0.5 Treasury	55.305	62.000	140.000	6.695
0.9 Vennootschapsbelasting	119.732	110.000	40.000	-9.732
0.10 Mutaties reserves	466.946	405.000	105.000	-61.946
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.464.210	450.000		-1.014.210
7.0 Volksgezondheid en milieu	71.295.656	71.523.000	61.655.000	227.344
	91.928.127	90.940.000	79.455.000	-988.127

Baten	Realisatie	Raming na wijziging	Raming voor wijziging	Verschil
Taakveld				
0.1 Bestuur	32.452.977	32.255.000	32.235.000	197.977
0.4 Overhead	-			-
0.5 Treasury	562.328	525.000		37.328
0.9 Vennootschapsbelasting	-			-
0.10 Mutaties reserves	1.141.608	1.435.000	195.000	-293.392
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-			-
7.0 Volksgezondheid en milieu	57.771.214	56.725.000	47.025.000	1.046.214
	91.928.127	90.940.000	79.455.000	988.127